

9604 Vol 5

50324

D 000019, Vol. 5

D 19 / 100

NOTĂ - RAPORT

*Clasare
s-a adus la cunoștință
celui în cauză*

Printr-un memoriu adresat Consiliului Securității Statului, APOSTOL PAVEL solicită să se cerceteze situația sa, deoarece a fost arestat în anul 1952, fără a i se comunica motivele și fără a putea obține în timpul reținerii sau mai târziu, vreo lămurire în privința aceasta; nu i s-a eliberat nici un act din care să reiasă că a fost arestat și condițiile în care a fost eliberat.

De asemenea, mai arată în memoriu, că atât înainte cit și în timpul reținerii lui, a fost supus la presiuni morale și de altă natură care au făcut ca în dosarul de anchetă să apară "elemente false" cu privire la activitatea sa politică.

În esență, APOSTOL PAVEL consideră ca fiind lipsite de temei următoarele motive care au condus la măsura reținerii și apoi a internării lui în "colonie de muncă":

a) Faptul că în trecut (1939) ar fi fost membru al Comitetului regional Cluj al organizației sioniste de tineret "Hașomer Hașair". În legătură cu acest aspect, APOSTOL PAVEL recunoaște că într-adevăr a făcut parte din organizația "Hașomer Hașair", însă numai în perioade scurte și aceasta când a avut 14 și respectiv 19 ani.

b) Că după 23 August 1944 și îndeosebi în perioadele cit a funcționat ca redactor-prim la ziarele "Tribuna Nouă" și "Lupta Ardealului", ar fi avut unele devieri și greșeli în activitatea lui politică, concretizate în aceea că: a imprimat unor articole publicate o linie naționalist-șovină; în activitatea lui didactică dusă în cadrul Universității din Cluj (unde a funcționat ca profesor) ar fi săvârșit unele greșeli care au fost apreciate ca fiind de natură "oportunist-troțkiste"; a dus

o politică de cadre neconformă cu principiile stabilite de partidul nostru, concretizată în faptul că în unele perioade și locuri de muncă s-ar fi înconjurat de elemente cu trecut politic și manifestări ulterioare necorespunzătoare; și în sfârșit, între anii 1945 - 1948 ar fi intrat în legătură cu unii diplomați sau reprezentanți ai acestora acreditați în țara noastră, cărora le-a furnizat unele informații.

La data de 7 iulie 1952, în urma unei ședințe de analiză a muncii de la Facultatea de istorie a Universității din Cluj, în care "a fost demascată activitatea oportunistă-troțkistă" a lui APOSTOL PAVEL, acesta a fost reținut și cercetat de organele M.A.I. din Cluj, sub acuzația inițială că fiind bănuț de spionaj, ulterior însă pentru motivele care au făcut obiectul demascării lui în sus-menționata ședință.

x

x

x

a) În legătură cu acuzația contestată în memoriu de către APOSTOL PAVEL, cu privire la apartenența și activitatea sa din trecut, în cadrul organizațiilor sioniste de tineret, din declarațiile date în mai multe rânduri de către sus-numitul în fața organelor M.A.I., cu prilejul anchetării, au rezultat următoarele:

- Între anii 1933 - 1934, în timp ce era elev în clasa IV-a de liceu, APOSTOL PAVEL a făcut parte din "centura de cercetași" a liceului confesional "Ioraclik" din Timișoara, unde a îndeplinit și funcția de comandant de pluton. Conducerea organizației respective a hotărât atunci afilierea "centurii de cercetași" și a întregii cercetășii evreiești din Transilvania, la organizația sionistă "Hanoar Haționi".

APOSTOL PAVEL împreună cu alți tineri, au refuzat să se încadreze în organizația sionistă "Hanoar Haționi" și au luat contact cu organizația "Hașomer Hațair", inexistentă la acea dată în Timișoara. Astfel că, APOSTOL PAVEL și-a asumat sarcina și a organizat la Timișoara, în anul 1934, organizația locală "Hașomer Hațair".

În vara anului 1934, după ce a înghesbat la Timișoara organizația locală "Hașomer Hațair", a plecat într-o tabără de vară a acestei organizații, lângă Sovata. Aici a ascultat conferințe cu caracter ideologic. În același an (1934) a participat și

./...

la un seminar organizat de C.C. al organizației "Hașomer Hațair", care s-a ținut la Tg. Neamț.

În perioada 1934-1935, mutându-se cu părinții la Arad, APOSTOL PAVEL a înființat și aici organizația locală "Hașomer Hațair", în cadrul căreia a organizat și ținut conferințe propagandistice. Tot la Arad, în anul 1935, a activat în cadrul "Cercului de studii", care funcționa pe lângă comunitatea evrească din Arad.

În anul 1935, APOSTOL PAVEL a demisionat temporar din organizația "Hașomer Hațair" (el nu arată și motivele).

- În anul 1939, luna martie, după ce s-a reînscris în organizația "Hașomer Hațair", APOSTOL PAVEL a vrut să emigreze în Palestina. De această dată a devenit membru al C.C. al organizației "Hașomer Hațair" și a reorganizat și organizația locală din Arad.

În vara anului 1939, APOSTOL PAVEL a luat parte la o ședință a C.C. al organizației "Hașomer Hațair" și la tabăra de vară care a fost înființată lângă tunelul dintre Cluj și Oradea. La sfârșitul taberei, APOSTOL PAVEL a fost cooptat și în Secretariatul C.C. al organizației "Hașomer Hațair" din Transilvania, unde i-a revenit răspunderea pentru educația membrilor mai "vîrstnici" (17-19 ani). În această calitate, APOSTOL PAVEL a redactat programul de educație pentru grupul de elemente "vîrstnice" din organizație.

- În perioada cit a făcut parte și a activat în organizația "Hașomer Hațair", APOSTOL PAVEL s-a situat pe poziții antimarxiste, prin concepțiile și ideile ce le răspindea, mai ales în legătură cu modul cum fusese rezolvată problema națională (evrească) în U.R.S.S.

În funcțiile ce le-a deținut în cadrul organizației "Hașomer Hațair", APOSTOL PAVEL a redactat și elaborat programul și alte materiale de pregătire ideologică pentru membrii organizației sioniste; a ținut lecții și conferințe, a controlat și îndrumat organizațiile sioniste din Arad, Oradea și Satu Mare.

În octombrie 1939, APOSTOL PAVEL a convocat o ședință a C.C. al organizației "Hașomer Hațair", unde a prezentat un raport politic în care constata falimentul sionismului.

După ședința mai sus menționată, APOSTOL PAVEL, în cadrul unei ședințe "intime" a Secretariatului C.C. al organizației

"Haşomer Haţair", a demisionat din organizaţie. După anul 1939, APOSTOL PAVEL a întrerupt contactul cu organizaţia "Haşomer Haţair".

- Între anii 1945 - 1946, în timpul iernii, APOSTOL PAVEL a venit în contact cu trimisul organizaţiei "Haşomer Haţair" din Palestina, sosit la Cluj pentru reorganizarea organizaţiei din Transilvania. Trimisul respectiv, pe nume JAKABOVITS GIDALI, i-a propus lui APOSTOL PAVEL să plece în Israel, propunere pe care el a refuzat-o.

După întâlnirea şi discuţia relatată mai sus, APOSTOL PAVEL nu a mai cunoscut nimic din activitatea organizaţiei sioniste "Haşomer Haţair".

b) În legătură cu acuzaţiile contestate în memoriu de către APOSTOL PAVEL, cu privire la devierile şi greşelile politice ce s-au manifestat în activitatea sa după 23 August 1944 şi pînă în perioada premergătoare reţinerii lui, din declaraţiile date în mai multe rînduri, în timpul anchetei de către sus-numitul, precum şi din cele date de IUNGU ION, NEGULESCU CONSTANTIN, NEGREA ARNUT, şi MARINESCU ALEXANDRU, referitoare la "greşelile" politice din activitatea lui APOSTOL PAVEL din perioada 1945-1952, au rezultat următoarele :

În vara anului 1945, în timp ce era reprezentant al U.T.C. în Comitetul interimar studentesc de la Sibiu, format în vederea mutării Universităţii la Cluj, APOSTOL PAVEL a susţinut ideea că înfiinţarea universităţii maghiare ar fi o concesie temporară, urmînd ca la Cluj să existe numai universitatea română, iar cea maghiară să fie desfiinţată sau mutată în altă parte.

În toamna anului 1945, după ce a fost numit mai întîi secretar de redacţie şi apoi prim-redactor la ziarul "Tribuna Nouă" din Cluj, a căutat prin diverse articole ce le-a publicat, să impună o linie "naţionalistă" ziarului. (Printre altele, a arătat în unele articole că toată populaţia maghiară este vinovată pentru crimele hortiştilor împotriva românilor şi evreilor). În legătură cu această acuzaţie, APOSTOL PAVEL a declarat în anchetă că persoane din entourageul lui LUGRETIU PATRASCANU i-au comunicat că acesta aprecia în mod deosebit linia promovată de ziarul "Tribuna Nouă". Aprecieri la adresa acestui ziar, au fost făcute şi de episcopii cultelor ortodox şi greco-catolic. (De altfel, preoţii au sprijinit şi răspîndirea ziarului.

APOSTOL PAVEL a recunoscut în declarațiile date și faptul că articolele apărute în "Tribuna Nouă" aprobau unele manifestări "reacționare" - exemplu manifestația huliganică a unor studenți clujești din anul 1946.

Deși ziarul "Tribuna Nouă" era "patronat" de cîteva personalități din viața universitară de atunci (CONSTANTIN DAICOVICIU, ALEXANDRU ROSCA și EMIL PETROVICI), alături de care se afla și APOSTOL PAVEL, acesta a recunoscut totuși ca o vină a sa și faptul că în cadrul redacției sus-numitului ziar, funcționau o serie de elemente compromise ca : TUDORANU DIMITRIE (director) cu legături în cercurile naționalist-țărăniște; IACOB TIS fost naționalist-țărănist; ION CHISELITA SEVEREANU, fost ziarist antonescian și naționalist-țărănist.

Cu prilejul unei discuții avută recent cu APOSTOL PAVEL, nu a mai recunoscut cele declarate în anchetă și ne-a relatat că la venirea lui în cadrul redacției i-a găsit pe cei trei în funcțiile respective și deci nu a avut nici-o contribuție directă la aducerea lor acolo. Dimpotrivă, sus-numitul a precizat că după manifestările studentești din anul 1946, personal a cerut ca TUDORANU DIMITRIE să fie eliberat din funcția de director ca necorespunzător din punct de vedere politic și pentru că nu era de acord cu disciplina statornicită în cadrul redacției.

Cît privește pe IACOB TIS și ION CHISELITA, acestora, la propunerea lui APOSTOL PAVEL, nu li se încredințase sarcini politice în redacție, ci sarcini tehnice, tocmai din considerente legate de trecutul lor politic.

Ori, în declarația dată de LUNCU ION, la data de 12.03.953, în fața organelor M.A.P. din Cluj, el arată tocmai contrariu afirmațiilor recente ale lui APOSTOL PAVEL și anume că acesta i-a angajat în funcțiile respective și pe TUDORANU DIMITRIE și pe ION CHISELITA SEVEREANU, fapte de altfel recunoscute în anchetă și de APOSTOL PAVEL.

Din cauza atitudinii naționalist-șovine, a concepției greșite cu privire la exagerarea rolului intelectualilor, cît și a altor manifestări negative, APOSTOL PAVEL a fost mutat disciplinar la ziarul "Lupta Ardealului". Ca redactor la rubrica culturală a acestui ziar, APOSTOL PAVEL și-a menținut poziția "naționalistă". Atît el cît și ceilalți redactori, au urmărit să strângă cît mai

mulți tineri în jurul lor, îndrumându-i să citească scrierile lui LUCIAN BLAGA și TUDOR ARGHEZI. În pagina culturală a ziarului amintit, s-a scris foarte puțin despre operele scriitorilor sovietici și cultura sovietică în general.

În paginile ziarului, APOSTOL PAVEL a inserat articole elogioase la adresa lui Tito, cu ocazia vizitei acestuia în România, în anul 1948. De asemenea, în același an, cu ocazia vizitei lui VASILE LUCA la Cluj, a pregătit apariția unei pagini speciale la ziar, dedicată acestui eveniment. A popularizat de asemenea pe Dr. IULIU HATEGANU.

În calitate de profesor și apoi decan al facultății de istorie a Universității din Cluj, a avut o orientare subiectivistă și a promovat spiritul de clică. De asemenea, în cursurile și lucrările sale apărute după 1948, a avut o poziție obiectivistă, manifestată prin academism, considerarea filozofiei în afara luptei de clasă și supraaprecierea filozofiei burgheze. Tot în cursuri și lecții, a "supraapreciat" cultura burgheză românească, exagerând importanța unor gânditori români din trecut, ca de exemplu, a lui GHEORGHE BARITIU.

APOSTOL PAVEL s-a făcut vinovat și de faptul că în calitatea sus-menționată, a numit, a menținut sau a promovat în cadrul Universității din Cluj, unele cadre necorespunzătoare ca, LUNGU ION și MOCANU TITUS, foști legionari; IORDĂKY LUDOVIC - agent al reacțiunii maghiare, AZMAN ELISABETA, VATASANU VIRGIL și PALL FRANCISC, elemente dubioase. De menționat că în timpul anchetei efectuate de organele securității din Cluj, APOSTOL PAVEL și-a recunoscut vinovăția în legătură cu abaterile ce le-a avut în politica de cadre. Însă în discuția avută recent cu APOSTOL PAVEL privind acuzația de mai sus, acesta a spus că inițial LUNGU și MOCANU au fost aduși în cadrul Universității din Cluj, de către TROFIL VESCAN, fost secretar al Comitetului județean de partid (1946), pe considerentul că erau membrii de partid și bine pregătiți profesional. Ulterior, când s-a aflat că LUNGU ION și MOCANU TITUS au fost legionari, ei au fost excluși din partid și scoși din funcțiile de asistenți și cercetători principali.

APOSTOL PAVEL, recunoaște însă ca o vină a sa, aceea că după ce a aflat de măsura lustră împotriva celor doi, datorită faptului că îi cunoștea de la Sibiu - unde lucraseră împreună -

ca fiind membrii de partid și "osmenii capabili" în învățământ și că ei nu recunoscuseră că au fost legionari, a propus și susținut să nu fie scoși definitiv din învățământ, ci să fie menținuți, cu condiția de a fi retrogradați din funcțiile avute, în funcțiile de cercetători secundari, în cadrul aceluiași institut de învățământ, respectiv la Universitatea din Cluj.

În anul 1945, la un congres A.R.L.U.S. ce s-a ținut la București, APOSTOL PAVEL a făcut cunoștință cu SUNDSTRÖM CAY, pe atunci vicepreședinte al parlamentului finlandez, ulterior ambasador al Finlandei la Moscova și București. Cu acel prilej, APOSTOL PAVEL i-a cerut respectivului un interviu - cu privire la situația naționalităților din Finlanda, relațiile cu U.R.S.S. etc. - pentru ziarul "România Viitoare" din Sibiu. La rândul său, SUNDSTRÖM CAY i-a cerut lui APOSTOL PAVEL o notă asupra vieții studențești din Sibiu, notă pe care APOSTOL i-a dat-o a doua zi ambasadorului, la hotelul "Atheneé palace" din București.

În cadrul discuțiilor avute cu sus-numitul ambasador, APOSTOL PAVEL i-a vorbit despre relațiile existente atunci între studentimea română și maghiară.

La sfârșitul anului 1948, prin intermediul unei delegate finlandeze care ne-a vizitat țara - pe nume Kuunsiner - APOSTOL PAVEL a trimis ambasadorului finlandez o scrisoare prin care își exprima dorința de a relua legătura cu el, la care respectivul i-a răspuns după 2-3 luni că acceptă propunerea și că dorește să se revadă când va veni în țara noastră.

În primăvara anului 1948, APOSTOL PAVEL l-a cunoscut și pe ANECKSTEIN, consulul Belgiei la Cluj. Acesta s-a prezentat la APOSTOL PAVEL și i-a făcut propunerea să mijlocească vânzarea către statul român a fabricii "Belgo-română", oferindu-i în schimbul serviciului respectiv, suma de 5.000 lire sterline. (Din materialele studiate nu rezultă cum a fost finalizată această tranzacție).

Datele și faptele privind pe APOSTOL PAVEL, relatate în conținutul notei, au fost extrase din interogatoriile luate acestuia și celorlalte persoane menționate în cuprinsul notei, de către organele securității din Cluj, în anii 1952, 1953 și 1954 cu prilejul anchetării lor și se găsesc consemnate în procesele-verbale de interogare existente în dosarele fond-operativ nr.54, vol.I din 23 februarie 1955 și nr.8197 vol.I și II din 10.03.1959.

Pentru faptele descrise mai sus, APOSTOL PAVEL a fost cercetat în anul 1952 de către organele M.A.I. din Cluj și apoi de către fosta Direcție a VIII-a . La 30 septembrie 1953, neputînd rî trimis în justiție, a fost încadrat în "colonie de muncă" pe timp de 48 de luni, conform deciziei M.A.I. nr.605. Ulterior, în baza ordinului M.A.I. nr.G/0056.255 din 10 iulie 1954, a fost transferat pentru recercetare, la fosta Direcție regională M.A.I. Cluj. La 12 noiembrie 1954, conform ordinului M.A.I.nr.842/0081.463 a fost pus în libertate.

x

x

x

În ianuarie 1945, APOSTOL PAVEL a fost primit în rândurile Partidului Comunist Român, fiind apoi exclus odată cu arestarea și internarea sa în "colonie de muncă", pentru faptele raportate în cuprinsul acestei note.

După punerea în libertate, APOSTOL PAVEL este cunoscut că a depus eforturi, obținînd unele rezultate în activitatea didactică, științifică și publicistică (a publicat unele lucrări - din domeniul de specialitate - compuse din mai multe volume, a colaborat la altele, a prezentat și au fost tipărite un număr însemnat de studii, articole în presă etc.

În prezent la locul de muncă, este cunoscut ca o persoană care se preocupă de îndeplinirea cu conștiinciozitate a atribuțiilor ce-i revin, este stimat și apreciat de cadre și studenți.

În concluzie, raportează că din verificarea materialelor cu privire la APOSTOL PAVEL, a rezultat că acesta, în activitatea sa politică și profesională din trecut a săvîrșit greșeli grave, materializate prin apartenența și activitatea dusă în cadrul organizației sioniste "Haqomer Matair", iar după 23 August 1944 și îndeosebi după 1945, abateri de la disciplina de partid (pentru care a fost de mai multe ori sancționat pe linie de partid) așa cum recunoaște și în memoriu, însă consider că arestarea și deținerea sa au fost neîntemeiate și ilegale, deoarece din cercetările efectuate în perioada 1952-1954, nu s-a stabilit că faptele sale întruneau elementele constitutive ale vreunei infracțiuni împotriva securității statului.

Detîind faptul că APOSTOL PAVEL în memoriul adresat solicită din nou a fi ajutat în clarificarea situației sale politice și în primul rînd să-i fie redată calitatea de membru al partidului.

./..

pe baza concluziilor rezultate din verificările efectuate, propun
a se aproba următoarele :

- să i se aducă la cunoștință lui APOSTOL PAVEL că pentru
rezolvarea situației lui de partid, este necesar să se adreseze
organelor de partid în drept, singurele în măsură a hotări;

- să fie îndrumat a se adresa organelor în drept a analiza
și dispune asupra temeiniciei rezolvării cererii formulată în me-
moriu, cu privire la atribuirea titlului de "doctor docent";

- pentru perioada cît a fost reținut să i se elibereze o ade-
verință care să-i servească la stabilirea continuității în timpul
muncii.

Față de cele raportate, rog a se hotări.

Locot.col.de securitate

Both Ioan.

10

Stimate Tovarășe Președinte,

subsemnatul, Pavel Apostol, profesor la Catedra de materie-
lism dialectic și istoric a Institutului politehnic "Gh. Gheorghiu
Dej", Facultatea de electronică și telecomunicații,

domiciliat în București, str. Dr. Severeanu nr. 26, tel. 314230,
în vîrstă de 48 ani,

Vă adresez următorul

m e m o r i u,

cu rugămintea să dispuneți cercetarea și să interveniți pentru
rezolvarea situației ce mi-a fost creată în urma arestării, la
7 iulie 1952 de către organele Securității statului la Cluj. Pe
baza faptelor arătate mai jos, veți înțelege că situația de stig-
matizare politică, de discriminare în statutul meu cetățenesc și
profesional în care am ajuns prin arestare și reținere timp de
2 ani și patru luni nu a încetat, în fond, nici după punerea în
libertate.

M-am hotărât să solicit atenția Dv. convins fiind că veți
înțelege nu numai semnificația unui om, care nu a reușit să
obțină în decurs de 16 ani născă o discuție sau lămurire asupra
motivelor unor lovituri, interdicții și jigniri continue la care
a fost supus, dar și suferința morală a unui intelectual care re-
ghește în politica Partidului Comunist Român cele mai intime
aspirații ale sale și totuși trebuie să constate că în urma si-
tuației de izolare politică și moral-cetățenească în care este
menținut nu poate aduce nici pe departe întregul randament pentru
realizarea acestei politici în domeniul său de activitate.

Motivele care mă determină să afirm că nici după 14 ani de
la punerea în libertate nu am fost restabilit în statutul politic
cetățenesc și profesional avut în momentul arestării sînt următo-
arele:

1/ am fost arestat în 1952, fără a mi se comunica motivul și
fără a putea obține în timpul reținerii sau mîntirziu, în pofida
diferitelor intervenții făcute în acest sens, vreo lămurire în
privința arestării; nu mi s-a eliberat nici un act din care să re-
iască că am fost arestat și condițiile în care am fost eliberat;

v/.

Tovarășului

ION STĂNESCU
Președintele Consiliului Securității
Statului

București

2/ înainte și în timpul reținerii am fost supus la presiuni morale și de altă natură care au făcut ca în dosarul de anchetă să apară elemente false cu privire la activitatea mea /fapt menționat, cu toate amănuntele, într-un memoriu depus imediat după punerea în libertate la Comisia controlului de partid/;

3/ în toată perioada de 16 ani care a trecut de la arestarea mea și în ciuda numeroaselor cereri făcute în acest sens, nu am putut obține reexaminarea situației mele de partid, anularea tuturor indicațiilor de mine și nici o lămurire concretă /cu excepția calificativului "greșeli grave"/ asupra acuzațiilor ce mi se aduc și nici o discuție pe față asupra acestora;

menționez că am fost exclus din partid în absență /în timpul arestării/ cu motivarea "dușman al poporului", motivare care în 1956, pe baza unei anchete făcute la Comisia Controlului de partid de către același tovarăș care m-a cercetat la Securitatea din Cluj, a fost schimbată, fără a anula excluderea, în "exclus ca fost membru al comitetului regional Cluj al organizației sioniste de tineret Hagomer Hatair" /asupra acestei chestiuni voi reveni în cele ce urmează/;

4/ am fost ^{5/}destituit din calitatea de ofițer de rezervă în Armata română;

5/ pe plan profesional, deși în aceste condiții grele din punct de vedere moral, am publicat 8 volume personale, am predat alte 3, am colaborat la vreo 15 volume colective, am tipărit aproximativ 60 de studii de specialitate /fără a menționa un număr de aprox. 70 articole în presa cotidiană din București/, am fost periodic împiedicat să desfășor o activitate normală /interdicții temporare de publicare, de predare, de activitate în domeniul de specialitate/;

aceste discriminări cu privire la statutul meu profesional continuă și în prezent; anume:

a/ cu toată propunerea făcută de subcomisia de resort a Comisiei superioare de diplomă pentru a mi se acorda titlul de doctor decent, cum s-a procedat cu majoritatea zdrobitoare a celor aflați în situații similare /am obținut titlul de doctor la Lucian Blega cu calificativul cel mai mare, care nu fusese acordat, de obicei, decât la 5-10 ani/, nu mi s-a acordat decât titlul de doctor în filosofie /echivalent cu candidat/;

b/ nici până în prezent nu am fost titularizat în gradul și postul avut la arestare /profesor titular/;

c/ în dec. 1967, fiind delegat oficial să particip la o reuniune științifică de la Berlin /RDG/, am fost împiedicat să plec deși, în afara reuniunii, fusese programat cu o comunicare la Academia de Științe germană;

d/ invitat să particip la o discuție asupra marxismului și mai ales chemat de prof. dr. Goldschmidt /expert oficial al Unesco/, directorul Institutului pentru învățămînt al Asociației Max Planck /cel mai mare institut de cercetări din RFG, fostul Institut Kaiser Wilhelm/ să țin un seminar cu cercetătorii lui, am fost silit să nu intru în relații științifice cu străinătatea și să întrerup cele existente;

interdicții similare mi s-au comunicat și în 1958, cînd fuseseam invitat în URSS, RDG și R.P. Polonă, dar cred că sînt unicul om de știință supus unui astfel de regim discriminatoriu, în 1968, cînd orice cetățean al republicii se deplasează liber, oriunde;

e/ desi lucrări de ale mele au fost adesea pozitiv apreciate în țară, Lucien Blaga, D.D. Roșca, Al. Roșca, Dan Bădărău, Mircea Florian, într-o perioadă chiar și acad. At. Joja și alții, în recenzii și referiri publicate, sau în străinătate /prof. dr. doc. acad. G. Klaus, Berlin; prof. dr. Goldschmidt, Berlin Vest; prof. M.M. Rozentel, prof. Okulov ș.a., Moscova; prof. Keith Hitchins, Univ. Illinois SUA, și de reviste de specialitate: Voprosy filosofii, Annals of Univ. of Illinois, La Pensée, Hegel-Studien, Bonn etc./, comunicarea și participarea mea la congresul de filosofie de la Viena /sept. s.o./ a fost respinsă ca fiind sub nivel științific /întreținut aceeași lucrare a fost admisă, cu aprecieri pozitive, de către specialiști competenți/;

6/ mai gravă însă decât aceste măsuri care lovesc în demnitățile mele de cercetător științific este că cererea mea de primire în partid, de după de mai bine de un an și jumătate, cu toate că ruina de după de organizarea de bază a Facultății de electronică, nu a putut fi luată în discuție din cauze că SE REFUZA ELIBERAREA HOTĂRÂRII DE EXCLUDERE, necesară discutării ei.

Tovarășe Președinte,

pe baza acestor motive consider că n-am exagerat afirmând la începutul acestui memoriu că n-și aștept, după 16 ani de la data arestării mele, sint obiectul unor discriminări politice, netăcutești /situație militară/ și profesională, după câte știu, fără precedent la intelectualii cu pregătirea mea și cu o activitate științifică și obștească atât de bogată ca a mea.

¹⁰ Această situație cu totul neechitabilă se prelungește fără să admită necesitatea unei reexaminări, probabil, în urma unei caracterizări sau hotărâri luate cu ocazia punerii în libertate, după o anchetă de peste doi ani care n-a găsit nici un element politic în activitatea mea care să nu fi fost cuprinsă în autobiografia mea după ce la primirea în partid.

Consider, de asemenea, că am dreptul să cunosc cele eventuale acuzații, după părerea mea însă neîntemeiate, care justifică sau prin care se justifică această sancționare prelungită de peste 16 ani.

Persoana nu cunosc decât sancțiunile de partid și motivarea lor, care toate, în condițiile actuale, ar fi anulate, așa cum, de fapt, ele fuseseră anulate cu ocazia verificărilor. Vă supun listă acestor sancțiuni:

1.- În vara anului 1946 am fost sancționat cu vot de blam pentru devieri naționaliste în activitatea de conducere a ziarului "Tribuna nouă" din Cluj.

Această sancțiune a fost dată în urma publicării de către ziarul pe care-l conduceam a textului integral al discursului ținut de Lucrețiu Pătrășcenu la Cluj și a comentariilor pe marginea lui.

Indiferent cum se apreciază conținutul acestui discurs, sancțiunea o consider nedreaptă: a/ am publicat un discurs al cărui text mi-a fost înmănat de autorul său, pe atunci membru în Biroul politic, în mod oficial, în prezența secretarului Comitetului regional Cluj al PCR; b/ ziarul pe care-l conduceam a militat energic pentru drepturile imprescriptibile ale poporului român asupra Transilvaniei și a demascet elementele revizioniste respectiv "autonomiste" /Transilvania republică autonomă/ care

am căutat să se strecoare în organizațiile democratice. Textul articolelor mele din *Tribuna nouă* poate fi cercetat în colecția ziarului. Menționez că aceste articole publicate în *Tribuna nouă* au avut un ecou și în străinătate și au servit în mod obiectiv la spărarea cauzei României în fața opiniei publice mondiale în perioada premergătoare încheierii tratatului de pace prin care s-a confirmat dreptul nostru asupra Transilvaniei. Astfel, agențiile de presă și radioul din SUA au explicat refuzul președintelui Truman de a-l primi pe premierul ungar, scos acolo pentru a expune pretențiile Ungariei asupra Transilvaniei, prin presiunea opiniei publice revoltată de atrocitățile comise de horthystii în Transilvania, atrocități pe care *New York Times* le-a prezentat, reproducând articolele spăruite în *Tribuna nouă*. La vremea respectivă, ministrul nostru de externe a confirmat acest lucru printr-o scrisoare adresată ziarului.

2.- În 1948, după apariția unei note în care printre alți 20-25 medici care participaseră la o acțiune la țară, fusese menționat și numele prof. Iuliu Hațieganu, am fost scuzați de titoism și unitate națională neprincipială cu reacțiunea /adica Hațieganu/ și sancționat cu vot de hăim cu avertisment, considerând că și de data aceasta perseverez în poziție naționalistă românească.

3.- După verificări, în 1951 am fost anchetat de Colegiul de partid Cluj în două probleme:

a/ un denunț susținea că în 1939 deși în public m-am declarat solidăru luptei antifasciste a PCR, în secret l-aș fi "ponegrit" pe I.V. Stalin;

am dat probe materiale că denunțul e fals.

b/ de ce în calitate mea de profesor de materialism dialectic și istoric am citit o carte a lui Troțki care se afla în biblioteca seminarului meu /menținere de la fostul titular/;

am arătat că în calitate de profesor, am obligația de a mă informa din surse directe.

4.- am fost exclus în contumacie, ca dușman al poporului, imediat după arestare, în 1952, iar fostei mele soții i s-a spus la Comitetul regional de partid că, așa fi recunoscut cum că lucrez pentru intelligence service /lucru care, bineînțeles nici n-a fost mențiat pomenit în cadrul anchetei/.

5.- în 1956, am fost audiat o singură dată la Colegiul central de partid - cum am spus de către aceeași persoană care mă cercetase și la Securitatea din Cluj - și anume pentru activitatea desfășurată până la 23 august 1944.

În același an se schimbă motivarea excluderii, dar se menține senzațiunea cu o nouă motivare: nu pot face parte din partid fiindcă în 1939 am făcut parte din conducerea regională Cluj a organizației sioniste de tineret Hagomer Hatair, din care făusem parte o scurtă perioadă și cu cinci ani mai înainte, la vârsta de 14 ani.

N-am admis această motivare pentru faptul că încă în acel an, în 1939, ca membru al conducerii regionale, am demascăat în public diversitatea sionistă și această organizație care se pretindea marxistă, luptând pentru auto-dizolvarea organizației și vârsarea cadrelor sale în mișcarea antifascistă condusă de PCR. Am obținut, fiind ajutat de câțiva comuniști de la Cluj, o hotărâre în acest sens chiar de către plenary conducerii regionale.

scutată

Este clar, prin urmare, că mult înainte de 23 august 1944 și în fața m-am desolidarizat de această greșală făcută la vârsta de 19 ani și am căutat să o îndrept. Ca stare, ea nu poate justifica sancțiuni și după trecerea a treizeci de ani.

Datorită situației create prin diktatul de la Viena, revenind, în 1940, în orașul meu natal, am pierdut contactul cu comunistii de la Cluj. Am avut desigur și multe confuzii ideologice. Totuși, în primăvara anului 1944, când am revenit din diferite tabere de muncă obligatorie din nou la Arad, l-am ajutat efectiv pe instructorul comitetului teritorial Timișoara al UTC, care se afla în oraș în ilegalitate. Anume l-am pus în legătură tineri simpatizanți ai mișcării, am luat parte la unele acțiuni, m-am înscris pe o listă de partizani /procurându-mi acte false cu ajutorul UTC/ și am participat la demascarea unui agent provocator antonescian. Aceste activități, îmi explică de ce am fost desemnat, imediat după 23 august 1944, secretar al colectivului de agitație și propagandă a județului Arad, unde am activat până la reîntorcerea mea la universitate, octombrie 1944.

Activitatea mea de după 23 august 1944 este cuprinsă în dosarul depus la Organizația de bază a Facultății de electronică de la Institutul politehnic odată cu cererea de primire în PCR. Făcuth acum mai bine de un an și jumătate. Dosarul meu de partid se află, după câte mi s-a spus, la Cluj, care nici până acum n-a răspuns la cele două intervenții ale Centrului universitar București, prin care s-a cerut trimiterea unei copii după hotărârile de excludere.

Firește, în perioada 1944-1968 am făcut greșală în activitate, pe care însă le-am condamnat totdeauna cu energie. În schimb, activitatea mea de ansamblu se caracterizează prin apărarea cu hotărâre a drepturilor suverane ale poporului și statului român socialist, promovarea culturii naționale și a reprezentanților săi de seamă și susținerea entuziastă a politicii PCR, în măsura în care, în diferite etape ale dezvoltării mele, am reușit să mă înțeleg.

Mi-au comunicat că sînt dispuși să dea referințe despre activitatea mea între 1944-1968:

prof. Gh. Sicolvan, director CSP,
scad. Constantin Daicoviciu,
scad. Emil Petrică,
prof. D. D. Roșca, membru corespondent al Academiei, Cluj,
Constantin Chiriță, scriitor și alții.

Aprecieri scrise despre activitatea mea profesională se găsesc în referatul subcomisiei de resort al Comisiei Superioare de Diplome /anexat în copie/, precum și în dosarul meu de la Fondul Literar al Uniunii Scriitorilor /caracterizări făcute de Tudor Vianu, acad. Geo Bogza, Ioanichie Olteanu, secretar al Uniunii/.

Stimate Tovarășe Președinte,

acum șapte ani, vechea conducere a Ministerului de Interne a dat un răspuns cu totul evaziv la un memoriu similar pe care l-am înaintat.

Crede că pe linia directivelor conducerii de partid, Consiliul Securității Statului este în măsură să lămurească și să ceară lămurirea situației mele în sensul unei reabilitări politice, catărești și profesionale în fapt.

Rugămintea pe care V-o adresez, Tovarășe Președinte, într-o situație care fără exagerare poate fi socotită disperată este de a dispune o anchetă obiectivă asupra activității mele, adică o anchetă care să ia în considerare declarațiile mele, să audieze persoanele ce pot da lămuriri asupra activității mele în mod competent /nu din uzite/, să examineze documentele pe care le voi propune și să nu trescă cu buretele peste activitatea mea științifică și publicistică de un efort de vasc, care mai cler decât orice referință dovedește o fidelitate neclintită față de marxism-leninism și față de cauza Partidului Comunist Român.

Dorința mea de a fi repus în condiții de egalitate cu alți intelectuali din aceeași categorie cu mine izvorăște din dorința arzătoare de a avea condiții de așa natură încât să pot contribui la triumful liniei politice a Partidului Comunist Român și la afirmarea culturii române socialiste pe măsura capacității mele de muncă și în mod mai eficient decât până acum.

București, 2 septembrie 1968

Pavel Agăntel

anexa

Memoriu de titluri și lucrări
Referatul subcomisiei de r. sort din Comisia Superioară de Diplome
Declarație

Declarație

În completarea memoriului înaintat președintelui Consiliului Securității Statului, declar următoarele:

Înainte de a fi pus în libertate după o reținere de doi ani și jumătate, cu ultimul diagnostic medical "ineniție"/, Direcția regională a Securității din Cluj mi-a cerut să semnez un angajament de a furniza informații organelor Securității Statului.

Împotriva acestui mod de recrutare colaboratori externi am protestat în scris în memoria înaintată partidului și în unele convorbiri avute cu lucrători ai Securității Statului în perioade 1955-1964.

În informarea organelor Securității Statului asupra problemelor care au prezentat interes am căutat să fie perfect loial față de partid și față de Stat. Am semnalat, în repetate rânduri, să în fața celor în cauză au fost desconsiderate informațiile date de mine.

Consider de datoria mea să informez conducerea de stat și de partid, prin intermediul organelor Securității Statului la fel ca și pe alte căi, asupra problemelor pe care le pot sesiza în cursul activității mele.

București, 2 septembrie 1968

Pavel Agache

PAVEL APOSTOL

MEMORIU DE TITLURI ȘI LUCRĂRI

A. <u>Titluri</u>	1
I. Studii	2
II. Funcții în învățământul superior	3
III. Funcțiuni în institututele de cercetare ale Academiei RPR și ale Ministerului Învățământului	4
B. <u>Lucrări</u>	5
I. Lucrări în vederea pășinerii titlurilor	6
II. Volume publicate și sub tipar	7
III. Traduceri științifice	8
IV. Colaborări la lucrări științifice colective și studii introductive	9
V. Studii și articole	10
a) filosofia generală (materialism dialectic, logica dialectică, materialism istoric)	11
b) istoria filosofiei și critica filosofiei burgheze contemporane	12
c) estetică și teoria artei	15
d) pedagogie și educație	16
e) recenzii științifice	17
VI. Comunicări și referate	18
VII. Lucrări contractate elaborate și în curs de elaborare	19
C. <u>Cursuri universitare</u>	20

18^a

A. TITLURI
=====

19 2

I. Studii

Licența în sociologie, cu mențiunea magna cum laude, Facultatea de Filosofie și Litere a Universității din Cluj, refugiată la Sibiu, 1945.

Dactăratul în filosofie, cu mențiunea summa cum laude (exceptional), Facultatea de Filosofie și Litere a Universității din Cluj, 1948, reconfirmat de Comisia superioară de Diplome a Ministerului Învățământului în 1967.

II. Funcții în învățământul superior.

Asistent suplinitor 1947 la catedra de Filosofie generală
și Istoria Filosofiei, Universitatea
"V.Babeg" din Cluj.

Asistent titular 1948 la aceeași catedră.

Profesor suplinitor dec.1948 - oct.1949 la catedra de mate-
rialism dialectic și istorie, Universita-
tea "V.Babeg" Cluj.

Profesor titular, cu delegație de șef de catedră, oct.1949 -
iulie 1952, la aceeași catedră.

Decan al Facultății de Istorie a Universității "V.Babeg"
oct.1951 - iulie 1952.

Profesor, cu normă de cercetare științifică, la catedra de
materialism dialectic a Institutului
Politehnic București, de la 15 dec.1962.

Profesor, cu normă didactică, la aceeași catedră, de la
1 septembrie 1967.

Supliniri: ianuarie 1949 - iulie 1951 catedra de Istoria
Filosofie moderne și contemporană, oct.1951-
iulie 1952 catedra de Istoria generală modernă
și contemporană.

7
21

III. Funcții în Institutele de cercetări științifice ale
Academiei RPR și ale Ministerului Învățământului.

Directorul Secției de Filosofie a Institutului de Istorie
și Filosofie din Cluj al RPR, apr. 1949 - iunie 1961.

Director adjunct științific al Institutului de Istorie și
Filosofie al Filialei Cluj a Academiei RPR, iunie
1951 - iulie 1952.

Cercetător științific la Institutul de Filosofie al Acade-
miei RPR, 19 martie 1955.

Cercetător științific principal, la același institut, aprilie
1955.

Șef de sector, la același institut, octombrie 1955.

Șef de secție la același institut, octombrie 1956 - 15 decem-
brie 1958.

Colaborator al "Secției generale a tratatului de Istorie
Românei" 1959 - 1961.

Șef de sector, dec. 1963, Institutul de științe pedagogice al
"Ministerului Învățământului.

22

B. L U C R A R I
=====

6
23

I. Lucrări în vederea obținerii titlurilor:

1. Omul capitalist - încercare de tipologie socială,
teză de licență, 1945, 35 pag., în
manuscris.
2. Problema omului în lumina materialismului dialectic,
teză de doctorat, 1948, 146 pag., în
manuscris (parțial publicată în
volumul: Filosofia evadării, Editura
Științifică, 1958, p. 200-243.)

II. Volume publicate și sub tipar:

3. Funcțiunea de cunoaștere a noțiunii, în volumul colectiv "Probleme de logică", Editura Academiei RPR, 1956, p. 67 - 235, distinsă cu premiul "Stefan Gheorghiu" al Academiei RPR, 1956.
4. Funcțiunea de cunoaștere a noțiunii (ed. separată, revizuită) Ed. Academiei RPR, 150 pag., 1957.
5. Probleme de logică dialectică în filosofia lui G.W. Hegel, vol. I. Edit. Academiei RPR, 284 pag. 1957.
6. Experiment și cunoaștere, Ed. Științifică, 1958, 143 pag.
7. Filosofia evadării. Încercări critice asupra filosofiei burgheze contemporane, Ed. Științifică 264 pag. 1958
8. Probleme de logică dialectică în filosofia lui G.W.F. Hegel, vol. II Obiectul, categoriile și legile logicii dialectice în concepția lui "Hegel", Edit. Academiei RPR, 380 p., 1964.
9. Motivul mistic în cultura română, în volumul "Misticism", Editura Academiei RPR, 126 p., 1964.
10. Inconsistența argumentării idealist-subiective, Ed. Științifică, 215 p., 1965.
11. "Fizica" lui Aristotel. studiu introductiv și note la "Fizica" Ed. Științifică, 200 p. 1969.
12. Normă etică și activitate normată, Ed. științifică, 182 p. 1966
13. Cibernetică, acțiune și cunoaștere. Contribuții la metodologia "cunoaștere-acțiune", 300 p. Ed. politică 1969 (în curs de editare).
14. Educația și pedagogia în perspectivă operațională, 150 p. Ed. didactică și pedagogică 1969 (în curs de editare)
15. Trei meditații asupra culturii de mîine, 560 p. Ed. pentru literatură 1969 (în curs de editare).

25²

III. Traduceri stiintifice.

1. K.Marx, Formele premergătoare economiei capitaliste, EPLP, 1956.
2. K.Marx, Contribuții la critica filosofiei hegeliene a dreptului, în Opere, Editura Politică, 1957, pp.225-379.
3. G.Kiehs, Cibernetica și societatea, Ed.politică, 1967, 488 p.

26 2

IV. Colebărări la lucrări colective și studii introductive

1. Culegere de texte privitoare la istoria gândirii social-politice din România, Ed. Academiei RPR, 1954, vol. I (necreat).
2. Aristotel, Organon, vol. I-III, Ed. științifică - coordonator științific
3. G.W.F. Hegel, Logica, traducere, Ed. Academiei RPR, 1962, consultant științific.
4. Istoria României, consultant științific la volumele I, II, V.
5. Materialism dialectic. Manual, Ed. Politică 1963, consultant științific.
6. Accelerarea dezvoltării sociale și învățământul, în culegerea Teoria și metode în științele sociale, Ed. Politică, 1969.
7. Fundamente pedagogice, vol. I, coordonator științific, 360 p., Ed. didactică 1969.
8. T. Huzar, Morale și societate, cuvint înainte, Ed. politică, 1967.
9. G. Ulane, Cibernatica și societate, cuvint înainte, Ed. politică 1966
10. R. de Montvillon, Un miliard de analfabete, cuvint înainte, Ed. politică 1968.
11. G.W.F. Hegel, Prelegeri de estetică, vol. I și II, consultant științific, Ed. Academiei, 1968.
12. A. Pochi, Morale, Ed. Academiei 1964, consultant științific și studiu introductiv.
13. Le Mouvement éducatif en R.S. Roumanie 1966/67, Buc. 1967.
14. Le Mouvement éducatif en R.S. Roumanie 1967/1968, Buc. 1968

27

V. STUDII SI ARTICOLE x)

x) Su au fost mentionate articolele publicate in ziare (Scinteia, Romania libera, Apărarea patriei, Munca, Lupta Ardeșului), indiferent dacă ele au avut caracter teoretic sau numai de popularizare. Numărul acestor articole se ridică pentru perioada 1958-1968 la peste 500 de titluri. De asemenea nu au fost menționate răspunsuri date la anchete, mese rotunde, etc. (Scinteia, Indrumătorul cultural, Cinema, etc.).

28 #

a) Filosofie generală (materialism dialectic, logică dialectică și materialism istoric).

1. Pentru a sociologie a realităților ardelense, "Contemporanul", 1947.
2. Introducere la studiul inovațiilor în muncă, "Probleme economice", 1948, nr. 2.
3. Problema centrală: omul (cap. introductiv de la lucrarea menționată la nr. 2 "Lupta Ardealului", (L.A.), Cluj, III, 242.
4. Baza economică a imperialismului american, "Contemporanul", dec. 1948.
5. Unitatea materială a lumii (lecție ținută în 1948/49), supliment la L.A.
6. Teoria leninistă a reflecției și spiritul de partid în cultură, "Almanahul literar" (Cluj) (L.L.), 1950, nr. 1-2.
7. Pe calea leninistă a revoluției culturale (trad. maghiară), "Uturk", Cluj, ian. 1951.
8. Pentru desfășurarea forței gândirii creștine în lupta împotriva dogmatismului, "România liberă" (R.L.), 6 aprilie 1956.
9. Pentru valorificarea moștenirii leniniste în problema dialecticii noțiunilor, "Cercetări filosofice" (C.F.), 1956, nr. 3.
10. Noțiune și pseudonoțiune, "Contemporanul", iunie 1956.
11. Unitatea dintre dialectică, logică și teoria cunoașterii, "Contemporanul", iulie 1956.
12. Despre nou și vechi, în "Contemporanul" 11 ian. 1957.
13. Conceptul ideologic la Marx și critica denaturării sale revisioniste, în "Cercetări Filosofice" nr. 2/1958.
14. Definiția și domeniul metodologiei, în "Revista de filosofie" 1965.
15. "Logica cercetării" și dezvoltarea cunoașterii științifice, Revista de filosofie, 1965, nr. 8.
16. Filosofie și concepție despre lume, Revista de filosofie 1966 nr. 1.

17. Orientări noi în logica și metodologia științei, "progresele științei 1967, nr.9.
18. Dinamica științei actuale și dialectica, Lupta de clasă 1967, nr.6.
19. Filosofia ca disciplină științifică, "Cronica" 1968 nr.5 și 9
20. Materialism dialectic (program analitic) M.Inv.1967
21. Logica și ~~metodologia~~ metodologia științei (proiect de program analitic) "Revista învățământului superior" 1968, nr.8
22. Obiectivizare, exteriorizare și instrăinare la Hegel și Marx, "Tribuna" 1968.
23. Elemente pentru o epistemologie a științelor tehnice, Revista de filosofie 4/1968.
24. Für Definition und Gegenstandsbereich der Methodologie, "Deutsche Zeitschrift für Philosophie", 1966, nr.12

20 72

b) Istoria filosofiei și critica filosofiei burgheze contemporane.

1. Lenin și problemele culturii, L.A.III, 199.
2. Capitalul - în românește, L.A.III, 29c.
3. Cele două Transilvânii (Despre gândirea lui Avram Iancu), Scinteia 1947.
4. Karl Marx despre "drepturile divine" ale familiei Hohenzollern și despre "spiritul ei cămătăreșc", L.A. IV.415.
5. Despre elemente de dialectică în cugetarea lui N. Mișlescu, "Studii", 1949, nr.III.
6. Speime în fața istoriei și lauda întărcerii la animalitate, în "Cercetări filosofice" vol.III, nr.1955.
7. La tradition de l'humanisme en Roumanie, "La Roumanie nouvelle" 1956.
8. "Doctor Faustus" și opțiunea pentru umanism, "Contemporanul", nov.1956.
9. Misticismul contemporan și exigențele rațiunii, în "Viața Românească" nr.2/1957, p.183-194.
10. "Intâlniri cu neantul", "Cercetări filosofice", nr.1, 1957.
11. Talalkoscsok a semivel (trad.maghiară a titlului de mai sus, în "Korunk" (Cluj), nr.2-3/1957.
12. "În căutarea libertății pierdute..." în "Contemporanul", 15.feb.1957.
13. "Două adevăruri, o diversivnă", în "Viața studențească" nr.4/1957.
14. Katolikus bölcsélet es emberi életet (Filosofia catolică și conștiința umană) "Korunk" 4/1957.
15. Dimensiunile omului, "Contemporanul" 17 mai 1957
16. Dialog nu armistițiu ideologic, în "Contemporanul" august 1957
17. Propagandă și informație, în "Contemporanul", 13 sept.1957
18. Gnoseologia mistică a lui Lucian Blaga, în "Cercetări filosofice" nr.5/1957.

- 24 14
19. "Aree revoluție și cușetarea filosofică", în "Fin"rui scriitor" nr.9/1957.
 20. Editorial, în "Cercetări filosofice" nr.5/1957.
 21. Anti-dialectica ambiguității, în "Viața Românească" nr.10 1957.
 22. K.Marx și "climatul ideilor noastre", în "Viața Românească" nr.5/1958.
 23. Prezența lui K.Marx, în "Gazeta literară" 1958.
 24. Probleme preliminare elaborării unui "Manual de Istoria Filosofiei din România, în "Cercetări filosofice, nr.4/1958.
 25. Doi scrieri materialiste de la începutul secolului XX, în "Cercetări filosofice" 6/1963.
 26. Hegel în românește, în "Viața Românească" nr.2 1964.
 27. Pe marginea unui text inedit de Lucian Blaga. Cîteva reflecții asupra limbajului filosofic românesc, "Viața românească" 1967, nr.2.
 28. "emnitate națională și umană la D.D.Rogoz, "Revista de filosofie" 1967, nr.11.

c) Estetica și teoria artei.

1. Opera dlui M.Sadoveanu, în "Notarul", mai 1938.
2. Sensul social al literaturii, L.A.III, 387.
3. Lev Tolstoi și actualitatea, L.A. IV. 634.
4. Locul realismului socialist în istoria literaturii, L.A.,
Suplimentul cultural (L.A.S.C.) 1948, nr.6.
5. Trăsăturile de bază ale realismului socialist, L.A.S.C., 1948,
nr.7.
6. Public nou - literatură nouă, L.A.S.C. 1948, nr.8.
7. Caracterul pertinent al literaturii, L.A.S.C., nr.9, retipărit
în volumul "Împreună-Egipt" al Uniunii Scriitorilor din
RPR, 1949, Cluj p.1 și urm.
8. M.Sadoveanu la 70 de ani, "Almanahul Literar" dec.1950,
traducerea în limba maghiară a apărut în "Irodalmi Almanah",
ian.1951.
9. Specificul artei, Almanahul literar, sept.1951.
10. Lenin și procesul de creație, Gazeta literară, aprilie 1957.
11. James Joyce - un îns în lume; Înțelepciunea suprarealismului,
în "Viața Românească" nr.5/1957.
12. "Biologia artei" sau iremediabila confuzie de planuri, în
Gazeta Literară, nr.34 și 35, august 1957.
13. Muzica și filosofie, în "Muzica" nr.3/1963.
14. Ce reflectă muzica ? Elemente pentru definirea specificului
reflectării muzicale a realității, în "Muzica" nr.9/1963.
15. Motivul micritic - mesaj de umanism popular românesc,
"Iagul literar" nr.8/1963.
16. Sinteză. Universal și național în muzică, "Muzica" 1966, nr.3
17. Estetica și semietica, "Viața românească", 1966, nr.12.

33 76

d) Pedagogie-educatie.

1. In legătura cu educatia in universitățile americane,
"Scinteia Tineretului" 21 iunie 1957.
2. Acceleratia dezvoltării sociale si învățămîntul,"Revista de pedagogie" nr.7/8,1964.
3. Aspecte metodologice ale perfecționării învățămîntului nostru,
"Revista de pedagogie" 1966,nr.1
4. J.F.Sartre si fenomenologia greselilor educative,"Revista de pedagogie" 1966,nr.3.
5. "Modele praxiologice" si actiunea educatiională,Revista de pedagogie 1966,nr.12.
6. Dinamica stiintei actuale si învățămîntul superior in lumina unei pedagogii prospective,"Revista inv.superior" 1967,nr.3
7. Eficienta economică si factorul ei in perfecționarea învățămîntului superior,"Revista inv.superior" 1967,nr.10.
8. Elaborarea tezei de doctorat,"Revista inv.superior" 1967,nr.12.
9. Orientări actuale in filosofia educatiei,"Revista de pedagogie" nr.1,1968.
10. Conceptul actual de "cultură generală" si perfecționarea sistemului național al învățămîntului,"Revista de pedagogie", 1968,nr.5.

24

e) Recenzii stiintifice. x)

1. G.V. Plehanov, Conceptia monistă a istoriei, Studii, 1952.
2. Colectia "Texte filosofice", Humanities Review, 1956, nr.1.
3. G. Lukacs, Die Zerstörung der Vernunft, Cercetări filosofice 1956, nr.1 (în colaborare cu G. Ofenberger).
4. Filosofia, stiintele naturii si dogmatismul, Contemporanul, sept. 1957.
5. G. Kende, Studien über die Existenz philosophie, Cercetări filosofice, 1957, nr.2.
6. V.I. Lenin, Caiete filosofice, în "România liberă", 20 ian. 1957.
7. Tomelie (V.I. Lenin, Caiete filosofice), în "Viața studentescă" nr.2/1957.
8. Despre lucrarea "Falsul umanism în filosofia burgheză contemporană" în "Lupta de clasă" nr.2/1957.
9. Stoșul lucidității (M. Ralea, Scrieri din trecut în filosofie), "Contemporanul" 5 iulie 1957.
10. I. Banu, Introducerea în istoria filosofiei, în "Cercetări filosofice" nr.4/1957.
11. Zorile nemuritoarei învinșturi (Marx-Engels, Opere, vol. I) în "Știința" 5 sept. 1957.
12. "Ca omul să fie om" (Marx-Engels, Opere, vol. II), în "România Liberă" 4 aprilie 1958.
13. E. de Gortari, Introduction a la logique dialectica, în "Cercetări filosofice" nr.5/1958.
14. Puterea cuvintului (G. Ulans, Das Macht der Wortes) "Revista de filosofie" 1966, nr.5.
15. O analiză semantică a teoriei științifice, "Revista de filosofie" 1966, nr.11.

x) Nu au fost incluse decât recenzii cu caracter teoretic. S-au eliminat circa 40 recenzii informative publicate în diferite reviste și ziare.

VI. Comunicări și referate.

Am prezentat la diferite sesiuni științifice peste 40 de comunicări. Ele au fost tipărite și publicate în cea mai mare parte cu excepția lucrărilor ~~am~~ menționate mai jos:

1. Conceptia filosofică a lui V. Bătes, comunicare la gedința comemorativă a filialei din Cluj a Academiei RPR 1951, 20 p.
2. "Materialism și empiriocriticism" comunicare ISRS, filiala Cluj, 1949, 25. 35 pag.
3. Cenzalitate și istorie, comunicare la I.I.F.C. din Cluj, 1951 15 pag.
4. Încercare critică asupra concepțiilor mistice în filosofia burgheză contemporană, comunicare în cadrul simpozionului "Știință și misticism" (Academia RPR) 29 feb. 1957.
5. Conceptii privitoare la periodizarea istoriei României, comunicare în cadrul Comitetului general de redacție a tratatului de Istoria României, ~~sumarizată~~ 1960.
6. Studii privitoare la istoria Transilvaniei (până la sfârșitul primului război mondial) sub redacția prof. Pavel Apostol, în colaborare cu colectivul Institutului de Istorie din Cluj, 1952, 560 pag. (depusă la Inst. de Filosofie a Acad.).
7. Conceptia istorică a lui N. Bălcescu, 1952, macheta studiului depusă la Institutul de Filosofie al Academiei RPR.
8. Contribuții la critica gnozeologiei în filosofia din România (1919-1944), 100 pag. 1958, depusă la Institutul de Filosofie al Academiei RPR.

26 #

VII. Lucrări contractate, elaborate.

Structura logică a științei în evoluția sa istorică, 700 pag.,
Ed. Academiei.

Fundamente pedagogice, vol. II, coordonare științifică, Ed. didac-
tică și pedagogică, circa 300 pag.

Contribuții românești la logica și metodologia științei,
Ed. științifică, antologie și studiu introductiv, circa 400 pag.

37 ~~20~~

C. CURSURI UNIVERSITARE.

- 1947/1948 Introducere în teoria marxist-leninistă a cunoașterii.
 1948/49, 1949/50, 1950/51, 1951/52 Materialism dialectic și istorie
 (curs general).
 1949/50, 1950/51, Curs special de materialism dialectic pentru
 Facultatea de Filosofie.
 1949/50 Curs special de materialism istoric pentru Facultatea
 de Filosofie.
 1948/49 Curs de istoria filosofiei contemporane (suplinire).
 1951/52 Curs de istoria generală contemporană (suplinire).
 1967/68 Curs de filosofia marxistă.

București, august 1968.

- Lucrările cuprinse în memoriul de față au fost recenzate în
 Știința, Lupta de clasă, România Liberă, Contemporanul, Viața
 Românească, Tribuna, Cercetări filosofice, Revista de filosofie,
 Kerkunk, Utunk, Voprosi filosofii, Deutsche Zeitschrift für Philoso-
 phie, La Pensée, Hegel Studien (Bonn), Ann. of the University of
 Illinois (USA), Bulletin signalétique (Paris) etc.

REFERAT

pentru recunoaşterea titlului de doctor,
obţinut de tovarăgul Pavel Apostol în
anul 1948.

Licenţiat al Facultăţii de Filosofie şi Litere de la Universitatea din Cluj, specialitatea Sociologie, tovarăgul Pavel Apostol a funcţionat ca asistent la Catedra de Filosofie generală şi Istoria filosofiei a acestei universităţi în 1947-1948, iar după Reforma învăţământului şi în urma obţinerii titlului de doctor în filosofie, ca profesor suplinitor /1948-1949/ şi profesor titular cu delegaţie de şef de catedră /1949-1952/ la Catedra de Materialism dialectic şi istoric a Universităţii "Victor Babes" din Cluj. Totodată, tovarăgul Pavel Apostol a îndeplinit funcţia de decan al Facultăţii de Istorie a acestei universităţi /1952-1952/, director al Secţiei de filosofie a Institutului de Istorie şi Filosofie din Cluj /1949-1951/ şi director-adjunct al Institutului de Istorie şi Filosofie al filialei din Cluj a Academiei R.P.R./1951-1952/.

Începînd cu anul 1955, tovarăgul Pavel Apostol a funcţionat ca cercetător, cercetător ştiinţific principal, şef de sector /1955-1956/ şi şef de secţie /1956-1958/ la Institutul de Filosofie al Academiei R.P.R. din Bucureşti, ca profesor cu normă de cercetare ştiinţifică la Catedra de Materialism dialectic a Institutului Politehnic "Gh. Gheorghiu-Dej" din Bucureşti /din 1962 pînă în prezent/ şi şef de sector /în cumul/ la Institutul de Ştiinţe Pedagogice al Ministerului Învăţământului /din 1963 pînă în prezent/.

În întreaga această perioadă, tovarăgul P. Apostol a desfăşurat o vastă şi laborioasă muncă de cercetare şi a publicat un număr însemnat de lucrări: 6 volume originale, 2 studii monografice, 68 de studii şi articole ştiinţifice, 2 traduceri din Karl Marx, 11 colaborări la lucrări colective, 19 comunicări /parţial publicate sau rezumate/, 15 recenzii, fără a mai menţiona cele peste 200 de articole cu caracter publicistic. Ceea ce caracterizează principalele lucrări ale tovarăgului Apostol este prezenţa preocupării de a trata cele mai noi probleme teoretice pe care le ridică dezvoltarea actuală a filosofiei şi ştiinţei, atacarea unor

netratate încă în literatura de specialitate și găsirea unor soluții originale, în rezolvarea lor, a căror valabilitate a fost admisă de divergi specialiști din țară și străinătate.

Tovarășul P. Apostol și-a început activitatea științifică după un stagiu de cinci ani în publicistică, prin elaborarea tezei sale de doctorat Problema omului în lumina materialismului dialectic, susținută, cu calificativul "excepțional" la 23.VI.1948.

Teza de doctor, al cărei raportori au fost Lucian Blaga și prof. Al. Roșca, este prima încercare de a dezbate, de pe poziții marxiste, complexul antropologiei filosofice, caracterizând omul prin modul său de existență specific, prin raportul său cu lumea esențial diferit de acela al regnului animal, relevând determinarea socială a omului în cele două dimensiuni fundamentale ale lui - acțiunea practică și cunoașterea. Lucrarea analizează creația specific umană - cultura, care este definită ca proces de comunicare și ca reflectare simbolic-metaforică. Atât în partea de expunere istorică a concepțiilor despre om, cât și în capitolul final, - Umanismul marxist-leninist -, autorul scoate în evidență superioritatea acestuia, înțeles ca unire a teoriei și metodei de activitate a eliberării omului.

Teza a fost elogios apreciată de Lucian Blaga, care scria în raportul său:

"Dl. Pavel Apostol considerând materialismul dialectic, nu ca o dogmă, ci ca o doctrină în desfășurare și dezvoltare și ca o metodă de cercetare, încearcă să asimileze și din gândirea post-marxistă unele idei care i se par fecunde și, firește, al cărui adept se declară autorul. Dl. Pavel Apostol expune ideile fundamentale și cele antropologice ale doctrinei cu un aparat filosofic cu totul modern, care-i îngăduie să ia atitudine de nuanță. Avind o pregătire filosofică din cele mai alese și o certă pasiune pentru adâncirea problemelor - autorul aduce la fiecare pas contribuții personale, înecesebi acolo unde o explicitare a textelor clasice ale materialismului dialectic devine necesară. Lucrarea d-lui Pavel Apostol este de multe ori o lucrare de "lămurire" pe linie marxist-leninistă a unor chestiuni asupra cărora doctrina a dat numai indicații, valoroase și utile, dar care urmează să fie dezvoltate potrivit exigențelor impuse de evoluția istorică. În această "lămurire" pe multe planuri și în diverse direcții, întreprinsă de dl. Pavel Apostol, trebuie să vedem meritul principal al lucrării ce ni s-a prezentat". /22.VI.1948/.

Făcînd și unele observații critice, prof. Al. Roșca apreciază că:

"În tot decursul lucrării, Dl. Pavel Apostol dă dovadă de o temeinică cunoaștere atât a marxismului, cât și a concepțiilor idealiste pe care le combate cu o bogată argumentare și cu o logică strînsă". /18.VI.1948/.

Parți din lucrare au fost publicate, cu menționarea provenienței, sub titlul Problema centrală: omul, în capitolul introductiv al lucrării, în "Lupta Ardealului", Cluj, A.III.1948, nr. 242, în volumul Iluzia evadării /Editura științifică, 1958/pp. 200-243, în

Probleme de logică dialectică în filosofia lui G.W.F.Hegel, Editura Academiei R.P.R., Vol. I., 1957, pp. 57-65, Vol. II., 1964, pp. 38-72, precum și în volumul Inconsistența argumentării idealist-subiective, Editura Științifică, 1965, pp. 67-101.

După susținerea doctoratului, tovarăgul Pavel Apostol și-a orientat activitatea de cercetare în următoarele direcții:

1/ Probleme de logică dialectică, de metodologie a cercetării științifice și de teoria cunoașterii;

2/ Probleme de Istoria filosofiei, valorificarea moștenirii înaintate a gândirii filosofice universale și naționale, critica filosofiei idealiste contemporane;

3/ Probleme de estetică;

4/ Probleme de pedagogie și de sociologia educației.

1. Din prima categorie de lucrări face parte studiul

Funcțiunea de cunoaștere a noțiunii, /Ed. Acad. R.P.R., 1956, ed. separată 1957, 151 p., distinsă cu premiul "Stefan Gheorghiu" al Academiei în 1957, în care se analizează, din punct de vedere gnosologic, rolul noțiunii în știința contemporană, dezvoltându-se dialectica în structură și în procesul de trecere a noțiunilor una în alta. Pentru prima oară în literatura noastră, în lucrare se supun analizei pseudo-noțiunile. Lucrarea a fost recenzată favorabil de Conf. P. Botezatu /Cercetări filosofice 3/1957/ Mircea Constantinescu /Contemporanul, 8.III.57/, M. Cernea /Scinteia, 4.VI.57/ ș.a.; Experiment și cunoaștere /Ed. Științifică, 1958, 144 p., care cuprinde o definiția a științei și prima încercare de la noi de a face o analiză a cunoașterii științifice din punct de vedere operațional. Autorul distinge două funcții cognitive și metodologice ale experimentului: de constatare și de verificare, precizând că verificarea privește atât ipoteza, cât și constatarea și legea. În lucrare se propune o interpretare personală a inducției, ca rezultat al aplicării operatorului intensional, esențializatorul, teză apreciată de M.M. Rosental /Moscou/ drept "o dovadă foarte interesantă în favoarea logicii dialectice". Recenzienți din țară ai lucrării relevă aportul cărții pentru lămurirea oamenilor de știință /Conf. Radu Stechiță, Cercetări filosofice, 1/1958/; ea este pozitiv citată în Materialismul dialectic, metodologie generală a științelor particulare /Ed. Acad. R.P.R., 1963/, precum și în bibliografia Cursului Prof. Stanciu Stoian, în lucrări de specialitate /V. Bunescu, A. Cazacu etc./;

Probleme de logică dialectică în filosofia lui G.W.F.Hegel, Ed. Acad. R.P.R., Vol. I., 1957, 284 p., Vol. II., 1964, 375 p., constituie o

amplă și valoroasă cercetare asupra contribuției lui Hegel la constituirea logicii dialectice, problemă care, pînă la acea dată, nu fusese tratată în literatura de specialitate într-un astfel de larg cadru teoretic. Analizînd ideile lui Hegel din principalele lucrări consacrate problemelor logicii dialectice, autorul aduce contribuții originale la analiza mecanismului logic al mistificării dialecticii, la precizarea domeniului logicii dialectice în raport cu logica formală modernă /matematică/, la definirea și la stabilirea funcției cognitive a categoriilor, precum și la analiza specificului legilor dialecticii în domeniul logic. Valorificînd indicațiile clasice ale marxism-leninismului, pe care le cercetează într-o manieră originală, autorul aduce o serie de contribuții personale, relevate, în unanimitate, de către recenzenții din țară și străinătate: T. Papadopol și G. Offenberger, /Cercetări filosofice, 5/1957/, Dan Bădăru /"Viața românească", 8/1957/, D. D. Roșca /Voprosi Filosofii, 2/1956/, La Pensée, 1958, Tudor Bugnariu /Contemporanul, 10.VII.1964/, I. Aluș, G. Toma /Cercetări filosofice, 6/1964/, Dr. I. Bauer /Deutsche Zeitschrift für Philosophie, 4/1966/ etc. Lucrarea figurează în bibliografia de referință la art. HEDEL din Enciclopedia filosofică, vol. I., Moscova, 1960, precum și în bibliografia multor studii de specialitate, din țară și străinătate.

Prezentînd lucrarea /vol. I./ în "Voprosi filosofii", Prof. D. D. Roșca scrie despre valoarea cu caracter de indicație a ei: "Din studiul critic al logicii hegeliene, P. Apostol urmărește să degajeze... câteva puncte de sprijin și linii de orientare care să facă cu puțință soluționarea mai grabnică a unor probleme - a multor probleme - grele, pe care le vor ridica constituirea azelei științe sistematice noi despre gîndire, care se va numi "Tratat de logică dialectică marxistă".

Afară de volumele menționate înainte, din această categorie fac parte lucrările: Definiția și domeniul metodologiei /Revisita de Filosofie, 2/1965/, citată în mai multe lucrări, de către Dr. doc. Stanciu Stoian, Dr. O. Bădină, etc. și apreciată de către Prof. Dr. Georg Klaus, membru al Academiei germane de știință,

"înainte de toate pentru spiritul în care este elaborată și pentru tehnica argumentării" /1966/;

Logica cercetării și dezvoltarea cunoașterii științifice /Revista de Filosofie, 7/1965/, reprezintă o contribuție la delimitarea obiectului logicii, logicii dialectice, gnoseologiei, epistemologiei și metodologiei - față de logica științei,

precum și comunicările la sesiuni științifice: Categoria sistem de acțiune și definirea exactă a relației de cunoaștere /1965/ și Bazele unei epistemologii și logici a științelor tehnice /1966/, ultima reprezentînd prima încercare la noi și una din puținele pe

plan mondial în care se urmărește dovedirea caracterului teoretic /în sens restrâns/ al științelor tehnice, ca teorii ale acțiunii tehnologice.

2. Tovarăgul Apostol a depus o activitate susținută de valorificare a tradițiilor înaintate ale gândirii filosofice din țara noastră, semnalând primul, după Eliberare, elementele democratice din concepția lui Avram Iancu/Scinteia, 1947/ și elementele de dialectică în cugetarea lui N. Bălcescu/Studii, 3/1949/. Acest din urmă studiu a fost apreciat ca o contribuție valoroasă, iar "Analele Institutului de Istorie a Partidului" a relevat, în 1957, prioritatea științifică a autorului în dezvoltarea acestor aspecte în gândirea marelui nostru revoluționar-democrat. În numeroase articole, dintre care cităm La tradition de l'humanisme en Roumanie/La Roumanie Nouvelle, 1956/, Probleme preliminare ale elaborării unui manual de istorie a filosofiei din România/Cercetări filosofice, 4/1958/, Doi scrieri materialiste de la începutul secolului XX /Cercetări filosofice, 6/1963/, Hegel în românește/Viața românească, 2/1964/, precum și în comunicările Conceptia filosofică a lui Victor Babeș, de la sesiunea festivă a Academiei/1951/ și altele, în articolul "Sinteze" din revista "Muzica" /5-1966/, precum și în Motivul Mioritei în cultura română, studiu introductiv la "Miorita" de A. Fochi - tovarăgul Apostol a adus o contribuție prețioasă și interesantă la valorificarea moștenirii filosofice și culturale ale poporului român. Ultimul studiu, menționat, de 120 p., a fost apreciat de specialiști ca înția analiză marxistă a problemei/B. Buzilă, România Liberă, oct. 1964/, ca o contribuție care aduce "puncte de vedere noi, personale"/Tr. Herseni, Contemporanul, 25.VI.1965/ și E. Manu /"Viața românească", 4/65/. Studiul introductiv s-a bucurat de o apreciere favorabilă și în străinătate, Keith Hitchins de la Wake Forest College, SUA, menționând în recenziile lucrării, că "studiul introductiv este luminos" și oferă "o orientare folositoare"/Books Abroad University of Oklahoma, primăvara 1965/.

Contribuția tovarăgului Pavel Apostol în acest domeniu de

cercetare nu se rezumă numai la lucrările publicate sub semnătură; ea constă, în egală măsură, în organizarea și coordonarea științifică a activității de valorificare a moștenirii, desfășurată atât la Institutul de Istorie și Filosofie al Filialei din Cluj a Academiei, cât și în cadrul Institutului de Filosofie din București, unde a avut răspunderea directă pentru elaborarea lucrării Studii privitoare la istoria gândirii filosofice din Transilvania/ arhiva Institutului de Filosofie/, precum și pentru pregătirea machetei pentru Istoria gândirii sociale și filosofice din România, în prima etapă a elaborării ei.

În domeniul valorificării moștenirii filosofice universale, tovarăgul Pavel Apostol a coordonat editarea Organon-ului lui Aristotel, al Tratatului teologico-politic al lui Spinoza etc. și a prevăzut ediția Fizicii lui Aristotel cu un studiu introductiv, note, indice, de aproximativ 200 de p./Editura Științifică, 1966/.

Paralel cu activitatea de valorificare a moștenirii filosofice, tovarăgul Pavel Apostol a publicat numeroase studii de critică a idealismului în filosofie. În Iluzia evadării /Ed. Științifică, 1958, 264 p./, de asemenea pentru prima dată în istoriografia noastră filosofică, analizează tendințele de evaziune, ca trăsătură caracteristică epocii crizei generale a capitalismului, în filosofia burgheză contemporană. Pentru prima dată, acest volum dezbate la noi tematica și orientările specifice filosofiei burgheze contemporane în ansamblul ei și în principalele ei curente. Volumul conține și un examen al misticismului filosofic contemporan, făcând o clasificare originală a tipurilor de argumentare folosite de acesta.

Pe lângă critica idealismului obiectiv hegelian și a variantelor sale contemporane, ample realizată în monografia menționată, Probleme de logică dialectică în filosofia lui G.W.F. Hegel, tovarăgul P. Apostol s-a ocupat pe larg de dezvăluirea inconsistenței idealismului subiectiv, în lucrarea Inconsistența argumentării idealist-

subiective /Editura Stiintifică, 1965, 218 p./, în care aduce un punct de vedere cu totul original în tratarea problemelor filosofice. Anume, autorul își propune să asimileze în metodologia materialismului dialectic perspective metateoretice, supunând argumentarea idealist-subiectivă la o analiză semiotică. Așa cum relevă Prof. M. Neculce în recenzia din Revista de Filosofie, 9/1965, autorul "aduce o dovadă a superiorității metodologiei marxist-leniniste în domeniul metateoriei teoriilor filosofice, depășind limitarea, unilateralitatea și sterilitatea unor aplicații încercate în acest domeniu dificil chiar de către logicienii de talia lui H. Schuls, A. Ajdukiewicz, Szalamucha și alții". În cartea despre care este vorba, sînt cuprinse elementele unei ~~teorii~~ metateorii generale a teoriilor filosofice. Prof. D. D. Rogos în referatul editorial subliniază acest lucru și scoate în evidență valoare ei:

"Pe pagini de analiză împinse adînc pînă în fundamentele pozițiilor de gîndire aplicate în aceste variante ale idealismului subiectiv, autorul lucrării dezvoltă o demonstrație stringentă, arătînd inconsistența logică a însăși pozițiilor de bază pe care se sprijină acum amintitele concepții filosofice... în actualitatea și noutatea ei, această carte poate interesa și pe cercetătorii din afara granițelor țării noastre".

În analize critice și argumentate a școlilor idealiste contemporane, tovarăgul Pavel Apostol a dovedit o informare la zi și înțelegere adecvată, profundă și nuanțată totodată.

3. Debutînd în publicistică printr-un articol de critică literară/ Epica domnului Sadoveanu, Hotarul, mai 1958/, tovarăgul P. Apostol a continuat preocupările și în acest domeniu, publicînd aproximativ 20 de articole și studii de estetică și teoria artei, în legătură cu care Tudor Vianu scria:

"Am citit adeseori articolele și studiile lui Pavel Apostol și am fost întotdeauna cucerit de ingeniozitatea cugetării și de forța expresiei sale. Nu numai prin întinderea informației și prin noutatea pozițiilor, dar și prin valoarea lor literară, studiile lui Pavel Apostol apar cu totul remarcabile... Pavel Apostol se vădește ca un filosof al artei și un critic literar dintre cei mai însemnați ai generației sale" /1959/.

4. În ultimii ani, activînd ca șef de sector /cu 1/2 normă/ la Institutul de Științe Pedagogice, tovarăgul P. Apostol a publicat studii care au intrat în bibliografia cursurilor universitare de pedagogie și sînt citate, în sens pozitiv, de către specialiști. Studiul său Accelerarea dezvoltării sociale și învățămîntul, retipărit și în volumul Teorie și metodă în științele sociale/Ed. Politică, 1965/, a fost favorabil recenzat în "Știința"/iunie 1965/ pentru legarea preocupărilor teoretice de problemele practice ale perfecționării sistemului nostru de învățămînt. Menționăm, de aseme-

nea, articolele Aspecte metodologice ale perfecționării sistemului nostru de învățământ în colaborare, Revista de Pedagogie, 1/1966/ și Jean Paul Sartre și fenomenologia greselilor educative / Revista de Pedagogie, 3/1966/ și cele două capitole din lucrarea colectivă a Institutului, Conceptul actual de cultură generală și învățământul de cultură generală, în curs de definitivare,

Activitatea tovarășului P. Apostol se înfășoară și asupra altor domenii: el a ținut primul curs de filosofie marxistă, în cadrul catedrei conduse de Prof. D. D. Rogea la Universitatea din Cluj, Teoria marxistă a cunoașterii, într-o perioadă în care marxismul nu se introducea încă în învățământ/1947/ și lui i se datorează prime lecții tipărite de materialism dialectic, Unitatea materială a lumii, apărută ca supliment al ziarului "Lupta Ardealului", în 1947. De asemenea, a fost consultant științific la Manualul de materialism dialectic / Ed. Politică, 1963, 1964/.

A fost consultant științific, menționat ca atare, la o serie din traduceri din Hegel, editate de Academia R.S.R., precum și la primele volume ale Tratatului de Istorie a României, participând la dezbaterile organizate de Comitetul de redacție în jurul elaborării lui.

În sfârșit, tovarășul Pavel Apostol a contribuit la răspindirea marxismului prin traduceri făcute din operele lui Marx și în calitate de consultant științific la editarea unor lucrări ale lui Marx, Engels și Lenin.

Din această prezentare, rezultă clar că, începând cu teza de doctor și până la lucrările din acești ani din urmă, tovarășul P. Apostol a adus o contribuție însemnată și bogată, originală și adesea deschizătoare de noi căi de cercetare în domeniul filosofiei din țara noastră. Ținând seama de valoarea și originalitatea tezei de doctorat, care a devenit mai actuală în zilele noastre, precum și de activitatea științifică neîntreruptă de atunci încolo, concretizată în lucrări valoroase, apreciate ca atare de către specialiștii din țară și străinătate pentru originalitatea abordării problematicei lor, precum și pentru soluțiile noi pe care le propune în rezolvarea problemelor, Subcomisia de Științe Filosofice și Pedagogice propune să i se acorde tovarășului Pavel Apostol titlul de doctor-doцент în științe.

București, 25 septembrie 1966

PRESEDINTE,

(ss) prof. univ. Tudor Bognasbu
M e m b r i, membru coresp. Acad.
(ss) prof. dr. doc. Al. Rogea,
membru corespondent al Academiei
(ss) prof. dr. doc. Stanciu Stoian
membru corespondent al Academiei

100/AM/
8 octombrie 1968

NOTA - RAPORT

Numitul APOSTOL PAVEL, născut la 16 noiembrie 1919 în Arad, fiul lui Arcadie și Ana, de naționalitate evreu și cetățenie română, profesor la catedra de materialism dialectic de la Institutul Politehnic București, este informatorul organelor cu numele conspirativ "SERBAN".

Sus-numitul a înaintat tovarășului președinte al Consiliului Securității Statului, I. Stănescu, alăturatul memoriu prin care roagă ca organele de securitate să cerceteze și să intervină pentru rezolvarea situației care i-a fost creată în urma arestării sale la 7 iulie 1952.

APOSTOL PAVEL menționează că reținerea sa de către organele securității statului timp de 2 ani și 4 luni fără nici o vină, a constituit motivul pentru care a fost exclus din P.C.R. și ulterior s-a aflat într-o situație de izolare politică și morală cetățenească.

Din datele ce le posedăm despre sus-numitul și verificările făcute de Inspectoratul județean de securitate Cluj, asupra motivelor și împrejurărilor în care a fost arestat APOSTOL PAVEL, rezultă că cele menționate în memoriu corespund realității și solicitările sale sunt justificate.

Sus-numitul a fost reținut la 7 iulie 1952 în urma unei ședințe de analiză a muncii de la facultatea de istorie a Universității din Cluj în care "a fost demascată activitatea sa oportunistă troțchistă", însoțindu-se următoarele motive :

În anul 1934 APOSTOL PAVEL se încadrează în

organizația sionistă "Haşomer Hatair", unde activează pînă în anul 1935 cînd demisionează. În 1939 ia din nou contact cu această organizație, reorganizînd organizația locală Arad. Este cooptat în Comitetul Central Transilvania și apoi în secretariatul Comitetului Central. După izbucnirea războiului, în toamna anului 1939 a încercat să orienteze această organizație spre mișcarea antifascistă. Nereușind acest lucru, demisionează.

În vara anului 1945, cînd devine reprezentant al U.T.C. în Comitetul Interimar Studențesc de la Sibiu, format în vederea mutării universității la Cluj, sus-numitul a susținut ideea că înființarea Universității maghiare ar fi o concesie temporară, urmînd ca la Cluj să existe numai Universitatea română iar cea maghiară să fie desființată sau mutată în altă parte. Această părere a fost interpretată ca manifestare naționalistă.

În toamna anului 1945 este numit secretar de redacție apoi prim redactor la ziarul "Tribuna Nouă" din Cluj. În această calitate a căutat prin diverse articole să imprime o linie "naționalistă" ziarului, fiind puternic influențat de ideile lui Lucrețiu Pătrășcanu. De altfel, după cum a declarat în anchetă APOSTOL PAVEL, persoane din anturajul lui Lucrețiu Pătrășcanu i-au comunicat că acesta apreciază în mod deosebit linia promovată de ziarul "Tribuna Nouă".

Articolele apărute în "Tribuna Nouă" au aprobat unele "manifestări reacționare" ca de exemplu manifestația studenților din primăvara anului 1946. De asemenea, au apreciat în mod deosebit cuvîntările lui Lucrețiu Pătrășcanu.

Ulterior, ca redactor la rubrica culturală a ziarului "Lupta Ardealului", APOSTOL PAVEL și-a menținut poziția "naționalistă". Atît el, cît și ceilalți redactori au căutat să strîngă cît mai mulți tineri în jurul lor, îndemnîndu-l să citească scrierile lui Lucian Blaga și Tudor Arghezi. În pagina culturală a acestui ziar s-a scris foarte puțin despre operele scriitorilor sovietici și cultura sovietică în general.

In paginile ziarului APOSTOL PAVEL a inserat articole elogioase la adresa lui Tito cu ocazia vizitei acestuia din anul 1948. De asemenea, în acelaș an, cu ocazia vizitei lui Vasile Luca la Cluj, s-a organizat o pagină specială la ziar închinată acestuia.

O altă acuzație care i s-a adus a fost aceea că, în calitate de profesor și apoi decan al Facultății de istorie a avut o orientare subiectivistă, a promovat spiritul de clică. De asemenea, în cursurile și lucrările apărute după 1948 a avut o poziție obiectivistă, manifestată prin academism, considerarea filozofiei în afara luptei de clasă, supraaprecierea filozofiei burgheze. Tot în cursuri și lecții a "supra-apreciat" cultura burgheză românească, exagerând importanța unor gânditori români din trecut ca de exemplu a lui Gheorghe Barițiu. Ar fi creat confuzii prin unele articole. Se dă ca exemplu articolul "Bomba atomică armă a păcii" (1949) unde nu a precizat că deținerea secretului bombei atomice de către U.R.S.S. constituie o armă a păcii.

A promovat o serie de cadre necorespunzătoare ca LUNGU ION și MOCANU TITUS, foști legionari.

În cursul anului 1948, APOSTOL PAVEL a luat un interviu lui Sundström Cay, ambasador finlandez la București și Moscova, cu care ocazie i-a furnizat acestuia o serie de date cu privire la situația studenților din Ardeal.

Pentru faptele de mai sus, APOSTOL PAVEL a fost cercetat de organele securității din Cluj și apoi de fosta direcție a VIII-a din M.A.I. La 30 septembrie 1953, neputînd fi trimis în justiție, a fost încadrat în C.M. pe timp de 48 luni, conform Deciziei M.A.I. nr.605. Conform ordinului M.A.I. nr.6/0056255 din 10 iulie 1954 a fost transferat pentru cercetare la fosta Direcție regională M.A.I. Cluj.

La 12 noiembrie 1954, conform ordinului M.A.I. nr. 842/0081463, a fost pus în libertate.

Este real faptul că APOSTOL PAVEL a făcut și unele greșeli în activitatea sa politică și profesională (așa cum recunoaște și în memoriu), dar arestarea și deținerea au fost ilegale deoarece faptele sale nu întzuneau

elementele constitutive ale vreunei infracțiuni împotriva securității statului.

În timpul cît era arestat, la 11 noiembrie 1954 s-a trecut la recrutarea sus-numitului ca informator al organelor securității. De la acea dată, pînă în prezent, a îndeplinit o serie de sarcini informative. Randamentul său a fost bun dar inconstant. Au fost perioade în care și ca urmare a situației personale, a evitat să îndeplinească sarcinile care i se dădeau. În ultima perioadă însă, din 1964-1965, a furnizat o serie de informații de valoare.

APOSTOL PAVEL a făcut și alte memorii în care a solicitat să fie sprijinit de către organele noastre în clarificarea situației sale politice. De fiecare dată s-a constatat nevinovăția sa și s-a încercat să fie ajutat, informînd secția știință a C.C. al P.C.R.

Față de cele de mai sus,

P r o p u n e m :

Ca profesorul APOSTOL PAVEL să fie sprijinit în vederea reabilitării sale politice și profesionale.

LOCUITOR SEF DIRECTIE,

Colonel ANGULA MIOC

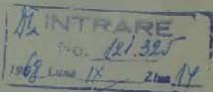
Redactat : mr. Nicolae Mihai
Dactilogr. a.c. Bota O.
2 exemplare

57

CONSILIUL SECURITATII STATULUI
INSPECTORATUL DE SECURITATE AL
JUDETULUI CLUJ

STRICT SECRET
s.c.nr.152
exemplarul...

Nr.103/MB/ 9258
din 12.09. 1968

14
Către,

CONSILIUL SECURITATII STATULUI
DIRECTIA GENERALA DE INFORMATII INTERNE
- Directia I-a -
- personal tov. Cpt. M I H A I -

BUCURESTI
=====

Urmare ordinului Dv. telefonic din 10.09.1968 cu privire la APOSTOL PAVEL, alăturat vă înaintăm o notă-extras din dosarul fond anchetă nr. 54 aflat la Biroul "C" al Inspectoratului de Securitate al Județului Cluj.

În ceea ce privește copia de pe procesul verbal de excludere din partid, vă rugăm să vă adresați organelor centrale de partid.

INSPECTOR-ŞEF
Colonel
IOANNE GABRIEL

SEFUL SECURIT
Maior, *[Signature]*
MUSURCIA GHEORGHE

- conduct. Man E.
- ductilo. Dan C.
- ex. 2 cont

NOTĂ DE ÎNTRERĂDARE

- Din dosarul fond anchetă 54 aflat în
arhiva Biroului RGU al Insp. de Sec.
al Judec. Cluj.

APOSTOL PAVEL, a fost reținut la 7.II.1952
în urma unei sedințe de analiză a muncii de la Institutul de
istorie a Universității în care a fost demascată activitatea
sa epatnistă trochistă.

A fost cercetat la Direcțiunea Sec. S.A.I. Cluj apoi
transferat la S.A.I. București Binevoia VIII unde s-au con-
tinuat cercetările.

La 30.09.1955 a fost încadrat în C.M. pe timp de 48
luni conform Deciziei S.A.I. nr. 605.

Conform ordinului S.A.I. nr. 9/0096225 din 10.IV.
1954 a fost transferat pentru reeducare la Direcția Regională
la S.A.I. Cluj.

La 12.II.1954 conform ordinului S.A.I. nr. 842/6081453
din 10.II. 1954 a fost pus în libertate.

Motivale care au stat la baza arestării lui au fost
următoarele :

În anul 1954 se încadraseră în organizația mionistă
"FRASOINER RUTAI" unde se țineau pînă în anul 1955 cînd decizie-
nauă. În 1953 se din nou contactul cu posesorii organizației, re-
organizînd organizația locală Arad. Este ales în Comitetul
Central de Transilvania al apoi în secretariatul Comitetului
Central. După izbucnirea războiului, în toamna lui 1954 a înca-
rat să orienteze această organizație spre mișcarea antifascistă
persecuțată, demisionară și nu mai avea deloc legătură cu po-
sibilitățile "FRASOINER RUTAI".

Ca membru în Comitetul Central al organizației,
APOSTOL PAVEL a-a ocupat cu educația tinerilor adulți,
redactînd în acest scop un ziar de educație al acestora.

În anul 1945 (iarșerie) devine membru al S.A.I.

Ca reprezentant al S.A.I. în Comitetul Instruirii Sta-

dețese de la Sibiu înainte de vara anului 1945 în vederea
născutii Universității la Cluj, APOSTOL PAVEL, a sur-
tut ideea de înființarea Universității mai mult ar fi o con-
cesiune temporară", urmind ca la Cluj să existe numai "Universita-
tea română" iar cea mureșeană să fie desființată sau mutată
în altă parte.

În toamna anului 1945 este numit secretar de redacție
apoi prim-redactor la ziarul "Tribuna Nouă" din Cluj. A editat
prin diferite articole și în scris o linie naționalistă ziaru-
lui, fiind puternic influențat de ideile lui Ioan Petruțanu.
De altfel, după cum declară el însuși persoane din anturajul
lui Petruțanu i-au comunicat că acesta apreciază în mod de-
cebat linia promovată de ziarul "Tribuna Nouă".

Aprecieri la adresa acestui ziar au fost făcute de
catre episcopii culelor ortodox și greco-catolic; de altfel
preotii au sprijinit și răspunderea ziarului.

În cadrul redacției au funcționat o serie de elemente
compromise ca : MEDEANU DINIȘTE (director) cu legături în
cercurile național-șiniste; IOSE VIE, fost național-șinist,
ION CĂLĂREȘA ȘTEFĂNEANU, fost ziarist antonescian și național-
șinist.

Articolele scrise în "Tribuna Nouă" au aprobat unele
"manifestări revoluționare" ca de exemplu manifestațiile studenți-
lor din primăvara anului 1946. De asemenea au apreciat în mod
decebat cuvântările făcute de Ioan Petruțanu.

Ziarul "Tribuna Nouă" a fost patronat de câteva perso-
nalități din viața universitară ca CONSTANTIN BALCOVICIU,
ALEXANDRU MORA, EMIL PETROVICIU. Dintre scriitorii CONȘTEANU
BAICOVICIU a apreciat că ziarul este acul intelectualilor
români.

Ca redactor la rubrica culturală a ziarului "Lupta
Ardeului" APOSTOL PAVEL și-a menținut poziția națio-
nalistă. Alături de el și ceilalți redactori au căutat să atingă
cât mai mulți tineri în jurul lor, îndemnându-i să citească
scrierile lui Lucian Blaga și Tudor Arghezi. În pagina culturală
s-a scris foarte puțin despre operele scriitorilor sovietici;
și cultura sovietică în general.

În paginile ziarului APOSTOL PAVEL, a inserat
articole elogioase la adresa lui Tito, cu ocazia vizitei acestuia
din 1948; de asemenea în 1948 oină Varile Inoc a fost la Cluj a-

54

- 3. -

organizat o pagină specială la ziar închinată acestuia. A popularizat cu succes pe dr. Iuliu Hateganu.

Ca profesor, și apoi decan al Facultății de Istorie a Universității "Victor Babeș" a avut o orientare subiectivă, a promovat spiritul de clișeu. De asemenea, în cursurile și lucrările apărute anul 1948 a avut o poziție obiectivă manifestată prin acțiunile, considerarea filozofiei înafara luptei de clase, suprasolicitarea filozofiei burgheze, etc.

A creat confuzii prin articole ca: Bomba atomică arată a păcăi" (1949) unde a-a precizat că Regimenul secretului bombei atomice de către U.S.A. constituie o ară și păcăi. De asemenea nu a interpretat just lucrările lui I.V. Stalin. Tot în cursuri și lecții a suprasolicitat cultura burgheză românească, exagerând importanța unor gânditori români din trecut ca de exemplu a lui Gh. Baritiu.

A promovat o serie de cadre necorespunzătoare ca Iugu Ioan și Popescu Titus foști legionari.

În cursul anului 1948 a luat un interviu lui SUNASTROM CAY, ambasador finlandez la Moscova și București. Cu această ocazie i-a furnizat acestuia o serie de date cu privire la situația studenților din Ardeal.

- o o o -

55

Dosar nr. 36 fond 95
fila 329

C o p i e nota Secțiunii 4-a din 13 februarie 1934 (secret)

Originalul la dosarul nr. 1920 A.S.

Reputația și rolul ce-l au unii
membri în partidul comunist din România.

În ședința plenarei lărgite a comitetului central al
PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, ținută în luna iulie 1933, în ordinea
de zi fiind și problema organizării și repartizării rolurilor
membrilor în mișcare s-a discutat și s-a făcut unele aprecieri
cu privire la activitatea și capacitatea următorilor membrii de
partid :

7/. MIHAILEANU ALEXANDRU, a fost taxat drept agent
de siguranță. Acesta nu ia parte la nici o ședință a membrilor
partidului. activitatea sa mărginându-se în comitetele anti-
fasciste și antirăzboinice

În general intelectualii au fost priviți cu neîncredere fiind
considerați ca un element social mic burghez, șovăitor care
trebuie folosit fără să i se acorde prea multă încredere, până
nu depune muncă intensă într-o celulă comunistă de partid și nu
dă dovadă de sacrificii.

+ +
+ +

În concluzie facem cunoscut că membrii cari pot da
legături însemnate cari să ducă la descoperirea organizațiunii-
lor centrale sunt: LUCRETIU PATRASCANU, I. SCHREIER, MARCU
WITZMAN și într-o oarecare măsură doctorii SINCULESCU SI
VIRGIL IONESCU.-

...-...

C O P I E

Dosarul nr. 36 Proces Verbal nr. 29

NOTA SECȚIEI 4-a din 13 februarie 1934 orig. la dos.1920 A.S.

Reputația și rolul ce au unii membri în Partidul Comunist din România.

În general intelectualii au fost priviți cu neîncredere fiind considerați ca un element social mic burghez, govăitor care trebuie folosit fără să i se acorde prea multă încredere pînă nu depune muncă intensă într-o celulă comunistă de partid și nu dă dovadă de sacrificii.

În concluzie facem cunoscut că membrii care pot da legături însemnate care să ducă la descoperirea organizațiilor centrale sînt : Lucrețiu Pătrășcanu , I. Schreier , Marcu Witzman și într-o oarecare măsură doctorii Sinculescu și Virgil Ionescu.

-.-.-

Primit : Lt. Pau Ion
Suras : "A. Bentaș"
Casa : "Viorica"
Data : 9.V.1967

302/1/PI/10.05.1967
SECRET SECRET
Ex. nr. i

N O T A
=====

Suras relatează că în ziua de 9.V. a avut o întrevedere cu BEIU SILBER. Sub rezerva celei mai stricte discreții, afirmând că nu a discutat cu absolut nimeni până acuma, dar că-i vine foarte greu să tacă complet - a denvăluit sursei unele amănunte ale discuțiilor pe care le-a purtat recent la CC al PCR.-

De la bun început -zice el- și-a dat seama că interlocutorii săi au luat ca bune concluziile ultimei anchete (cele de după februarie 1951), fără să cercetese materialul existent (dacă mai există și nu a fost între timp nimicit). În primul rând, la începutul discuției, s-a ridicat problema că ar fi fost agent de siguranță. El a arătat, în replică, cum în patru sau cinci rânduri anchetatorii au pornit pe această pistă (generalul DULGERU, colonelul NICOLSCHI etc), că niciodată nu s-a putut dovedi afirmația că finalmente s-a produs chiar proba negativă, ceea ce în justiție se întâmplă foarte rar. Proba negativă a fost furnizată de fostul magistrat militar DUMITRU (maior la data procesului, apoi colonel) care a reproduș anchetei discuțiile purtate de el pe tema persoanei lui BEIU SILBER cu MOROZOV și VINTILIA IONESCU.-

Apoi s-a ridicat în discuție problema că el, SILBER, nu fusese condamnat ca membru de partid, ci, ca agent sovietic. SILBER a spus că afără de FABIAN, care a murit, există încă numeroși tovarăși - printre care GHEORGHE STELA - care pot depune mărturie că el a acționat ca agent sovietic în urma unor însărcinări explicite, primite din partea CC, respectiv de la Viena, de la Internațională.-

Cu privire la atitudinea sa față de Uniunea Sovietică, el a precizat și la CC că este de părere că fără Uniunea Sovietică socialismul ar fi fost de neconceput, că ne datorăm eliberarea și primul guvern democratic Armatei Sovietice și lucrul acesta nu trebuie să se uite. În același timp a precizat că întotdeauna, dinainte de război, a avut o atitudine negativă față de stalinism, că îi este orăre de atmosfera care a dăinuit și în mare măsură mai dăinuie și actualmente în Uniunea Sovietică și că întotdeauna a fost -și continuă să fie- pe poziția că socialismul nostru trebuie altfel construit, pe propriile noastre premise.-

Discuând apoi fondul problemei procesului său, interlocutorii săi s-au pus oarecum pe poziția că LIORSTIU PATRASCANU, dincolo de pregătirile de fugă - care au reflectat o panică de moment- nu s-a făcut vinovat de nimic ce se poate dovedi efectiv, în schimb el, SILBER, s-a făcut vinovat de inducerea în eroare a anchetei și justiției, neretractînd declarațiile pe care le-a dat ION MOȘIONI STIRCEA și TOROSIAN, ar fi retractat ulterior, dar el nu. Ar fi trebuit, în mai 1953, când a avut o întrevedere cu tov. ALIMANU DĂRĂCULI, să arate că totul e tăcut, sau ulterior, în instanță, să în această atitudine, asemenea lui CALMANOVICI.-

SILBER a arătat că în situația respectivă ar fi fost, inevitabil, condamnat la moarte - ceea ce i s-a și pus în repetate rânduri în vedere - ca să dispară ultimul, singurul martor care cunoștea păienjenisul intim al procesului.-

SILBER a înfățișat în amănunt toate momentele de constrângere fizică la care a fost supus, arătând apoi că îndată ce a fost scos din regimul de izolare, a început să răspundă în puscărie adevărul despre procesul PATRASCANU, pentru că nutrea convingerea că nu iese viu din închisoare și măcar unul din cei cărora le-a povestit adevărata desfășurare a faptelor, o va face să pervină la forurile competente. În plus, a făcut nenumărate cereri, memorii etc, adresate celor mai înalte foruri de partid și de stat, arătând adevărul - deci retracția.-

SILBER a spus că acest punct de vedere ultim - cum că PATRASCANU ar fi fost nevinovat, iar el SILBER e cel ce a indus în eroare autoritățile, fiind deci țap ispășitor - i se pare ultima și cea mai diabolică mașinațiune a lui GHIGASCU DEJ, care a vrut în felul acesta să se scopere cu orice preț în fața istoriei care, în urma evoluției raporturilor cu URSS, amenințe să se întoarcă și în privința acestora împotriva lui.-

El nutrește speranțe ferme că în urma materialului pe care acumula l-a pus la dispoziția CC, se vor limpezi definitiv lucrurile. Singura eventualitate negativă pe care o întrevede, ar fi încercarea de a-l scoate pe PATRASCANU afară al luptei naționale și vinovat pe... evreu. El speră însă că acest criteriu nu va interveni, nefiind vorba de interese de stat, ci de un proces de partid. În situația aceasta, el nu ar mai avea nici un fel de ieșire -zice el- decât cel mult publicitatea, chiar cu riscul unei noi arestări!

Este acum evident și limpede, de ce nu a fost acceptată niodieri încadrarea lui, de ce nu a fost niodată chemat să dea referințe despre oamenii care l-au indicat, de ce nu a fost consultat în probleme legate de istoria lui 23 aug. 1944 etc. Toate acestea sînt urmările pregătirilor întreprinse de GHIGASCU DEJ, de a-l scoate țap ispășitor. Tioălogie mare -zice el- este a acelor bătrîni care cunosc exact adevărul și situația, au continuat și continuă să tacă, continuînd astfel să inducă în eroare conducerea mai tînără a Partidului, care nu a cunoscut "măruntăiele" procesului.-

Alte probleme de amănunt, discutate :

Referitor la legăturile sale cu sovieticii, el a spus că într-adevăr, după 23 aug. a fost în legătură cu serviciul secrete sovietice (este vorba de PETIA-cred, PETRESCU), că și-a pus chiar casa la dispoziție, unde aveau loc întrevederi conspirative, a mai făcut și alte servicii, dar a refuzat categoric să se înregimenteze. Argumentele sale au fost că nu este de acord cu modul în care sovieticii efectuează armistițiul, că jefuiesc țara. Apoi -zice el- era prea notoriu comunist, ca cineva să-i spună vreodată ceva.-

Referitor la ancheta lui, zice că acum a aflat, cu cea mai mare surpriză, că totuși a participat și un consilier sovietic la întocmirea materialului, ceea ce îl uluiește pentru că rușii, în speță PETIA- colonel de NEVD- s-au purtat loial cu el, dînd întotdeauna referințele cele mai bune despre el ("om devotat pe o viață revoluției").-

În urma lecturii recentului articol al tov. N. CUVESCU și în legătură cu aprecierile sale semnalate în nota anterioară, SILBER spune că ar fi primit informații (iară să indice surse),

că persoane incriminată în respectivul aliniat (discuții cu partide frățești purtate peste capul conducerii) s-ar referi la tov. CHIRIAȘ care, la Berlin, ar fi purtat cu LEONID REZINE discuții care nu concordă cu linia partidului. După aprecierea lui, articolul acesta de principiu reprezintă un pas înapoi, că tov. ROȘCĂ a vrut cu prilejul lui 9 mai, să țină un discurs de mare importanță, în care să pună această problemă - și altele - stabilind răspunderile pentru erorile trecute, dar că iarăși a fost oprit în Comitetul Executiv și atunci a recurs la acest articol teoretic, de principiu. S-a repetat - zice el - ce s-a mai întâmplat anul trecut, cu prilejul aniversării Partidului, când tov. CRĂCIUN a vrut să facă un pas decisiv înainte, dar nu a fost lăsat. După aprecierea lui, în această conjunctură, materialul pe care l-a pus el la dispoziția conducerii de Partid, îi ușurează tov. CRĂCIUN sarcina de a trage la răspundere cel puțin o parte din cei vinovați. El a spus în continuare că peste puține zile va cere din nou audiență la tov. PĂTRULESCU, ca să discute cu el, de astă dată nu probleme principiale, ci situația sa personală (pensie, eventuală încadrare etc).-

Sursa : A.Banteș

Primit : lt. Peu Ion
Sursa : "A. Bantas"
Casa : "Viorica"
Data : 9.V.1967

60

302/1/PI/10.05.1967
STRICT SECRET
Ex.nr. _

N O T A
=====

Sursa relatează că în ziua de 7.V. a avut o întrevedere cu BELU SILBER. Acesta i-a spus că în ultimile zile nu a mai avut contacte cu organele CC, în problema știută. El așteaptă, cu mare nerăbdare discursul din 9 mai, pentru a se lămurii exact, care este situația din momentul de față, în problema reconsiderării lui LUCRE-TIU PATRASCANU. O nouă dovadă de amănunt a avut zilele acestea : fiica tov. DUMITRU PETRESCU (PETRESCU-GRIVITA) are nevoie de medita-ții la matematică. Despre lucrul acesta s-a discutat cu luni în urmă, însă aflind despre cine este vorba, tov. PETRESCU nu a mai trimis fițița. Acum, de cîteva zile, fițița a venit din nou și au început lecțiile.-

În legătură cu recentul articol al tov. N. PETRESCU, SILBER apreciază că acesta constituie, în primul rînd, un răspuns dat tezilor iugoslave - o precizare că noi nu intenționăm să adop-tăm calea lor, ci dimpotrivă, perseverăm pe făgașul de pînă acum. Tezele din articol sînt aproape corespunzătoare epocii staliniste, ideile rolului crescînd al Partidului, în construcția economică fiind de domeniul anilor cincizeci. În schimb, el apreciază că cele două aliniate din ultima parte a articolului, în care se vorbește despre persoane sau grupuri, care iau legătura cu partide frățești peste capul conducerii, constituie o posibilitate pentru a lichida pe unii "filorusi" din vechea gardă, care îi pun piedici tov. CEAU-SCU în efectuarea reformelor vaste pe care vrea să le desfășu-rască.-

SILBER apreciază că există o contradicție de principiu între teza "unitate în diversitate" pe care partidul nostru o pro-clamă ca fundament al mișcării muncitorești internaționale, pe de o parte, și teza centralismului și unității rigide, a rolului con-ducător și unic al partidului, în politica internă. După aprecie-rea lui, articolul recent constituie o dovadă că cel puțin pînă la următorul Congres al Partidului, adică aproximativ doi ani de aici încolo, nu se vor produce schimbări prea radicale în organizarea producției și în economie și, subsecvent, nici în viața politică internă a țării.-

Sursa : A. Bantas

Pau Danu
ag. A. Danu
data: 29.4.1957

61

Notă.

Sursa relatează în continuarea notelor precedente, că a avut o nouă întrevedere cu Belu Silber. Acesta a dat noi amănunte în legătură cu discuțiile pe care le-a purtat la C.C. al P.C.R. A spus sursei, că materialul pe care l-a înaintat, nu era unitar. Este vorba de trei declarații și de o scrisoare personală, adresată secretarului general. Toate materialele se termină cu aceeași formulă : că le-a dat în stare de libertate, nesilit de nimeni de bună voie, perfect conștient de gravitatea lor și de efectul lor juridic și este gata să le susțină în justiție. A precizat că singurul lucru pe care nu l-a pus la dispoziția anchetei, a fost modul în care stie el, că poate dovedi unele afirmațiunile sale - bine înțeles, în cazul în care aparatul juridic va fi obiectiv și nu va fi de convență cu cei împotriva cărora se îndreaptă acțiunea.

În continuare, el a relatat că i s-a spus - din surse care nu i-au fost precizate (cu excepția unui oarecare inginer Stefanovici),) că numeroase alte persoane au fost chemate la C.C., pentru a se cerceta cazul Pătrășcanu. Mai mult decât atât, s-a cercetat și capitoul tentativei de fugă a lui Pătrășcanu, lucru îndeobște necunoscut de opinia publică. O persoană foarte serioasă, care lucrează la Consiliul de Stat, i-a atras atenția, că în discursul tovarășului secretar general din ziua de 9 mai, vor fi făcute dezvăluiri senzaționale. El se așteaptă totuși, în ciuda ipotezelor sale inițiale, ca lucrurile să se precipite.

El a redus din nou numărul elevilor săi, renunșând la o parte din veniturile sale constante, ceea ce denotă - la mentalitatea sa strâmtătoare, puțin bătrinească - că se așteaptă, în viitorul apropiat, la dobândirea altor surse.

Către

N.B. Silber Hubert, fost comandant C.C. este chemat
pentru a i se lăsa problema, oportunități etc.
Sofianovici, N. C. C. R. și el fost comandant
C.C. și are probleme, oportunități etc.

La carte de "Dreht" importation des cartes.

Note se be agitate la section "Sols-
franch infraction de boudie"

A. Pau Jura

Subsemnatul NICOLAE BETA - fost deținut și reținut 16 ani și 4 luni - vă trimit textul unei comunicări care mi-a fost făcută printr-o carte poștală, acum 2 zile.
O anexez în copie.

x

Din ea lipsesc, așa cum se vede, toate datele esențiale ale unui act oficial - cu toate că misterul unei astfel de comunicări este, poate, foarte puțin misterios.

Nu mă voi duce - rugându-vă să vă informați despre ceea ce mi se va întâmpla.

x

Menționez că subsemnatul am executat 16 ani și 4 luni de pedeapsă în procesul L. P., și că în ziua de 17 aprilie 1967 am solicitat Tov. Secretar General al P. C. R., Nicolae Ceaușescu, o audiență în legătură cu o importantă problemă de Partid și de Stat.

Înscris și că în prezent se face o revizuire a anchetelor cu privire la "cazul" meu și că în cazul acestei revizuiți mi s-a confirmat că în timpul detențiunii mele s-au făcut încercări de suprimare a mea.

Nicolae Beta.
Str. Colnicul Mic nr. 7
Raionul T. Vladimirescu

63

=====

CARTĂ POSTALĂ Destinatar Deton Nicolae Strada Calnicul Mic 7
Localitatea Suc. Raionul R. V.

----- în legătură cu scrierea dv. cîntecii invitat
în ziua de 26 mai 1967. orele 14 în str. Academiei, intr.-----
Ministerului 4. -

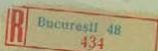
Urtează legislația pe vremea.

=====

2501

Tr.

L. Răduică

64

Comitetul Central al P.C.B.

Bucuresti:

Mia. Bodea

Dr. Corneliu Nica &

T. Rădulescu

Stimate doamne Rădău,

Am reflectat asupra celor discutate cu d. r. tor. Vădău
și am ajuns la următoarele concluzii:

- 1) Sunt absolut sigur că, în prezența mea, Ștircea n-a spus
nici mai mult, nici altceva, decât cele relatate de mine.
- 2) Sunt sigur că singurul cui politic invitat la palat a fost
Patrascanu. Dorada că membru al unuia ^{este} ~~este~~ ^{cu} Ștircea
a venit să-l caute pe Patrascanu în Aruncășca 14, dar
cunoștea atât adresa lui Mănuș și Titel Petrescu, cât și
a lui Dinu Bortolan. Este de închipuit ca Mănuș și
Bortolan să fi fost chemați la palat prin un alt
mesager și să nu fi venit. Probabil că după plecarea
mea din casa Mănuș, Patrascanu și Ștircea ^{se auzeau} ~~au spus~~
și lui Titel Petrescu să vină și el la palat.
Explicatia faptului că singurul cui politic pe care regele
vrea să-l aibă lângă dânsul, era Patrascanu, nu sta
în "cărădă", aceasta cu palatul, ci în momentele politice
și în psihologia regelui. În adevar, autorul regelui
ca și multe oameni politici burghezi (chiar și Mihail
Antonescu) erau convinși că participarea P.C.R. la
achiziția regiunii, va aduce anterior bunăvoință
socialistă pentru monarhie și parlatul burgheze, dute
comuniști, Patrascanu era evident cel mai bun vâzător fiind
se știe că este "os doamne" (chiar și Patrascanu spunea că

Se trage din Patrascu Voda), era intelectual și neam, de 66
 intelectual, era vârstnic cu Ulea și alți oameni și pe deasupra
 personal simpatetic, inspira încredere. La de aceea, se știe
 că el va fi în stare să potolească cei 12000 comunisti trimiși
 din Capitală
 și de a unor existență, cerințele palatului erau cunoscute.
 În fine, regele, deși nu era lipsit de curaj, era un copil
 megafon, care simțea nevoie de un protector, un fel de
 tată, fricte cu dușmanii monarhiei și deci ai lui personal.
 Aceasta explică forța "Majestății" sau orice să vă călăieze
 stăruind. Sunt simțite în capul nostru.

3) Este cu totul inexact că Stăncu a deținut de consiliu
 de care făcusem în declarația de la Securitate. Deoarece
 el a plecat la câteva minute după mine (la masă lui
 Bălcăscu în camera Goldstein cu aparatul de înregistrat)
 n-a avut timp să spună tot ce crede să a spus. De plus,
 tensiunea era atât de mare, că nici logocrea lui Stăncu n-
 putea învinge. Poate că tot la Probabil că explicațiile de
 care vorbește Stăncu s-au dat lui Bălcăscu după ce a
 sosit la palat.

4) Mi-am reamintit că Torossian mi-a povestit în adevar că,
 după ce l-a adus pe Goldstein în fața casei Marii, el
 a plecat cu Bălcăscu și Agiu. Prin urmare, este posibil
 că Bălcăscu a fost mai târziu la sediul ilegal C.C., și
 apoi s-a dus la palat în jurul orei 8 seara.

5) În cele spuse de Bălcăscu este un miez de adevar, însă
 reformulat. Căci eu m-am întâlnit eregând că în după

amînga zilei de 23 August, Torossian a făcut un telefon dela
 Stîrcea. Probabil că după ce cei dela palat au instaurat
 epurarea arestare a lui Antonescu, Stîrcea l-a trimis pe
 Bălăceanu la Torossian să-l amintească că s-ar putea
 întâmpla ceva. La nici un caz nu l-a amintit arestarea
 lui Antonescu care nu se produsese încă și nici măcar
 că va fi arestat. Dacă ar fi fost așa, la sosirea mea în
 Str. Armenească, Torossian mi-ar fi spus despre ce este
 vorba.

Cu Salutați tovarășești

H. Zilber

București 4 Sept. 1947

P.S. Eu plece sâmbătă la mare. Cum nu știu încă unde vă
 oprește, voi da imediat vecinilor mei de apartament, adică
 mea, dacă aveți nevoie ^{de mine} rugându-i să vă cheme la
 numărul pe meu de telefon și să vă obțină. Nu mă întorc
 la București decât când ce va strica marea, adică în
 octombrie.

68

Tovarăşului

Răduică

strict personal

A. Zilber
Bé République 242

Tovarăşului,

N I C O L A E C E A U Ş E S C U
Secretar general la Comitetului Central al
Partidului Comunist Român

Subsemnatul Ionescu-Bălăceanu Gheorghe, domiciliat în Bucureşti, calea Moşilor nr. 103, raion T. Vladimirescu, fost consul şi şef al cancelariei mareşalului curţii regale, îmi permit respectuos a vă expune activitatea mea ilegală depusă în executarea şi pregătirea Insurecţiei Armate de la 23 August 1944.

In perioada de pregătire (sfârşitul august 1943 până în ajunul zilei de 23 august 1944).

Izvorul acţiunii

Către sfârşitul lunii august 1943, am fost chemat de generalul Octav Ulléa, pe atunci maestrul curţii, care mi-a încredinţat misiunea de a aduce la cunoştinţa lui Ion Mocsonyi-Styrcea (mareşalul curţii regale), o chestiune secretă şi de mare interes naţional.

După ce mi-a exprimat dorinţa sa de a nu se amesteca în probleme politice, m-a conjurat să nu spun nimănui ceea ce îmi va comunica.

Era vorba de Lucreţiu Pătrăşcanu, vărul său primar, care din însărcinarea Partidului Comunist Român ce activa în ilegalitate, urma să aducă la cunoştinţa fostului rege Mihai chestiuni privitoare la destinele ţării.

Am fost pus în curent cu problema esenţială şi am expus-o lui Mocsonyi-Styrcea care a raportat-o lui Mihai. Ca urmare la aceasta, am primit însărcinarea de a lua contact cu Pătrăşcanu şi de a fixa o întrevedere chiar în seara aceleiaşi zile.

Cu ajutorul comerciantului Bergher-Safianu, am luat contact cu Pătrăşcanu, iar prima întrevedere între el şi Mocsonyi a avut loc în casa Safianu din calea Moşilor nr. 103.

La orele 21,30 pe întinericul oferit de camuflaj, am adus cu mașina mea pe Mocsonyi-Styrcea la locul indicat. Pătrășcanu sosise înainte și aștepta în casă. Această întrevvedere a durat până spre miezul nopții, eu și Safianu rămânând în curte de veghe. Rezultatul acestei întrevvederi a fost adus la cunoștința lui Mihai de către Styrcea chiar în aceeași noapte.

A doua zi, în același loc și la aceeași oră, a avut loc o nouă ședință, cu care ocazie am adus și pe generalul Constantin Sănătescu, pe atunci șeful casei militare. Ca și prima ședință, aceasta a durat până la miezul nopții, Safianu și eu mine rămânând de pază în curte.

După ce Pătrășcanu s-a informat despre mine, de comun acord cu Sănătescu și Styrcea, au hotărât intrarea mea în această acțiune, cu misiunea de a face legătura directă între reprezentantul Partidului Comunist Român și palat, transmițând mesaje numai verbale. Totodată am fost însărcinat cu organizarea întrunirilor și paza lor. În acest scop am primit de la Styrcea un revolver automat marca Colt cal. 12, pe care îl aveam totdeauna la mine. Mocsonyi-Styrcea mi-a comunicat că în îndeplinirea misiunii mele voi fi acoperit de situația ce o aveam la palat, iar mașina mea nr. 6198 B va servi ca mijloc de locomoție conspiratorilor și în special reprezentantului Partidului Comunist Român care, în situația ilegală în care era avea nevoie de camuflare și siguranță, ceea ce eu le ofeream cu prisosință.

Din primul moment, mi s-a acordat toată libertatea de acțiune pentru aducerea la bun sfârșit a însărcinărilor date.

Pătrășcanu mi-a recomandat o discreție desăvârșită, deoarece era în joc viața noastră a tuturor, orice greșeală putând atrage după sine nu numai eșecul acțiunii, dar și descoperirea întregii organizații cu toate firele ei.

Trebuia să luptăm contra Siguranței statului și Gestapoului instalat în România.

Pătrășcanu, sub numele unui văr al meu Sioă, mă anunța numai acasă, prin soția mea, la telefon, cu ajutorul unui cod stabilit dinainte, despre viitoarea noastră întâlnire. Locul întâlnirii viitoare îl stabileam întotdeauna cu prilejul ultimei întâlniri, rămânând ca ora să fie comunicată telefonic numai în

ziua respectivă. Soția mea nu a știut nimic despre activitatea mea decât în luna iunie 1944, când i-am înmănat un bilețel scris de Pătrășcanu pe o bucatică de foiță. Acest bilet, după cum am arătat în lucrarea depusă la Institutul de Istorie a Partidului, mi-a fost dat de el, confirmând activitatea mea conspirativă din primele începuturi și considerind că el va servi familiei mele în cazul când am cădea la datorie înaintea de răsturnarea regimului antonescian.

Am participat la toate ședințele conspirative, cu misiunea arătată mai sus, și anume de a păzi și asigura viața participanților, iar în caz de pericol să dau alarma făcând uz de arma ce o aveam asupra mea.

Am transportat cu mașina mea pe reprezentanții Partidului Comunist Român: tovarășul Emil Bodnăraș (Ceașu, Spătaru) și L. Pătrășcanu (Andrei, Coca, Sică, avocat Stătescu). Ziua sau noaptea, în oraș sau în afara orașului, am condus pe Pătrășcanu, asigurându-i chiar o locuință la ferma inginerului Dufala din Balotești.

Lunile septembrie, octombrie, noiembrie, decembrie 1943 și ianuarie, martie, aprilie, mai, iunie, iulie și august 1944 au fost pline de ședințe conspirative ținute la următoarele adrese: casa Saftianu din calea Moșilor 103, cele două apartamente din str. Armenească 14 ocupate de Torossian, str. Spătarului 30, la apartamentul Teodoru din str. dr. Burghiele 12, în casa Styrcea din șoseaua Kiselef 51, la ferma Dufala din Balotești, la aceea a lui Ullea din Pantelimon și Alexianu din Colentina, într-un apartament din str. Matei Basarab 38, apoi în mașina mea în toile nopții pe diferite străzi dosnice, și chiar ziua în timpul mersului.

Am colaborat cu tov. general Dimitrie Dămăceanu, căruia i-am dus și de la care am primit diferite mesaje în legătură cu activitatea conspirativă. La ședința de la 13 - 14 iunie 1944, din calea Moșilor 103, am transportat pe reprezentanții palatului și îmi reamintesc că tov. Bodnăraș era însoțit de tov. Dămăceanu.

La ultimele ședințe premergătoare actului de la 23 august 1944, ținute la palat, am avut misiunea de a aduce pe reprezentanții Partidelor de stînga la palat.

În executarea actului de la 23 august 1944

Am făcut parte din echipa de arestare a celor doi Antonești, împreună cu gen. Ionescu Emilian, maior Dumitrescu

Anton, plut. Cojocaru, Rusu și Bălă.

Am transmis, conform planului, avocatului Torossian la locuința sa din str. Armenească, comunicarea către reprezentanții Partidului Comunist Român despre arestarea executată în palat la ora 16.

De la avocatul Torossian am dus la palat pe tânărul comunist care a imprimat pe placă mesajul lui Mihai către țară.

La venirea în palat a tov. Em. Bodnăraș, care era însoțit de echipa de patrioți, i-am ieșit înainte și am completat armamentul lor cu acela luat de la însoțitorii Antoneștilor.

Intreaga mea activitate a fost expusă pe larg în lucrarea depusă la Institutul de Istorie a Partidului.

Din funcția de la palat am plecat prin demisie în noiembrie 1944.

Cu referire la situația mea militară de atunci, îmi permit să arăt că subsemnatul eram locotenent de rezervă mobilizat la palat și că încadrarea mea în echipa de arestare a Antoneștilor era hotărâtă dintru început.

Atît eu cît și familia mea am întâmpinat greutăți foarte mari în asigurarea unei existențe prin muncă și cinste. Chiar cu repartiție de la forțele de muncă, nu a vrut nimeni să mă primească în serviciu pentru o bucată de pîine. Am găsit un loc de muncă la depărtare de 120 km de casă, dar sînt fericit că prin activitatea mea pot să-mi fac datoria către țară.

Mi-am permis să expun cele de mai sus înaltelor foruri conducătoare de partid și de stat, cu conștiința că totdeauna mi-am închinat viața mea și munca mea Patriei.

Mărturie a activității mele din ilegalitate sînt următoarele persoane decorate cu Ordinul "23 August":

- tov. Emil Bodnăraș, membru al C.C. al P.C.R.
- " gen. Vasiliu-Rășcanu C.
- " gen. Dămăceanu Dimitrie
- " gen. Ionescu Emilian
- " lt. col. Dumitrescu Anton

Trăiască Republica Socialistă
România!

Trăiască Partidul Comunist Român!

Gh. Ionescu Bălăceanu

CONSILIUL SECURITĂȚII STATULUI
D.G.T.O.I. - DIRECTIA A XII-A

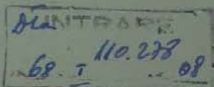
STRICT SECRET

Nr. 1225/40053 din - 8 Ian.

S.C. 64

Ex.nr. 1

13

Către,

- DIRECTIA A I-A -

Vă trimitem alăturat 2 scrisori expediate de numitul
ZILBER H. - BUC - RM. REPUBLICII 242, către
DIAMOND A. - ANGELIA ESEK - HEYBENSEE - MARCOH & SEBASTIAN A. - FRANK
în care expeditorul vorbește despre încercările sale de a fi rea-
bilitat oficial în urma unui proces "înscenat".

Reținem fragmente din aceste scrisori :

"...Am trecut prin momente foarte grele, n-am dormit
noapți, dar am certitudinea că esențialul s-a făcut. Toată
lumea, chiar și asasinii, sînt astăzi de acord că proce-
sul a fost o înscenare. Se știe precis cine a dat ordi-
nul și cine l-a executat. Singura mea eroare a fost să
cred că într-un sistem de solidaritate prin crimă, ade-
vărului îi urmează dreptatea. Asta nu se poate fiindcă
ideile trăiesc prin "oameni iluștrii", care le simboli-
zează. A reduce "un mare dispărut" la nivelul unui
asasin obișnuit, înseamnă să arunci în hazna ideile,
prejudecata fundamentală a lui "homo sapiens". Asta mai
cu seamă prin locurile noastre, unde lumea se pupă în
Piața Independenței și toți sînt "români mai mult sau
mai puțin onști" așa cum a spus iluștrul nostru concetă-
țean și patriot, Nae Catavencu..."

Expeditorul se exprimă tendențios că tot ce i s-a întîmplat este
opere unui "mare dispărut", o personalitate.

"... Am reușit să conving toate mărimile noi că
procesul a fost înscenare ! Normal ar fi fost să se
dărîme mausoleul sau să se stingă cel puțin flacăra
veșnică de pe mormîntul "marelui dispărut" și spuneam
că nimeni să nu fie iertat, nici în viață și nici după
moarte... Cei vii au dat vina pe morți, au recunoscut

74

oă au "greșit" și că vrăbiile de pe bulevard s-au mutat pe alte crăci de unde continuă să găinățeze pe trecători. Vorba lui Stolpă : " Așa a fost și așa va fi".

... Pe vremuri ași fi putut sta zile întregi cu Geo Bogza. Acum, deși trăiește, este parcă mort de 20 de ani. Si alții, și alții la fel..."

În interiorul scrisorii adresată lui SEBASTIAN A se află o fotografie a expeditorului pe care a scris: "Suvenir de la DEU ideolog și idealist la București. 6 august 1964.

Fotografia credem că e făcută la ieșirea sus-numitului din închisoare, deoarece în scrisoare afirmă: " Îți trimit o poză din vremea când venisem din mormânt și eram cu adevărat tânăr".

Pe baza extraselor redade mai sus, presupunem că expeditorul este scriitor sau ziarist, care a fost închis în urma unui proces public și eliberat în anul 1964.

Menționăm că în luna august 1967 a mai fost interceptată o scrisoare expediată de aceeași persoană, către numitul DIAMOND A din ANGERA, în care făcea unele comentarii tendențioase asupra politicii externe a țării noastre.

Printre altele scria :

"... Despre politica noastră externă ți-ași putea scrie un studiu întreg. Echilibrul mondial termoneuclear și construirea unui stat sigur a dat României posibilitatea unei politici externe independente.

Pentru multă vreme regimul nu riscă să fie atacat nici din afară, nici din năuntru, iar politica nerusească, sau chiar ușor antirusească este foarte populară.

Muscalii n-au fost și nu sînt iubiți sub orice formă ar veni.

...Vor veni probabil și unele schimbări interne. Această politică are sau va avea și avantajul de a obține ceva credite și utilaje din partea occidentului capitalist. Au contat mult și unele elemente personale, ca orice stat fondat pe o ideologie severă.

75

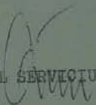
Celelalte state comuniste nu-și pot permite o atitudine similară. Polonia și Cehoslovacia trăiesc cu groază de Germania, iar Ungaria cu groaza unui nou 1956. Bulgaria are o veche tradiție prorusească și un partid comunist cu mulți oameni patrați (la noi s-au imputinat)...

N-au putut câștiga masele cu ideologia noastră, dar îi câștigă cu ideologia dușmanilor noștri..."

Vă rugăm să ne comunicați dacă aspectele semnalate prezintă interes pentru dv.

Anexă : 2 scrisori.

/ SEFUL DIRECTIEI,

/ SEFUL SERVICIULUI,

CI/PE.
2 ex.

BORDEROU Nr.

40053 - 8 JAN 1960 0310021 38

Unitatea

(Model 1)

NUMELE, PRENUMELE SI ADRESA DESTINATARULUI	NUMELE, PRENUMELE SI ADRESA EXPEDITORULUI	Felul document- ului	Originea	Conținutul materialului (file, obiecte etc.)	Observ.
Sebastian A Franta	Silber A. Republica 242	S	1	2/6/1	foto
Diamond A Anglia	— — — — — — — — — —	S	1	2/6/1	

De returnat

Data returnării

Intocmit de

Verificat la

Semnatura lucrător care exploatează

materialul

Expeditor H. Zilber
Box Republic 242
Bonnair

rapid - comodo - economic

taron
SAU ROMANIA

*facilitate in orice imprejurare
calatoria cu avioanele*

PAR AVION

Mr. A Diamond

Heybridge - Maldon

Essex

Anglia

[illegible][illegible]

PAR AVION

Mr A. Sebastian

47 Bd. de la République

42 Boulogne (Seine)

Franta

Expéditeur H. Zilber
Rte. République 242
Bucarest

folositi in orice imprejurare
calatori cu asociate

RAPID - COMOD - ECONOMIC

tarom
TRANSPORT AERIAN ROMÂN

București 2 Iunie 1968

(80)

Dragul meu Peter,

Multa plăcere mi-au făcut rândurile tale. Vădusem
parcă de demult, așene un aer de acum 20 ani.
Nu erau răspunsuri la ceea ce am așteptat. Era pentru
un fil de dragoste de vechi, ~~apropo~~ pentru că
pădătură și învârtă pe un fir învârtit și de acur
și răspund atât de repede, cu care scrie
foarte greu.

Că tu Salomon Alechem, să-ți spun mai întâi la
multă ^{mai} și abor tăi și să-ți dorește sărăcie. Și
acum să-ți spun ce fac eu.

Amul trecut am sunat din nou la copii timpuri.
sau leușii. Și pe fetele celor ca mine, există
astfel de copii și mai cu seamă părinții lor
care nu mădărește, dar vor copii literati. Am
~~cau~~ ajuns vampirul mamei lor iubitoare și bine
care sursele să se dădă la nefericit ^{bun} pentru
intellectualizarea odraslelor lor și schimbare
de creier și nerusinate. Dacă nu există
mureau de foame. Fetele lor, trăiesc ca pe
bramuri. Dacă sărăciea ^{mea} nu vă abandona, ooo

În afară de această activitate, am mulțumit ^{pre}abundent nevoi materiale, am început să cumpăr cărți tehnice, care încă s-a instalat în atelier mea, un din când și am un mic laborator în camera, a fost regizat de către de doctor, am laborator de tat folie. Se a fost făcut un magnet al tehnologiei. Se încă tehnologie, căci am început să mă ocup singur. Universitățile și institutele erau închise, am început să scriu (ce lucru mi dădăru în 1941), am plecat am am instalat de la început. De brevier am făcut ota gile indus am Geo Banger. Am, dar brevier, este pur și simplu de doctori de am. Să scriu, și alți, la fel. Căci să-mi plăcă să scriu și plăcia, dar de la început. Am început să mă duc să mă lipesc de puști, dar am găsit alina mea. Amare să alina nervoasă, dar, după am alii, tehnici mi pot să scriu de nervoasă mi deflexia foarte greu. Mi am putut abate frumusețea sa mare în lume dar mi scriu și mi scriu în camera. Alții scriu:

deseri un negat, ca toate minile mele zăpăc,
în fața de bețit, m-am ocupat intens cu scrierile.
Si, uchi pustiți - ti!, am reușit să scriu toate minile
noi că procesul a fost înscenat. Normal ar fi fost
decă să se dăruie meuzoleul sau să se oblige al
faptu flacăra venită de pe monumentul, uchi
dispreț, ^{Spune că} ~~sa~~ minile să nu fie ertat nici în viață,
nici după moarte. Minile mele au fost ^{în} ~~în~~
faptu mare, mare cât Ceahlăul, poate și mai
mare. Cei oi au dat oia pe moarte, au recunoscut
că au greșit, și, ca vrăbile de pe bălăuș, s-au
mutat pe alte eraci, ^{de unde} ~~de unde~~ și continua să grăie
pe treaciori. Votă lui Stăpân, are a fost și așa
fi!". Poate voi face oare și ceva reparatură,
poate minile ^{de} ~~de~~ voi avea satisfacția că, odată
scutite, un mic arhivă ~~are~~ ~~are~~ sau oia istoria
cu deamănăntul a minilor noastre pe gâr
me desău cu tată adevărat și - l va comenta
că au fost diversi, ~~are~~ ~~are~~ care au a fost viața mea
și altora, va fi obiectul unor comentarii ascunde
la murgina, ^{vechi} ~~vechi~~ vechilor lăptari -

1.
b) tânăra femeie gingiilor proeminente. Uneori uneori pe lângă
globulii în vârstă de 67 ani și nevroze și alte afecțiuni
sunt tânăra. Cu o femeie urâtă care le conduce până la primul
felinar, mă conduc până la felinarul meu, ~~se se~~ casa cu ușa
și originate.

Am iubit mai vârstă. Femezia de acum hai
Am, astăzi vechi. Am înălțat galaxii bătrânești și mi-i mai puțin
secrete

Prima ai tutele dese m-a servit ca m-a fac
Adica ca a m-a magistru cu care n-ai fii
tute lacrimile tale de astazi

Te rog să-mi mai dai să-mi spun că ești Săvator
la întâlnirea pe to

Il finit a pagă din vremea când
biserica din moment și erau cu adăpost țării.

1/ Victoria Irbu, fostă învățătoare, născută la 22 oct. 1909 în com. Săuciu-Lunga, raionul Ioroi, U.R.S.S., fiica lui Ion și Iera, cu ultimul domiciliu cunoscut în București, Str. Glăcița Tei nr. 23, care a executat o pedeapsă de 8 ani muncă silnică, fiind pusă în libertate în ziua de 10 oct. 1955 (gratuit prin D. 421/1955).

2/ Teodora Florian (Florin) fost funcționar, născută în com. Sîpotele, raionul Ioroi, rep. Ioroi, la 22 martie 1909, fiica lui Leon și Olga, cu ultimul domiciliu cunoscut în București, raionul 23 August, Sos. Luchai Brana nr. 150, care a executat o pedeapsă de 3 ani înch. cor. fiind pusă în libertate în ziua de 5 oct. 1955 (gratuit prin D. 421/1955).

3/ Răzvan Lili Eleonora, fostă profesoară de muzică, fiica lui Iosab și Tereza, născută la 19 iulie (iunie) 1903 în orașul Brșov, cu ultimul domiciliu cunoscut în București, raionul N. Bălcescu, Str. Dorobanțului nr. 3, care a fost det. m. în executarea unei pedepse

de 5 ani muncă silnică, fiind pus în libertate (probabil) în anul datei de etale 1915 / se pare că a fost grațiat la 1 sept. 1915 / A. N. nr. 3804 / An. 1915.

Se pare că s-a născut, ca, după printr-o în libertate, a avut domiciliul în București, raionul 30 Decembrie, Str. Bănești nr. 11.

4/ Piriu Nicolae, fost funcționar, fiul lui Vasile și Maria, născut la 6 dec. 1898 în comuna Căpșin Porumbacu, raionul Gura Humolei, reg. Buceurea, cu ultimul domiciliu cunoscut în București, raionul 30 dec., Str. Julea Lichitel nr. 24, care a fost detinut în executarea unei pedepse de 3 ani înch. cor., fiind pus în libertate (probabil) în anul datei de 15 oct. 1915 / An. T. S. Căpșin Porumbacu nr. 3284 / 1915.

5/ Nemțu Octavian, fost profesor, fiul lui Ghenghe și Elvada, născut la 6 dec. 1910 în Comănești, reg. Botoșani, cu ultimul domiciliu cunoscut în București, raionul 30 dec., Str. Drăghiescu nr. 9, care a executat o pedeapsă de 5 ani muncă silnică, fiind pus în libertate în ziua de 5 oct. 1915 / grațiat D. 44 / 1915.

Se pare că și-a stabilit domiciliul la Becheș adresa.

6/ Pătru Nicolae, fost funcționar, fiul lui Gheorghe și Tafta, născut la 1 iunie 1914 în com. Săgha, raionul Roman, reg. Bacău, cu ultimul domiciliu cunoscut în București, raionul 1. Bălcești, Calea Căilor nr. 11, care a fost detinut în executarea unei pedepse de 5 ani muncă silnică și se pare că a fost pus în libertate în anul datei de 4 oct. 1915 / An. T. S. Căpșin Porumbacu nr. 3289 / 1915.

7/ Răduț Anton, fost funcționar (magistru), fiul lui Ion și Maria, născut la 14 iunie 1916 în com. Becheș (fostul județ Iom) cu ultimul domiciliu cunoscut, în 1919, în București, raionul 30 dec. Str. Julea Lichitel nr. 17. / Se pare că a mai domiciliat în București Str. prim Haret, de unde s-a grațiat în 1918, în Calea 13 Sept. nr. 102, raionul Lenin.

(Fiind în mai 1916 a executat o pedeapsă de 6 ani înch. fiind pus în libertate conf. hotărârii de clemență).

4/

8/ Pavel Coml., fost funcționar, fiul lui Ghenghe și Dora, născut la 21 iulie 1911, în com. Hăbud - Plăceni, cu act. m. d. domiciliu cunoscut în București, 3^{le} Filie Putilie (fosta tora Bonaparte) nr. 26, care a executat a pedeapnă de 10 ani m. s. fiind pus în libertate în ziua de 6 aprilie 1938, la expirarea pedeapsii.

9/ Brauner Hary, fost profesor universitar, fiul lui Herman și Selma, născut la 24 febr. 1903 în orașul P. Neamt, reg. Bacău, cu act. m. d. domiciliu în București. Călen hist. nr. 168, care a executat a pedeapnă de 12 ani m. s. în viață, fiind pus în libertate, la expirarea pedeapsii, în ziua de 27 ianuarie 1932. După purarea sa în libertate a născut domiciliu obligatoriu în com. Lăpșoru, raionul Hoda Jiu, reg. București.

10/ Bermont Jak, fost inginer constructor, fiul lui Shontz și Emilia, născut la data de 18 ianuarie 1900 în București, cu act. m. d. domiciliu (în R. T.) în București, raionul 16 februarie, 13^{le} Schitu la Grădina nr. 39, care

a executat a pedepșă de 8 ani muncă silvică, fiind pus în libertate, la expirarea pedepșei, în ziua de 26 iulie 1917. Ulterior a avut domiciliu obligator la Brad, fiind pus la dispoziția Trustului Gura-Bărza din Brad.

- 11). Haesony-Stircea Leon, fost ~~marșal~~ ^{margal} ~~comandant~~ al fortei curții regale, fiul lui Leon în Berta, născut la 16 mai 1909 în Cernăuți (U.R.S.S.) cu ultimul domiciliu în Com. Bulci - Brad, reg. Baia Iar în București în Str. Sofia nr. 12, care a ~~fiind~~ ^{fiind} detinut în executarea unei pedepse de 15 ani muncă silvică și se pare că a fost pus în libertate în ziua de 28 noiembrie 1962 (a se vedea anul 180 filele 135 și 214, d'vol 185 pag. 63) și a avut dom. obligator în ~~Cluj-Napoca~~ ^{Cluj-Napoca} Str. ~~Ștefan~~ ^{Ștefan} ~~Ștefan~~ ^{Ștefan} nr. 3
- 12). Costința Elena (Elena) fost pictor scenograf, fiul lui Constantin în Jilistra, născut ^{în București} la 17 iunie 1909, în ultimul domiciliu cunoscut în București Str. Divizia Supra nr. 72, care a executat a pedepșă de 12 ani muncă silvică, fiind pus în libertate, la expirarea pedepșei, la 14 iulie 1961. Se pare că la data de 26.11.1963 domiciliu în orașul Băneasa Str. Păcurari nr. 47, la numărul Cîmpului nr. 1, reg. Cluj-Napoca.

6/ 13/ Toraca - Bălăceanu Ghenghe, fost funcționar,
Contabil, fiul lui Timon și Elisavie, născut
la 5 oct. 1910 în Bănești, cu act. mul. domiciliu
cunoscut în Bănești, născut T. Hadimireu
Călea lui nr. 103, care a executat a pedeapsă
de 12 ori munca silnică, fiind pus în libertate
la 1 august
~~în anul~~ în anul 1964 (gratuit pe lașă
D 411/1964)

14/ Torșion Heront, fost meșteșugar, fiul lui Hagar
și Maria, născut la 6 ianuarie 1903 în Contintu,
cu act. mul. domiciliu cunoscut în Bănești str.
America nr. 14, care a executat a pedeapsă
de 15 ori munca silnică, fiind pus în libertate în
febr. de 14 în iulie 1961 (gratuit prin D. 185 - din
13 iunie 1961). La parerea în libertate a declarat
că și stăpâneste domiciliul în Bănești str. Wilson
nr. 11 (născut 30 decembrie)
(Se pare că a plecat în Franța la 23.10. 1961
vezi 177 pag. 90 Torșion Chircos Heront)

15/ Pogoraru - Rădulescu Ecaterina, fostă funcționară,
fiica lui Ghenghe și Filipea, născută la 1 oct.
1919 în Bănești; cu act. mul. domiciliu în Bănești
str. Căleșca Bănești nr. 5, născut 30 decembrie,

86/ 12
care a executat a pedeapsă de 3 ori muncă pe
fînd pus în libertate în febr. de 15 oct 1961
(gratuit prin D 421/1961)

16/ Rupescian Emanuel, fost meșteșugar, fiul lui
, născut la 23 febr. 1917 la Odessa
U.R.S.S., cu act. mul. domiciliu cunoscut în Bănești
str. America nr. 14 ap. 2, care a executat a
pedeapsă de 2 ori închisoare, fiind pus în libertate
în ~~febr.~~ mai 1964 (conf. hotărîri de condamnare)

17/ Zahora Ion, fost afișier meșteșugar, fiul lui
Contintu Iulian și Ana, născut la 23 oct. 1918
în com. Cămin - Bănești, cu act. mul. domiciliu
cunoscut în Bănești, Torșion str. Boghilescu nr. 6
care a executat a pedeapsă de 4 ori înch.
fiind pus în libertate în ~~febr.~~ mai 1964
(conf. hotărîri de condamnare)

8/

18/ ^{a fost născut de tată}
Alison Rarus, fost magistrat, fiul lui Pompei
 și Attila, născut la 13 dec. 1910 la Alba-Iulia
 cu ultimul din două copii în București str. Papa
 Ruru nr. 11 și C.A. Rosetti nr. 43, care a avut
 a pedeapsă de 2 ani închisoare, fiind pe
 în libertate în prezent.

19/ Dingor Pop = fost (imprimer-constructiv) industrial, fiul
 lui Dumitru și Elena, născut la 11 august
 1902 în comuna Beolș, cu ultimul din două copii
 în București Cal. Victoriei nr. 100; ~~care a avut~~
~~a pede~~ (când nu rat în peacemul Pop-București)

- Traianescu Gheorghe (Bulgare) 86

15.02.1896 în Brădăuța (Brăta)

fiul lui Dumitru și Maria

la Roma 63. apăsământul 3/1

peurima a lucrat la CERN. în calitate de
inginer și totuși pe funcționare la Presedintie -
locuiește la adresa de mai sus din 15.04.1970.

- Traianescu Maria (sotie).

25.05.1829 în Lăneștii Ghe

fiu lui Iudovic și Maria. Cămin

- Traianescu Răzvan (fiu)

22.07.1948 în București

- Traianescu Vladimir. (fiu)

1.07.1949. în București

3427

87

Toranoşului

Răduică L.

Sef. sectie securitate
C.C. al P.C.R.

Exa. Dimitrescu Constantin.

Sta. ~~Biget~~ Georges H-2

Secur B Ap. 7. Ru. 1 Mar.

Tel. 18.97.61.

51.59.84.

~
 Torăroșe Răduică .

Cred că vă reamintiți de discuțiile
 purtate în problema Fotis.
 Cu această ocazie eu vă am rugat să-mi
 spuneți dacă profesorul David Horinger
 mai trăiește și unde se afla. Așez lucrul
 ăsta cer pentru că îmi este teamă ca acest
 individ să nu se ascundă undeva, poate
 chiar într-o muncă de răspundere
 în calitate de membru de partid am
 obligația morală să ajut la demascarea
 lui, acest caz obsedându-mă permanent.

Cu salutări torăroșesti.

G. Dumitrescu

STRICT SECRET

Exemplar nr. 1

Din: 9.05.1966

N O T A

privind pe GROSS NICOL.

GROSS NICOL de naționalitate evreu, de profesie inginer mecanic, fiul lui SELEMON (originar din comuna Telega- Prahova) și BERRY, s-a născut la 6.03.1910 în București.

Fînă în 1940 a locuit în București B.dul Elisabeta nr.57. În 1940 a plecat la Londra, locuind în 1957 la adresa 6 ARINGTON HALL localitatea LITTLE ARINGTON lângă CAMBRIDGE; din 1964 locuiește la adresa 42 WILTON CRESCENT LONDON SW1., telefon BEL 3492.

În perioade cînd se afla în țară, a fost membru în diverse consilii de administrație și principalul acționar al Soc. Anonime "TEHNICA INDUSTRIALA" (pentru instalații de mori). A posedat permanent, din 1935, pașaport pentru a merge în diverse țări printre care Anglia și Palestina. (În 1940 se afla în Palestina, la hotelul KING DAVID, de unde a cerut prelungirea pe termen de încă un an a pașaportului nr. 313319, eliberat de Prefectura Poliției București).

Din datele pe care le deținem, rezultă că încă în perioada cît trăia în România (pînă în 1940) GROSS NICOL a avut legături cu col. MASTERSON fost șef al serviciului de spionaj englez din România, legături pe care le-a continuat și după plecarea sa din țară. Menționăm că activitatea din Anglia a lui GROSS NICOL a fost cunoscută de MATEESCU DECEBAL repatriat din Anglia în 1962, (în prezent decedat).

Într-o notă, acesta arăta următoarele:

..."GROSS NICOL a făcut Politehnica la București. S-a căsătorit recent cu o femeie din Elveția. I-am întâlnit în timpul războiului, cînd a sosit la Londra, venind din Orientul Apropiat. Nu știu cînd a emigrat din țară și în ce condiții. Cunoștea din

țară pe fostul șef pentru România al serviciului secret, col. MATERN. În Palestina și apoi la Londra, a lucrat pentru serviciul secret englez. La terminarea războiului s-a dus la Cambridge unde și-a luat un doctorat. Specialitatea lui - construcția mașinilor. După Cambridge a fost, un an sau doi, profesor la Universitatea din Londra. De optiva ani, ocupă un post important ca tehnician în biroul de la Londra al firmei BRITISH OXYGEN Co. Ani de-a rândul a făcut conferințe săptămânale cu subiecte științifice la secția radio pentru România. Nu știu dacă mai continuă și azi. Bate naturalizat englez. Intotdeauna a căutat să se țină departe de românii de la Londra. A făcut excepție cu mine, căci i-a plăcut să am luat atitudine în contra carliștilor.

Prin 1955 ne-am întâlnit odată pe stradă. I-am spus ce post prost aveam și s-a oferit să-mi caute ceva mai bun. Mi-a dat o recomandare la un prieten ION URSAN (născut la Sinaia) care face parte din direcția biroului de la Londra al trustului american MONSANTO. Acesta, mi-a oferit un serviciu în Canada, dar visa mi-a fost refuzată.

Acest fapt i-a făcut pe GROSS și URSAN să se gîndească și n-au mai vrut să aibă nimic cu mine".

Intr-o altă notă, MATEESCU DECEBAL scria:

..."În timpul războiului nu a existat niciun refugiat din România, în Orientul Apropiat, care să nu fi fost recrutat în serviciul secret de spionaj. În multe cazuri, chiar ieșirea din țară a fost pregătită de serviciul britanic. La Londra, se găsesc mai multe persoane în această categorie, de exemplu ing. GROSS NILCH, originar din Ploiești, azi director la BRITISH OXYGEN COMPANY".

N.N. MATEESCU DECEBAL, născut în anul 1900, originar din Sinaia Regiunea Ploiești, de profesie contabil, neocăștorit, a fost atașat comercial pe lângă Legația Română la Londra în perioada 1939 - 1940. În septembrie 1940 a demisionat din funcție, în semn de protest împotriva instaurării regimului Antonescu. După ecesată dată a rămas în continuare la Londra, adoptînd atitudine antifascistă, manifestată public (presă, discursuri, etc.). El a înființat "Comitetul Democrat Român" din Anglia care s-a dizolvat însă după scurt timp, din cauza unor certuri intervenite în conducerea asociației.

După 23 August 1944 și-a menținut aceeași atitudine politică, luînd poziție înecesebi împotriva lui Mihai de Hohenzolern și a grupării Tătărească.

91

Ca urmare a unor acțiuni ale organelor noastre, sus-numitul s-a repetit, sosind în țară la 19.VI.1962, iar în noiembrie același an a decedat.

+
+ +

În prezent GROSS NICOL lucrează ca șef al diviziei de echipament la THE BRITISH OXYGEN Co.Ltd. filiala BRITISH OXYGEN CHEMICALS Ltd. din Hammersmith House London W.6. care produce materii prime pentru industrie maselor plastice și lacuri, produse chimice organice, inclusiv emulsii de polivinil acetat, melamină, copolimeri de acetat de vinil, polivinil pirolidonă și vinil pirolidonă etc. (Grupul BRITISH OXYGEN Co.Ltd. cuprinde un număr de 22 firme subsidiare, având un capital de 40.000.000 lire sterline).

În țară, printre alte rude, are un unchi din partea tatălui său, anume GROSS OSIAS, de profesie inginer, care a fost arestat în perioada 7.VII.1951 - 26.VI.1953 ca legătură a lui LEANA CONSTANTIN implicată în procesul PĂRAȘCANU, fiind bănuită de spionaj.

Fotografia si semnatura originală a
numitului GROSS NICOL.

Gross Nicol. State 50. Oregan din Olăte. A fost politician la București. S-a căsătorit recent în a doua în Eliza.

În anul 1912 în timpul războiului, a venit în România, venind din Orientul apăsător. Nu știu când a emigrat din țară și în ce condiții. Cunoscut din țară pe fondul războiului românesc al războiului din 1914, Col. Mareson. În Palestina și apoi la Londra a lucrat pe lângă secretariat.

La terminarea războiului s-a dus la Cambridge unde a luat un doctorat. Specialitatea lui, continentul maghiar. După Cambridge a fost un an profesor la Universitatea din Londra. De atunci ocupă un post important ca tehnician în cadrul de la Londra al marfărilor British Oxygen Company.

Am descoperit a fost profesor săptămânal în subiecte științifice la școala de radio pe lângă România. Nu știu dacă mai continuă și așa. Este naturalizat englez. Intenționează a călători și în țara sa de naștere din România. A fost o excepție la mine, iar s-a plăcut ca am avut o întâlnire recentă la Londra.

În 1955 ne-am întâlnit odată pe stradă. În acel timp Motacien și s-a oprit să-mi cante ceva muzică. Mă aștept să revin dintr-o vreme, Tânăr Urban (numele la Smar), care face parte din organizația Armata din România al tinerilor americani. Acesta mi-a oferit un serviciu în Canada, din cauza unei furturi. Acest fapt l-a făcut pe Gross Urban să se gândească și s-a mai văzut și într-o vreme ca mine.

Fotocopie extras (file 13) din declarație dată

de HATESCU DECEAL în 10.IX.1962.

2. Intimpul neobormului meu a fost refugiat din România în Orientul apusolat care se nu fi fost recrutat în serviciul secret de spionaj. În multe cazuri chiar reziden din țară a fost proiectat din serviciul secret britanic. La Londra se găsea mai multe persoane în această categorie, de exemplu, ing. Nicol Gross, original dela Ploesti, azi director la British Oxygen Company (continuă să facă conferințe la sector de gaze), căruia persoane a fost Colonel G. Mavrovi (urmasi emigrat în Canada, care murise de foame la Londra).

Nu cred că ar fi să mai recruteze agiti dintr-o români, în orice caz, amplitudinea se vor plasa. După noua formă de recrutare agitatul trebuie să fie din parinti englezi. Dacă acesta se negate astfel de indici și poate cunoaște de limba română în vorbă, la Noli Standard și la universitate. Valori categorice, în ambele, din care se vor recrutează agiti sunt scriitorii, studenții, scriitorii și omologii de afaceri care reprezintă România.

Fotocopie extras (pet. II. F.) din declaratia dată
de MATEESCU DECEBAL la 4.VII. 1962.

R A P O R T

=====

cu rezultatul verificărilor
la Serviciul "C".-

În dosarul de anchetă nr. 40.002, volum 85 (privește grupul Pătrășcanu) apare și ZAHARIA ION, născut la 23 octombrie 1918 în comuna Cașin - Bacău, fiul lui MIHAI și ANA, căsătorit, cu ultimul domiciliu în București, Intr. G-ral Angelescu nr. 6.- Are ca studii un an la Politehnică, 3 ani la Facultatea de Științe Juridice și școala de ofițeri de aviație.-

A fost pilot de linie la fosta Societate TARS, fost ofițer cu gradul de căpitan.-

Sus-numitul a fost arestat la 14 noiembrie 1949 pentru că împreună cu fostul pilot CIOBANU V. au făcut un plan să fugă din țară împreună cu alți foști politicieni.- Nu a reușit planul deoarece a fost arestat și condamnat la 4 ani închisoare corecțională pentru încercare de trecere frauduloasă a frontierei. Prin aceeași sentință este condamnat și 3 ani pentru pregătire de trecere frauduloasă a frontierei.-

Din materiale rezultă că l-a cunoscut pe IUCRETIU PATRASCANU în anul 1947 când a fost la el pentru a interveni la TARS să-l reprimească în serviciu.-

Din dosar mai rezultă că ZAHARIA ION a cunoscut toate elementele care au făcut parte din grupul Pătrășcanu și împreună au discutat posibilitățile de a fugi din țară.-

În evidența rețelei informative apare că a posedat dosar personal nr. 32.470 la Dir.II-a indicativ 211, dosar care a fost transferat la D.G.I. cu adresa nr. 211/163181 din 16 ianuarie 1960.-

...///...

Verificind la direcția pașapoarte situația lui ZAHARIA ION am stabilit că a plecat în SUA și posedă dosar nr. 227427 clasat în arhiva din str. Tonola.-

În documentele din dosar rezultă că prin hotărîrea nr. 009861/P - din 25.XI.1959 (datată cu cerneală) s-a aprobat plecarea din țară, însă a ieșit prin punctul de frontieră Curtici la 17.XII.1959. În dosar se mai află :

- un document datat la 24.III.1960 din care rezultă că prin decretul nr. 117 i s-a aprobat renunțarea la cetățenia română.-

- mai multe memorii a fratelui celui în cauză cu numele de ZAHARIA MIHAI fost Cpt. la M.F.A. la școala din Sibiu, exclus din PCR în 1956 din cauza situației lui ZAHARIA ION.- Din memoriile acestuia adresate conducerii de partid și de stat rezultă că ZAHARIA ION s-a stabilit în statul OHIO orașul Jann-gatoon la soția lui care plecase din țară în anul 1958.-

Soția lui ZAHARIA ION era fata unui specialist de cetățenie americană, specialist adus în țara noastră de Malaxa, imediat după primul război mondial.-

Alte date despre ZAHARIA ION nu sînt , deoarece dosarele din grupul Pătrășcanu nu se găsesc la Serviciul "C".-

SEFUL SERVICIULUI

Lt.col.de securitate

Toader Dumitru

Nr. crt.	Data	Numele și cognomul, n. și serie b.1.	Fond nr.	Volum	Nr. file	Titlu/descriere	Custodie la predate	Cercetătorul la primă	Cercetătorul la predate	Semnătura custodului la primă	Observații
----------	------	--	----------	-------	----------	-----------------	------------------------	--------------------------	----------------------------	-------------------------------------	------------

12) INTILIE GHEORGHE

- Născut la 9.11.1902 în URSS.
- Domiciliat în Str. Gheorghe Marin N° 24.
- A deținut funcția de Prim Vicele
al ministrului afacerilor interne și o a
acumput direct de conducerea anchetei
grupului Lucretiu Pătrășcanu.
- Trece în rezervă (la pensie) pe
data de 19.01.1963.

11) BUTICA FRANCIȘC

- Născut la 15.04.1920 în Cluj.
- De profesie avocat.
- Domiciliat în Str. Pătrășcanu N° 34.
- Din toamnă anul 1952 a deținut
funcția de șef al direcției de anchete
în secțiunile statului, până pe
într-o parte a anului 1953 a
deținut funcția de grupului
Lucretiu Pătrășcanu.
- Trece în rezervă la 30.11.1963
- Funcționează ca inspector la
Vama Pătrășcanu.

9. PETRE GONCEARU (PETRESCU PETRE)

- Născut la 23 decembrie 1911 - Cetatea Albă - U.R.S.S.
- Naționalitate rusă
- Înainte de 23 August 1944 a fost recrutat de către organele de informații sovietice
- După 23 August 1944 a făcut parte din grupa de informații sovietice care acționa în România sub conducerea fostului colonel sovietic Nicolai Petrovici Zudov.
- Începând din anul 1947 pînă în anul 1952 a condus Direcția II-a de contraspionaj din cadrul Serviciului Special de Informații, ulterior Direcția II-a M.A.I.
- În perioada 1949-1950, a condus ancheta în cazul PATRASCANU, la S.S.I.
- În 1952 a fost încadrat ca șef al secției a III-a din Direcția de informații a armatei
- În iulie 1962 a fost trecut în rezervă și pensionat.
- Domiciliază în București Str. Londra Nr.8.

10. DULGHERU MISU

- Născut la 4 decembrie 1917 în Tecuci.
- Naționalitatea - evreu.
- În perioada 1945 - 1948 a lucrat în cadrul S.S.I.
- În perioada 1948 - 1952 a fost șeful Direcției de anchete din M.A.I.; în această calitate, în perioada 1950 - vara 1952, a condus ancheta în cazul PATRASCANU
- În toamna anului 1952 a fost arestat, împreună cu alții, pentru activitate dușmănoasă desfășurată în cadrul organelor securității statului.
- În anul 1955 a fost pus în libertate, ^{mai} ~~fiind~~ soos din ~~cauzele active~~ și trecut în rezervă cu gradul de soldat.
- *Lucrează la I.C.A.B. în calitate de conducător al unit. gospodăriei de canalizare.*
- *Trăiește în Str. Armenească Nr. 14, et. II ap. 8.*

11. BUTICA FRANCIȘC

- Născut la 15 iulie 1920 în Cluj.
- De profesie

CARACTERIZARI

MIRCEA BIJI - Foarte inteligent și foarte cult, posedând o cultură marxistă remarcabilă, cu putere de muncă deosebită, știind să pună accentul pe ce este principal și nepierzându-se în amănunte; foarte metodic în lucru și cu mult spirit pedagogic; are conștiința valorii personale, dar nu încearcă să și-o evidențieze niciodată printr-un act de voință, lăsând ca acest lucru să reiasă ca de la sine înțeles, din discuție și atitudine, cu multă ironie, chiar sarcasm, în discuție; știe să-și ascundă slăbiciunile și chiar preocupat de acest lucru; cu presanță în atitudine; dîr în discuție și cu multă logică; prietenos, dar acest lucru îl drămuște și îl rezervă numai unor persoane după ce au fost bine studiate și îndelung observate; elevetește foarte rar pe seama omenilor; cu spirit de sacrificiu; nu-l sperie greutățile și trece, fără prea multă vîlcăreală, de la o stere comodă, la una de lipsuri.

IONCEA ION - Inteligent și cult, tăcut și retras; nu are spontaneitate; trebuie să așteți pînă capeteți un răspuns; cu părere bună despre sine, încercînd să și-o impună pe ușa de din dos; nu are încredere în oameni; tot timpul are sentimentul că îl trage cineva pe sfoară, bănuitor citeodată pînă la refuz; fricos și fără spirit de sacrificiu, știe să strecoare o clevească la timpul și locul nimerit, cîntărește mult și preocupat de avantajele și dezavantajele pe care le-ar putea avea personal în urma unei atitudini; preocupat de o viață cît mai comodă, știe să-și aranjeze treburile personale pentru a nu duce lipsă de nimic.

BUCUR SCHIOPUL - Foarte inteligent, cult și cu cunoștințe în diferite domenii, o părere excepțional de bună despre sine și nu pierde ocazia să și-o evidențieze oricînd și oriunde crede nimerit, cu foarte multă abilitate; știe să-și ascundă slăbiciunile omenești și îl preocupă acest lucru permanent; îi place

să pozeze și țină ca lumea să-l vorbească de bine; îi plac onorurile și umblă după ele; țină să-și spună părerea în orice domeniu și încearcă cu multă grijă ca părerea sa să fie ultima; știe să pună accentul pe ce este principal și necesar; știe să subordoneze amănuntul, întregului; știe să îmbine lucrurile; cu multă putere de muncă; foarte ordonat și cu foarte mult simț practic; știe să-și aranjeze treburile personale ca nimeni altul; îi place viața comodă, chiar opulentă, nu se grăbește și știe să aștepte; urmărește cu foarte multă dirzenie realizarea unui plan pe care și l-a propus, își ia toate măsurile de precauție; nu riscă niciodată; fricos, dar știe să-și ascundă acest sentiment.

LEVENTE MIHAIL - Foarte inteligent, foarte cult, posedă o cultură marxistă deosebită, cu foarte multă pricepere în muncă și cu o rezistență remarcabilă; foarte metodic; se pierde de multe ori în amănunte, pierzând viziunea de ansamblu; o părere excepțional de bună despre dînsul și țină să și-o manifeste prin acte de voință; îi place să domine; să-și impună punctul său de vedere; individualist și nesociabil; oarecum ironic și disprețuitor; neîncrezător în oameni; îi place să facă și să controleze el totul; îi place să trăiască bine și îl preocupă acest lucru; atitudinea sa, faptele sale sînt numai acte de voință impuse, nu este o manifestare naturală, o curgere lină, fără salturi; la el totul este legat, înodat, ghemuit; țină ca lumea să aibe o părere bună despre el; îi place să fie lăudat; îi plac clevețiriile, dar nu clevețește decât foarte rar; ambițios și țină să ajungă; cu foarte mult spirit de sacrificiu; crede că unele lucruri i se cuvin de drept și le revendică cu dirzenie; oarecum răzbuțător; știe să-și recunoască greșelile și să le repare.

BETSA NICOLAE - Inteligență scilipitoare, cultură remarcabilă în domenii foarte diferite; în discuție, logică strînsă de oțel; nu-i scapă nici cel mai mic amănunt, nici argumentul cel mai neînsemnat pentru a-și susține punctul său de vedere, în discuție pune de foarte multe ori accentul mai mult pe amănunte; discuția cea mai neînsemnată pentru alții, dînsul o privește și o tratează cu foarte multă seriozitate; în discuție

ține să câștige el cu orice preț, așa cum un boxer ține să-și câștige partida, doborând adversarul; cu foarte multă putere de muncă și rezistență; o natură anticonformistă, preocupat foarte puțin de exterior, nici-un fel de preocupare pentru problemele materiale ale vieții, mănâncă și doarme fără program; nu l-am văzut niciodată preocupat pentru ziua de mâine; privește lucrurile oarecum sub specie aeternitatis; foarte înțeleghător cu slăbiciunile oamenilor; el nu acuză oamenii; încearcă să-i explice; acordă prietenie sa cu foarte mare greutate oamenilor și numai anumiți oameni; odată prietenia acordată nu ezită nici-o clipă să se sacrifice pentru aceasta; l-am văzut de foarte multe ori vinzându-și tot, haine, cămăși, cărți, pentru a-și ajuta un prieten; pentru dînsul prezentul valorează mai mult decît viitorul; diferite aspecte ale vieții le tratează oarecum printr-o prismă de întreceri sportive.

MANESCU CORNELIU - Foarte inteligent, puțin cult, fără putere de muncă, știe să îmbine lucrurile, dar nu are răbdare să le ducă pînă la capăt, obosește ușor; în discuție argumentare logică, știind să sesizeze esențialul; face eforturi pentru a fi conformist; îi place să trăiască cît mai comod și să se îmbrace cît mai elegant; alege în viață calea cea mai ușoară, cea mai lipsită de greutate și eforturi, ironic și oarecum disprețuitor cu oamenii; capabil de prietenie și sacrificii; funcțiile administrative îl preocupă numai în măsura în care îi pot crea o viață cît mai comodă și cît mai lipsită de grije; (nu-i plac onorurile și funcțiile oficiale și nici nu umblă după ele).

(sa) C.G. PAVEL

18 octombrie 1949

C A R A C T E R I Z A R I

MIRCEA BIJI - Foarte inteligent și foarte cult, posedând o cultură marxistă remarcabilă, cu putere de muncă deosebită, știind să pună accentul pe ce este principal și nepierzându-se în amănunte; foarte metodic în lucru și cu mult spirit pedagogic; are conștiința valorii personale, dar nu încearcă să și-o evidențieze niciodată printr-un act de voință, lăsând ca acest lucru să reiasă ca de la sine înțeles, din discuție și atitudine, cu multă ironie, chiar sarcasm, în discuție; știe să-și ascundă slăbiciunile și chiar preocupat de acest lucru; cu pretență în atitudine; dăru în discuție și cu multă logică; prietenos, dar acest lucru îl drămuște și îl rezervă numai unor persoane după ce au fost bine studiate și îndelung observate; clevește foarte rar pe seama oamenilor; cu spirit de sacrificiu; nu-l sperie greutățile și trece, fără prea multă văicăreală, de la o stare comodă, la una de lipsuri.

OLANCEA ION - Inteligent și cult, tăcut și retras; nu are spontaneitate; trebuie să așteți pînă capeteți un răspuns; cu părere bună despre dînsul, încercînd să și-o impună pe ușa de din dos; nu are încredere în oameni; tot timpul are sentimentul că îl trage cineva pe sfoară, bănuitor cîteodată pînă la refuz; fricos și fără spirit de sacrificiu, știe să strecoare o clevețelă la timpul și locul nimerit, cîntărește mult și preocupat de avantajele și dezavantajele pe care le-ar putea avea personal în urma unei atitudini; preocupat de o viață cît mai comodă, știe să-și aranjeze treburile personale pentru a nu duce lipsă de nimic.

BUGUR SCHIOPUL - Foarte inteligent, cult și cu cunoștințe în diferite domenii, o părere excepțional de bună despre dînsul și nu pierde ocazia să și-o evidențieze oricînd și oriunde crede nimerit, cu foarte multă abilitate; știe să-și ascundă slăbiciunile omenești și îl preocupă acest lucru permanent; îi place

să pozeze și țină ca lumea să-l vorbească de bine; îi plac onorurile și umblă după ele; țină să-și spună părerea în orice domeniu și încearcă cu multă grijă ca părerea sa să fie ultima; știe să pună accentul pe ce este principal și necesar; știe să subordoneze amănuntul, întregului; știe să imbine lucrurile; cu multă putere de muncă; foarte ordonat și cu foarte mult simț practic; știe să-și aranjeze treburile personale ca nimeni altul; îi place viața comodă, chiar opulentă, nu se grăbește și știe să aștepte; urmărește cu foarte multă dirigenție realizarea unui plan pe care și l-a propus, își ia toate măsurile de precauție; nu riscă niciodată; fricos, dar știe să-și ascundă acest sentiment.

LEVENTE MIHAIL - Foarte inteligent, foarte cult, posedă o cultură marxistă deosebită, cu foarte multă pricepere în muncă și cu o rezistență remarcabilă; foarte metodic; se pierde de multe ori în amănunte, pierzând viziunea de ansamblu; o părere excepțional de bună despre dînsul și ține să și-o manifeste prin acte de voință; îi place să domine; să-și impună punctul său de vedere; individualist și nesociabil; oarecum ironic și disprețuitor; neîncrezător în oameni; îi place să facă și să controleze el totul; îi place să trăiască bine și îl preocupă acest lucru; atitudinea sa, faptele sale sînt numai acte de voință impuse, nu este o manifestare naturală, o curgere lină, fără salturi; la el totul este legat, înodat, ghemuit; ține ca lumea să aibe o părere bună despre el; îi place să fie lăudat; îi plac clevețirile, dar nu clevețește decît foarte rar; ambițios și ține să ajungă; cu foarte mult spirit de sacrificiu; crede că unele lucruri i se cuvin de drept și le revendică cu dirigenție; oarecum răzbunător; știe să-și recunoască greșelile și să le repare.

BETEIA NICOLAE - Inteligență scripitoare, cultură remarcabilă în domeniul foarte diferite; în discuție, logică strînsă de oțel; nu-i scapă nici cel mai mic amănunt, nici argumentul cel mai neînsemnat pentru a-și susține punctul său de vedere, în discuție pune de foarte multe ori accentul mai mult pe amănunte; discuția cea mai neînsemnată pentru alții, dînsul o privește și o tratează cu foarte multă seriozitate; în discuție

ține să câștige el cu orice preț, așa cum un boxer ține să-și câștige partida, doborând adversarul; cu foarte multă putere de muncă și rezistență; o natură anticonformistă, preocupat foarte puțin de exterior, nici-un fel de preocupare pentru problemele materiale ale vieții, mâncină și doarme fără program; nu l-am văzut niciodată preocupat pentru ziua de mâine; privește lucrurile oarecum sub specie aeternitatis; foarte înțelegător cu slăbiciunile oamenilor; el nu acuză oamenii; încearcă să-i explice; acordă prietenia sa cu foarte mare greutate oamenilor și numai anumiți oameni; odată prietenia acordată nu există nici-o clipă să se sacrifice pentru aceasta; l-am văzut de foarte multe ori vinzându-și tot, haine, cămăși, cărți, pentru a-și ajuta un prieten; pentru dînsul prezentul valorează mai mult decît viitorul; diferite aspecte ale vieții le tratează oarecum printr-o prismă de întreceri sportive.

MANRECU CORNELIU - Foarte inteligent, puțin cult, fără putere de muncă, știe să imbine lucrurile, dar nu are răbdare să le ducă pînă la capăt, obosește ușor; în discuție argumentare logică, știind să sesizeze esențialul; face eforturi pentru a fi conformist; îi place să trăiască cît mai comod și să se îmbrace cît mai elegant; alege în viață calea cea mai ușoară, cea mai lipsită de greutate și eforturi, ironic și oarecum disprețuitor cu oamenii; capabil de prietenie și sacrificii; funcțiile administrative îl preocupă numai în măsura în care îi pot crea o viață cît mai comodă și cît mai lipsită de grije; nu-i plac onorurile și funcțiile oficiale și nici nu umblă după ele.

(ss) C.G. PAVEL

18 octombrie 1949

32/2.638
27 februarie 1968

106
1
I. D. G. B.

Vă rugăm să ne dați cu titlu de împrumut, pe
timp de 48 de ore, dosarul privind brăganentul
executat la imobilul din Alsea Alexandru nr. 23
(căminul ambasadăi Republicii Populare Polone).

Cu mulțumiri tovarășești,

DIRECTOR,

Ing.C.Antoniu

32/2.638
26 februarie 1968

107
2
109.B
I. C. A. B.

Vă rugăm a ne da cu titlu de împrumut
pe timp de 48 de ore dosarul privind brangementul
executat la isobilul din Aleea Alexandru nr. 23
(cancelaria ambasadei Republicii Populare Polone).

Cu mulțumiri tovarășești,

DIRECTOR,

Ant
Ing. C. Antoniu

NOTĂ

Subsemnatul ing. Muset Ioan are
primul de la Tov. Director adpunct Florove 7.
documentul cu nr. 865/4. —

ing. Muset Ioan
25. 12. 86 7.

NOTA - RAPORT

Referitor: lucrările de la
imobilul din Aleea Alexandru nr.23.

În vederea stabilirii lucrărilor efectuate în perioada 1944 - 1947 la anexa imobilului din Aleea Alexandru nr.23, s-a discutat cu o serie de foști salariați ai întreprinderii "Ioanovici" - firmă care din relatările unui salariat al ambasadei Republicii Populare Polone (soferul Kosac) - ar fi executat lucrări la acest imobil.

Discuțiile - în afară de cea cu tovarășul Matei Tudor - au fost duse la sediul O.D.C.D. sub acoperirea că în cadrul aplicării noilor acte normative privind plata chiriei, Oficiul pentru Deservirea Corpului Diplomatic are nevoie de diverse date referitoare la lucrările efectuate în trecut la imobile care în prezent sînt închiriate misiunilor diplomatice și unde nu există posibilitatea de a pătrunde pentru a efectua măsurători. La unele identificări și parțial la discuții, a mai participat tovarășul Tudor Petre - șeful Serviciului Personal din O.D.C.D., fost ofițer M.A.I. - pensionar - în prezent colaborator al Direcției a III-a. Din modul în care a fost folosit, el are convingerea că imobilul din Aleea Alexandru nr.23 este în aceeași situație cu imobilele folosite de Ambasada Sovietică și a căror situație juridică a fost elucidată parțial în cursul anului 1966.

Pînă în prezent s-a discutat cu persoanele enumerate mai jos și din discuții au rezultat problemele menționate în dreptul fiecăruia.

110 ✓

1/. TUDOR MATEI, de profesie parchetar, domiciliat în str. Triteni nr.6 (cartierul Lacul Tei). El a bătut parchetul din cele două camere ale anexei imobilului din Aleea Alexandru nr.23 fiind identificat după propria semnătură pusă pe o lamă de parchet. În discuții a relatat următoarele:

- a bătut singur parchetul din cele două camere în 2 zile, terminând lucrarea în ziua de 7 octombrie 1946 conform datei pe care a pus-o pe lama de parchet; când a fost trimis la lucrare, zidurile interioare din anexă erau terminate, inclusiv zugrăveala, precum și dușumeaua corbii pe care a aplicat parchetul.

Atât în prima cit și în a doua discuție, tovarășul Tudor Matei a precizat că nu cunoaște nici un alt meșter care să fi lucrat la imobilul respectiv, dar dintre inginerii și tehnicienii care ar putea da relații în legătură cu lucrările fostei întreprinderi "Iosnovici", sînt următorii: Iosnovici, tehnician, nepotul fostului întreprinzător și inginerii Fria și Dragoș. Despre nici unul însă nu a putut da amănunte care să permită identificarea lor.

În această situație a fost întrebat tovarășul Costoiu Nicolae, cel mai vîrstnic sugrav specialist din O.D.C.B. dacă a auzit despre firma "Iosnovici" și dacă ar putea să indice vreun meșter care a lucrat la această firmă. După cîteva zile, acest tovarăș a indicat trei persoane cu care s-a discutat după cum urmează:

2/. BRINGHEIN CAROL, fost parchetar, în prezent peșnic la întreprinderea "Butoiul", domiciliat în strada Episcop Grigore nr.2. În discuții a relatat că își amintește despre faptul că firma "Iosnovici" a executat lucrări la unele clădiri ale misiunilor diplomatice. El personal nu a executat astfel de lucrări, ci mai mult la lucrări efectuate la diferite școli. Despre lucrările firmei "Iosnovici" a afirmat că s-ar putea obține mai multe amănunte de la nepotul lui Iosnovici, care ar fi inginer sau tehnician constructor, a cărui adresă și loc de muncă nu le cunoaște. S-a oferit ca în decurs de cîteva zile să meargă pe la locurile unde știe că Iosnovici vine mai des să bea (a relatat că acest Iosnovici [redacted]) spre a ne putea indica

adresa și locul de muncă.

A susținut că nu cunoaște prea mulți meseriași care să fi lucrat la firma "Ioanovici", deoarece și el a lucrat puțin la această firmă, fiind apoi scos din producție ca activist. Fiind întrebat dacă a auzit de un anume Talpoș Gheorghe (indicaș anterior de tovarășul Costoiu Nicolae) tovarășul Weinstein Carol a confirmat că acesta a lucrat la firma "Ioanovici".

3/. TALPOȘ GHEORGHE, de profesie dulgher, în prezent pensionat medical, domiciliat în strada Vasile Conta nr.8-10. În discuții a relatat că a lucrat la firma "Ioanovici" nu mai reține amănunte în legătură cu lucrările executate la imobilele aparținând misiunilor diplomatice, întrucât el ca dulgher era folosit mai mult la lucrări noi. A confirmat că amănunte despre lucrările firmei ar fi putut da inginerii. Fria și Dragoș, dar a auzit că au decedat; de asemenea, se pot obține amănunte în legătură cu lucrările la imobilele aparținând misiunilor diplomatice de la nepotul lui Ioanovici, care și în prezent ar lucra în construcții, dar a cărui adresă nu o cunoaște. Igi amintește însă că în bune relații cu acest Ioanovici a fost și este încă un sobar, anume Fecete Gyula, domiciliat în str.Pascal nr.33. Pentru verificare, împreună cu tovarășul Talpoș Gheorghe, ne-am deplasat în str.Pascal nr.33, stabilind că acesta este domiciliul lui Fecete Gyula.

4/. TRIFU EMIL, domiciliat în str.Dumbrava Roșie nr.15, de profesie zidar, în prezent pensionar. În discuții a precizat că a auzit despre existența firmei "Ioanovici", cunoaște pe tovarășul Talpoș Gheorghe, dar el personal nu a lucrat niciodată la firma "Ioanovici", așa că nu poate da nici un fel de amănunte în legătură cu lucrările efectuate de această firmă.

5/. FECHETE GYULA, de profesie zidar-sobar, în prezent în concediu medical de lungă durată, în vederea pensionării, domiciliat în str.Pascal nr.33. În discuții a confirmat că a lucrat la firma "Ioanovici", că este în bune relații cu Ioanovici Mihai - nepotul proprietarului firmei, indicând adresa și numărul de telefon al acestuia. Susține că în general, datorită profesiei sale de zidar-sobar, nu a fost folosit la imobile aparținând misiunilor diplomatice, întrucât

acestea erau dotate cu încălzire centrală. De asemenea, în discuții a infirmat cele spuse de Talpoș George, precizând că inginerii Pria și Dragoș nu au decedat.

6/. IOANOVICI MIHAI, domiciliat în strada Plevnei nr.1, et.V., ap.15 (telefon: 14.4851), tehnician constructor, lucrează la întreprinderea I.C.Nr.4.- În discuții a confirmat că a lucrat la firma unchiului său și din câte își amintește, această firmă a executat lucrări și la unele imobile aparținând misiunilor diplomatice. El personal nu a participat la lucrări pentru misiunile diplomatice, fiind folosit numai la construcția de școli noi. A confirmat că printre inginerii care cunosc cele mai multe detalii despre lucrările firmei "Ioanovici", sînt tovarășii: Pria V. și Măgură Dragoș, ambii salariați în prezent al Ministerului Comerțului Interior. În legătură cu posibilitatea găsirii de documente (state de plată de devize, situații definitive de plată, măsurători și schițe) aparținînd firmei "Ioanovici", a relatat că după părerea lui s-ar putea găsi la fosta primărie a Municipiului București care își avea pe atunci sediul în Piața Anzi.

Menționăm, că Ioanovici Mihai este cunoscut la domiciliu ca un om care

din aceeași cauză este destul de dificil de găsit pentru a se discuta cu el iar afirmațiile sale trebuie luate cu mare rezervă.

7/. PRIA V., domiciliat în strada Australiei nr.6, parter (telefon domiciliu: 15.28.17, telefon serviciu: 15.00.20/371), de profesie inginer, lucrează la Ministerul Comerțului Interior - Direcția de Investiții. S-a discutat cu el în două rînduri intrucît la prima discuție a susținut că nu-și poate aminti pe loc de multe amănunte care să ne intereseze. În cadrul celor două discuții a relatat următoarele:

- A lucrat la firma "Ioanovici" ca inginer constructor și din câte își amintește a executat lucrări și la unele imobile folosite pe atunci de misiunile diplomatice; așa de pildă a executat lucrări la imobilul din Școlă Dalia care în perioada aceea era sediul Casei prieteniei româno - bulgară și la un imobil din str.Arcului care în perioada aceea era sediul Casei prieteniei româno - maghiară. De asemenea a executat lucrări și la două imobile din Aleea Alexandru; neputînd preciza numerele caselor respective, a fost dus cu

mașina pe Aleea Alexandru unde a indicat că a executat lucrări la imobilul fost reședința Dr. Petru Groza și la imobilul folosit drept casă de cascați de Comitetul Central al P.C.R. Fiind întrebat direct dacă a executat lucrări la imobilul din str. Aleea Alexandru nr. 23, a răspuns negativ.

În legătură cu locul unde eventual ar putea fi găsite unele documente aparținând fostei firme "Ioanovici", a indicat tot sediul primăriei Municipiului București din Piața Amzei sau Inspectia Financiară din str. Roma.

Fiind întrebat dacă își amintește de unele persoane care au lucrat la firma "Ioanovici" și care ar putea da relații despre activitatea acestora, Pria Valer a indicat pe următorii:

- Schumbert Alfred zis Fredi, domiciliat în str. Pecetei nr. 5;
- Neamu Constantin, domiciliat în strada Sf. Constantin nr. 31, telefon: 14.70.12;
- Ionescu fost tehnician instalator, în prezent membru al corului Radio, telefon la domiciliu: 18.30.12
- Gutman, sugrav; a lucrat foarte puțin timp la firma "Ioanovici" ulterior fiind activist în sindicatul constructorilor;
- Edgar Ionescu, arhitect, care ar domiciliu lângă facultatea de drept (adresa probabilă: str. Theodor Burada nr. 12);
- Ing. Radu Traian, salariat în M.C.I., telefon: 15.00.20 ing. 574;

8/. MAGURA DRAGOE, inginer, salariat în M.C.I. domiciliat în str. Stupinei nr. 25, telefon: 22.25.61.- În discuții a relatat că a lucrat la firma "Ioanovici" însă a fost folosit în general pentru recepționarea lucrărilor efectuate de alți ingineri și tehnicieni, neparticipând în mod direct la executarea de diverse reparații. Își amintește că firma "Ioanovici" a executat lucrări la unele imobile aparținând misiunilor diplomatice. Fiind dus cu mașina pe Aleea Zoe, Aleea Alexandru și Aleea Mădăroș, a menționat evaziv unele imobile la care afirmă că este posibil să se fi efectuat lucrări de către firma "Ioanovici", fără însă a avea certitudinea totală. Întrebat direct dacă își amintește de lucrările executate la imobilul din str. Aleea Alexandru nr. 23,

inginerul Măgura Dragoș a răspuns negativ.

În legătură cu documentele aparținând fostei firme "Ioanovici", inginerul Măgura Dragoș a fost de părere că cele privind partea tehnică a lucrărilor au fost depuse la Secția de arhitectură a fostului Municipiu București, iar cele privind diverse plăți către salariați la Secția Financiară din str. Roma. De asemenea a recomandat ca despre existența acestor documente să se discute și cu tovarășul Ion Bungărzeanu din Ministerul de Finanțe care ar fi lucrat la Comisia de Armistițiu în acea perioadă. Discutându-se telefonic cu tovarășul Ion Bungărzeanu, acesta a confirmat că a lucrat la Comisia de Armistițiu dar nu s-a ocupat decît de bunurile preluate U.R.S.S. și din cîte își amintește imobilul din str. Aleea Alexandru nr.23 nu a figurat printre aceste bunuri.

Tovarășul Măgura Dragoș a mai indicat unele persoane care ar mai putea indicații despre activitatea firmei "Ioanovici" și anume:

- Inginer Varga, despre situația prezentă a acestuia necunoscînd nici un amănunt; ar fi auzit, dar nu poate garanta că ar fi decedat;

- Pascal Georgescu)	} Fostii salariați ai Secției de arhitectură a Capitalei;
- Kerenbach	
- Vișan	
- Sfetcu	
- Maciela	

- Gheorghiu Pericle, inginer, domiciliat în Calea Victoriei nr.48, telefon: 14.53.71, care o perioadă de timp a fost contabil șef la firma "Ioanovici". Discutîndu-se telefonic cu acesta în legătură cu locul unde ar putea fi găsite documentele fostei firme "Ioanovici", acesta a indicat tot fosta primărie a Municipiului București dar și-a exprimat îndoielile că vreun astfel de document ar mai fi fost păstrat pînă astăzi.

Pentru a ne edifica în legătură cu posibilitatea găsirii unor documente aparținînd fostei firme "Ioanovici", s-a discutat telefonic cu tovarășa Miron - șefa Secțiunii Financiare a Statului Popular al Orașului București (menționăm că tovarășa Miron în cursul anului 1966 ne-a furnizat

datele de care a dispus Sfatul Popular al Oraşului Bucureşti în legătură cu unele imobile deţinute de Ambasada U.R.S.S.).-

După verificări, tovarăşa Miron a comunicat că Secţiunea Financiară a Sfatului Popular al Oraşului Bucureşti şi Inspekţia Financiară a Raionului 30 Decembrie nu deţin nici un fel de documente referitoare la activitatea firmei "Iosonovici".

9/. SCHUBERT ALFRED zis FREDI, domiciliat în strada Pecetei nr.5 (microraionul Pajura) de profesie tehnician-instalator, lucrează în prezent la întreprinderea de montaj şi instalaţii Grupul 5 Şantiere. Iniţial, în discuţia dusă, Schubert Alfred a confirmat că a executat lucrări de instalaţii sanitare la anexa imobilului din Aleea Alexandru nr.23, indicând chiar locul unde s-au efectuat săpături şi unde s-a făcut racordul la reţeaua de canalizare existentă anterior. Cele relatate în discuţia iniţială de Schubert Alfred, se confirmă de situaţia găsită de noi cu prilejul lucrărilor efectuate în luna decembrie 1967 la imobilul din Aleea Alexandru nr.23.

Fiind întrebat dacă odată cu efectuarea lucrărilor şi în special a săpăturilor nu a constatat nici un fapt ieşit din comun, Schubert Alfred a retractat cele afirmate anterior, susţinând că nu-şi aminteşte cu exactitate dacă a participat la lucrările efectuate la anexa imobilului din Aleea Alexandru nr.23. Când i s-a arătat însă că unii muncitori care au lucrat pe acest şantier au declarat că l-au văzut şi pe el acolo, Schubert Alfred a spus că îşi aminteşte că a trecut pe la acel şantier cu maşina numai spre a lua unele materiale dar că efectiv de lucrări s-ar fi ocupat technicianul Ionescu Cornel, care acum este membru al Corului Radio.

Pentru clarificare, Schubert Alfred a fost dus pe Aleea Alexandru şi i s-a cerut să arate la care imobil a executat lucrări. Intrucît dădea răspunsuri evazive, i s-a arătat imobilul de la nr.23. Tovarăşul Schubert Alfred a spus că nu-şi poate aminti cu precizie, deoarece atît imobilul cît şi anexa au acum un alt aspect exterior.

Menționăm că Schubert Alfred în discuția inițială a indicat singur că între anexă și imobil există un spațiu mai mare - o curte - și racordarea instalației sanitare de la anexă s-a făcut la gura de canal existentă în curte. Făcându-i-se o schiță, atât a anexei cât și un sumar plan de situație a întregului imobil, Schubert Alfred în discuția inițială a confirmat că acesta este imobilul la care a executat lucrări.

Schubert Alfred a retractat cele afirmate în discuția inițială numai în momentul în care a fost întrebat dacă în timpul lucrărilor și în special cu ocazia săpăturilor nu a constatat un fapt ieșit din comun.

Atât în discuția inițială cât și ulterior, Schubert Alfred a relatat că în orice caz lucrările la acest imobil ar fi fost efectuate după anul 1947, ceea ce vine în contradicție cu data pusă de parchetarul Tudor Matei pe lama găsită la fața locului (7 octombrie 1946).

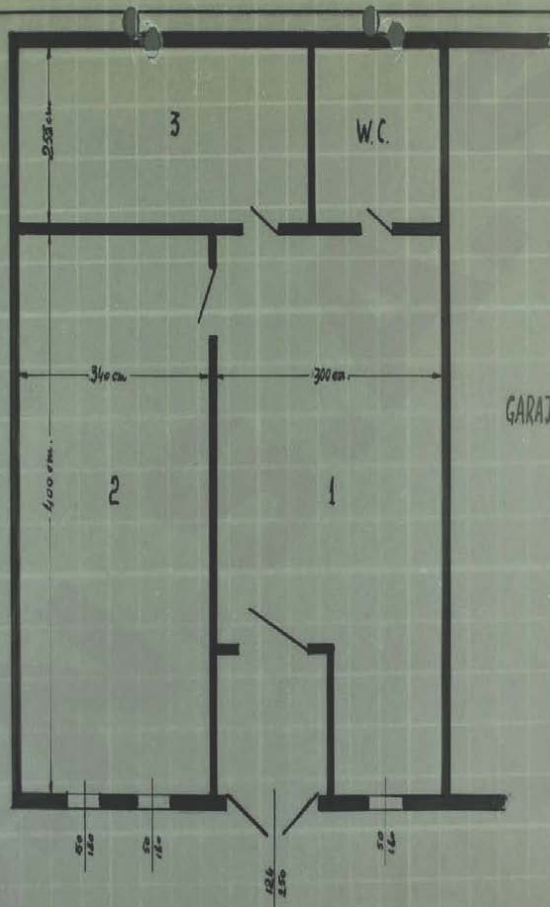
Schubert Alfred își susține această afirmație prin datele înscrise în Cartea de Muncă, de unde rezultă - din afirmațiile sale - că a lucrat la firma "Ioanovici" în anii 1946 - 1949.

X

X

X

După părerea noastră, continuarea discuțiilor atât cu persoanele de mai sus - cu care s-a discutat până acum - cât și cu cele care au rămas încă neidentificate, sub acoperirea că datele solicitate interesează Oficiul pentru Deservirea Corpului Diplomatic nu vor duce la clarificarea problemei care interesează. Adâncirea discuțiilor, în vederea clarificării problemei, nu se poate face sub aceeași acoperire ca și până acum, întrucât ar putea duce la dezonspirarea tovarășului lt.colonel Florescu Ion, care lucrează acoperit ca director-adjunct al C.D.C.B.-

CURTE INTERIOARA

117
21

118

13

M I N U T A

Privind lucrările ce se vor executa de C.D.C.D.
la anexa imobilului din Aleea Alexandru Nr.23.-

Toate lucrările pe care le va efectua Oficiul
pentru Deservirea Corpului Diplomatic, în baza Protocolului
anexat la prezenta minută, vor fi achitate de Secția
Gospodăriei a C.C. și P.C.D.-

Plata acestor lucrări se va face pe baza situați-
ilor definitive de plată, pe care Oficiul pentru Deservirea
Corpului Diplomatic le va prezenta după efectuarea lucrării.

Situațiile de plată vor purta mențiunea "În cont
M.A.E.".-

SECȚIA GOSPODĂRIEI A
COMITETULUI CENTRAL AL
PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

OFICIUL PENTRU DESERVIREA
CORPULUI DIPLOMATIC

29. decembrie 1967

119
14
2

M I N U T A

Privind lucrările ce se vor executa de O.D.C.D.
la anexa imobilului din Aleea Alexandru Nr.23.-

Tote lucrările pe care le va efectua Oficiul
pentru Deservirea Corpului Diplomatic, în baza Protocolului
anexat la prezenta minută, vor fi achitate de Secția
Gospodăriei a C.C. al P.C.R.-

Plata acestor lucrări se va face pe baza situați-
ilor definitive de plată, pe care Oficiul pentru Deservirea
Corpului Diplomatic le va prezenta după efectuarea lucrării.

Situațiile de plată vor purta mențiunea "In cont
M.A.E.".-

SECȚIA GOSPODĂRIEI A
COMITETULUI CENTRAL AL
PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

OFICIUL PENTRU DESERVIREA
CORPULUI DIPLOMATIC

ODCD

Strada Aurel Vlaicu nr. 19 - BUCUREȘTI
TELEFON: 12.22.73

Nr.

Data

120
~~15~~
P R O T O C O L

=====

Privind lucrările ce se vor executa de
O.D.C.D. la anexa imobilului din Aleea
Alexandru Nr.23.-

Oficiul pentru Deservirea Corpului Diplomatic
își asumă obligația ca pînă în anul 1972 să efectueze în
contul său lucrările specificate mai jos, dacă vor deveni
necesare, la parterul anexei imobilului din Aleea Alexandru
Nr.23 în camerele numerotate cu nr.1 și 2 în schița anexă.

Lucrările la care se referă prezentul protocol,
vor putea fi:

- Refacerea pardoselii de parchet din camerele
1 și 2 - dacă aceasta va prezenta denivelări.

- Refacerea dușumelii cerbe și, în caz că va
fi necesar, înlocuirea ei după corectarea tasării funda-
ției pe care este plasată.

- Repararea fisurilor și efectuarea de tensu-
ieli și zugrăveli simple în cazul cînd vor apărea fisuri
la pereții camerei Nr.2.-

Orice alte lucrări care vor deveni necesare
în această perioadă (1968-1972) vor fi suportate de
Ambasada Republicii Populare Polone care este proprietara
imobilului din Aleea Alexandru Nr.23.-

Din partea Ambasadei Republicii Populare
Polone vor putea solicita efectuarea de lucrări în baza
acestui protocol numai Ambasadorul sau primul său colabo-
rator.

Din partea Oficiului pentru Deservirea Corpu-
lui Diplomatic vor putea dispune executarea de lucrări în
baza acestui protocol numai directorul Oficiului sau
adjunctul său.

121

11

Prezentul protocol s-a încheiat astăzi
29 decembrie 1967 și a fost redactat în două exemplare,
semnate și ștampilate de Ambasada Republicii Populare
Polone și Oficiul pentru Deservirea Corpului Diplomatic.
Unul din exemplare se păstrează la Ambasada Republicii
Populare Polone, iar al doilea la Oficiul pentru Deservirea
Corpului Diplomatic.

AMBASADA
REPUBLICII POPULARE POLONE

OFICIUL PENTRU
DESERVIREA CORPULUI
DIPLOMATIC

ODCD

Strada Aurei Vlaicu nr. 19 - BUCUREȘTI
TELEFON: 12.22.73

Nr.

Data

PROTOCOL

Privind lucrările ce se vor executa de
O.D.C.D. la anexa imobilului din Alcea
Alexandru Nr.23.-

Oficiul pentru Deservirea Corpului Diplomatic
seîl asună obligatia ca pînă în anul 1972 să efectueze în
contul său lucrările specifice mai jos, dacă vor deveni
necesare, la parterul anexei imobilului din Alcea Alexandru
Nr.23 în camerele numerotate cu nr.1 și 2 în schița anexă.

Lucrările la care se referă prezentul proto-
col, vor putea fi:

- Refacerea pardoselii de parchet din camerele
1 și 2 - dacă aceasta va prezenta denivelări.
- Refacerea zugrăvelii parte și, în caz că va
fi necesar, înlocuirea ei după corectarea tasării fundației
pe care s-așează.
- Repararea fisurilor și efectuarea de tencu-
ieli și zugrăveli simple în cazul cînd vor apărea fisuri în
pereții camerei Nr.2.-

Orice alte lucrări care vor deveni necesare
în această perioadă (1968-1972) vor fi suportate de Ambasada
Republicii Populare Polone care este proprietara imobilului
din Alcea Alexandru Nr.23.-

Din partea Ambasadei Republicii Populare
Polone vor putea solicita efectuarea de lucrări în baza
acestui protocol numai Ambasadorul sau primul său colabo-
rator.

Din partea Oficiului pentru Deservirea Corpu-
lui Diplomatic vor putea dispune executarea de lucrări în
baza acestui protocol numai Directorul Oficiului sau adju-
ntul său.

123 18

Prezentul protocol s-a încheiat astăzi
29 decembrie 1967 și a fost redactat în două exemplare,
semnate și stampilate de Ambasada Republicii Populare
Polone și Oficiul pentru Deservirea Corpului Diplomatic.
Unul din exemplare se păstrează la Ambasada Republicii
Populare Polone, iar cel doilea la Oficiul pentru Deservirea
Corpului Diplomatic.

AMBASADA
REPUBLICII POPULARE POLONE

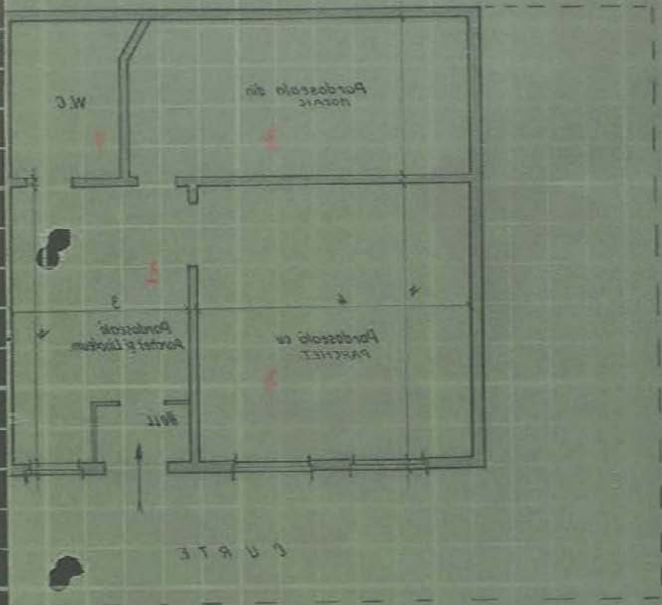
Indica

OFICIUL PENTRU
DESERVIREA CORPULUI
DIPLOMATIC

124

19

124
21

32/4275
aprilie 1968

TOVARASULUI NICOLAE IANI
SEFUL SECETIEI GOSPODARIEI A C.C. AL P.C.R.

Vă rugăm să ne achitați valoarea
materialelor pe care le-am livrat în cursul
lunii martie 1968 la cererea dv.-

*Materialul a fost platit
de Secția Gospodăriei a C.C. al P.C.R.*

Popescu

DIRECTOR,
Ing. C. Antoniu

red. I. Florescu
dact. Georgescu P.
seris 3 ex.
02 aprilie 1968

Preparat de
cristale de (diazotizant) de
file.
Nomenclat de. Hly
ca. H. H. H. H.
26 april 1973.

N O T A

privește pe MICSA REMUS

La dosarul 2029/1,2 aparținând lui ZAHARIA ION rezultă următoarele: dintr-un referat cu materiale extrase din dosarul de anchetă a lui ZAHARIA ION rezultă că MICSA REMUS urma să fie trecut peste graniță împreună cu BETER NICOLAE

Dintr-o notă dată de ZAHARIA ION la 30.XII. 1959 rezultă că acesta l-a cunoscut pe MICSA REMUS în anul 1940 la Balău unde funcționa ca judecător și s-au revăzut în 1947 când MICSA REMUS era procuror la cabinetul lui PATRASCANU.

Dintr-o altă notă dată la 26.V.1959 rezultă că MICSA REMUS se întâlneau deseori acasă la ZAHARIA ION pentru a organiza planurile de fugă peste graniță. De aceasta cunoștea în parte și soția sa.

Din referatul despre ZAHARIA ION din 21 august 1959 rezultă că MICSA REMUS a fost secretar personal al lui PATRASCANU și că acesta urmau să fugă din țară.

Fuga acestora nu a reușit iar MICSA REMUS, BETER NICOLAE și alții au fost arestați.

ZAHARIA ION bănuiește că MICSA REMUS ar fi divulgat acțiunea organizată și planul grupului PATRASCANU și MANUILA SABIN, deoarece MICSA REMUS a fost achitat la judecarea grupului BETER NICOLAE. Acesta problemă reguștie din dos 2029

file 406-407, și 863

100 C. 1015

M.S.I.

128

Dasar 1033

Primeste dasarul lui Paprescu Achearghe născut la 31 în 1908 în Compulung-Ruscel fost agent al organelor S.S.I din 1945 pe linie internă apoi secol în externă cu sarcini în septembrie 1948

Din acest dasar rezultă următoarele:

fila 90-92 P.N.T. era în legătură cu palatul prin Buzesti, Pogoneanu și Ionel Stircu. Impresia agentului așa cum ia declarat lui Zaharia condusor la S.S.I - acest grup trage sfârșitul politic pește dat și în guvern și la palat. După fuga lui Vissarion și Crețeanu, Ionel Stircu se com dăduse la fund.

Alte aspecte găsite la acest dasar în problema Pătrăscanu.

pag. 94 Dintr-o declarație dată de Paprescu al - agent al S.S.I în 1947 - fără dată și semnătură rezultă următoarele:

Textual.

..... între timp evenimentele din țară au evaluat într-un ~~stare~~ stare occidental reducându-mi posibilitățile de muncă la aproape zero. Rezistenți și au terminat cariera. Unii sunt la închisori, în urma proceselor la care am calăbărat prin furnizarea de materiale iar restul au fugit în străinătate. Este drept că am mai calăbărat la 2 acțiuni de epurare: demascarea lui Pătrăscanu și a grupului

⁻²⁻
Cristureanu, Pandrea, Petre Tutca, Radu Paul
Pavel Pavel etc. dar cea mai veche a fost
accidentala.

As voint dar 1033

N O T A

privește pe RATIU ANTON

În dosarul 2029/1, ^{pl. 62} RATIU ANTON apare astfel: dintr-o Declarație dată de ZAHARIA ION la 6.1.1959 rezultă că RATIU ANTON se întâlnea în casa lui ZAHARIA ION și au discutat planul de organizare a fugii pește graniță a lui PATRASCANU.

Dintr-o notă dată în anul 1959 de către ZAHARIA ION despre RATIU ANTON rezultă că ZAHARIA ION a vizitat la domiciliu pe RATIU ANTON pentru a-l anunța că a primit viza de ieșire din țară, cu ocazia căreia au discutat urătoarele:

RATIU ANTON a cerut lui ZAHARIA ION ca atunci când ajunge în S.E.A. să se legătura cu SABIN MANUILA pentru a-i aranja situația personală deoarece SABIN MANUILA este obligat lui RATIU ANTON din două motive:

a) în anul 1945 când s-a pus pentru prima dată problema fugii lui Maniu SABIN MANUILA a venit la RATIU ANTON cerându-i un pilot care să execute această fugă. RATIU ANTON a luat legătura cu cpt. MARA MIHAI care venea de la Brașov în casa lui RATIU A;

b) în problema fugii lui PATRASCANU a știut care a fost sarcina lui BETE A NICOLAE și a lui ZAHARIA ION printr-o de la MANUILA SABIN de a organiza fuga.

Tot cu această întâlnire RATIU ANTON a mai cerut lui ZAHARIA ION să comunice lui GEORGESCU ROGEN că o serie de deținuți cu el au murit, să intre în legătură cu TILEA VIOREL și cu alți fugari re-miși cărora să le transmită situația lui din țară.

De asemenea a știut RATIU ANTON că și BETE A NICOLAE au cerut să transmită lui MANUILA SABIN cum că ei scotese că acei care a contribuit la eșecul planurilor în cazul lui PATRASCANU ar fi MICSA REMUS.

Nata

Zilbert Herbert Belu apare că are dasar personal Nr 65492 la Serv. C. Arestat în cazul Patrașcanu, Zilbert Belu declară în timpul cercetărilor, că la 9 XII 1930 a fost arestat de organele Siguranței și reținut de comisarul Ioneseu Vintilă, cărui a dat informații legate de activitatea comunistilor.

La pagina 13 există o caracterizare fără dată ~~personală~~ făcută de UM 0622. Bine din care rezultă ca Zilbert Belu a declarat agentului „Brasoveanu” că el se considera complet nevinovat în procesul Patrașcanu, că declarațiile date organelor de anchetă sunt neadevărate, și au fost smulse în urma unor constrângeri fizice și morale, și că cu ocazia condamnării, în scopul de a fi pus în libertate și-a cerut să recunoască cele declarate. Nu a putut face acest lucru întrucât procesul lui a fost înscenat ca atît Patrașcanu și el sînt complet nevinovați.

Deoarece acest dasar care are 3 naționalități ^{etnografice} multe aspecte în legătură cu procesul Patrașcanu propunem ca dasarul 65.492 de la Serv. C. MAI să fie cerut de la Call Ion pentru edificare.

.....

13/

Intr-o notă din 14.Iulie 1950 existentă la dosarul 577 rezultă că în perioada 1944-1945 MAX AUSCHNIT a procurat prin GHEORGHIU ION de la ing. ZILBER BELU fost director la Institutul de Conjuratură, diverse secrete privind costul vieții și prețul de cost în diverse industrii de bază. Aceste informații erau apoi transmise tot prin GHEORGHIU ION lui W.R YOUNG de la legatia engleză.

Scormeni informații nu erau retribuți pe
baza de acte summate de cei în cauză, ci în
baza unor orderous care poartau nume
data și indicațiile informațiilor și problema
pt. care a dat informația iar acestea se
distingeau la scurt timp.

În cazul verificării făcute în urma
sarcinii primite, am găsit ^{folos} unele fișe
individuale întocmite de S.S.I. în perioada
1946-1948, rezervate, din care rezultă
datele biografice ale unor informatori și
problemele în care erau direcți; precizez că
studierea acestor fișe nu au rezultat persoane
care să fi lucrat în problema urmărirea,
majoritatea lor fiind direcți în probleme
economice și de frontieră.

În ce privește informații folosite de
organele de securitate după 23 aug. 1944, mie
acutora nu li-se întocmeau dovezi și fișe
de evidențe, din studierea obiectelor
rezultă că începând din anul 1950-51
am început să li-se facă dovezi, dar care
nu se înregistrau la organele de evidențe.
Nu am găsit nici pt. a se întocmi dovezi
și fișe de evidență centralizată a fost luată
măsură în anul 1953.

Verificând în evidențele noastre am
constatat că Nuta Mathanson Alexandru,

și Ziller Herbert, am fost informați ai oganiza-
 de siguranta înainte de 23 aug. 1944. După
 această dată însă numai sunt materiale care
 se arată amoret că ar fi continuat în fie infor-
 matori. Cu toate acestea în dosare f.o. nr. 65832
 f. 39, privind pe data Alexandru rezultă că în
 anul 1946-1947. a plecat în avionul în unele
 țări expuse. Cu mijlocul generalului
 Nicolai Alexandru, de aici se poate trage
 concluzia că a fost folosit ca informator.
 Aceste concluzii se trage și în privința lui
 Ziller Herbert (dosar f.o. nr. 65492) în care
 se arată că în timpul detenției avea legături
 și în câștigare încrederea comandantului
 închisorii.

În verificările în evidențe de sursele
 Ziller Herbert, Marta Alexandru, Petru Nicolai
 Zaharia etc., Gheorghe Căpăruș și Lucian P.
 din materialele existente în obiective am mai
 rezolvat alte probleme care ar putea duce
 la alte concluzii.

În afara dosarului 4002, în care apar
 toate persoanele de mai sus și a dosarului
 2244 privind pe Gheorghe R., care se află la C.C.
 și P.C.R., toate materialele es-ei puse au
 fost studiate.

Am identificat că în anii 1940-1943

organele de securitate au mai predat arhivei
C.C. al P.C.R. doare în evidența căora apar
Lucretia P., Betica H. și Zilber's Herbar. Materialul
a fost este specificat în tabelul anexă.

Toate doarele care au fost verificate au
am constatat că lipsesc documente din
ele.

În legătură cu doarele de Persecuție
privind persoanele care au fost condamnate,
după expirarea pedepii aceste s-au trimis
organului de evidență. Nici unul din
aceste doare nu conține material înfor-
mativ obținut în timpul detenției,
după care Curioze aceste materiale se
se exploatează și păstrează de organul de

La Cărmăraș

Nr.	Nr. doaraului predat (volum, filă)	Predarea s-a făcut prin:				Căsușă de arhivă din care rezultă evidența materialului predat			
		număr nr.	data	filă	pagina	număr	volum	filă	
0	Lucretiu Pătrășcanu	2 paspoart. Note din 27.11.1930	30	24.11.1952	1	17-22	220 fl. arh.	8	45
"	"	1905 " " " 16.11.1939	30	24.11.1952	26	6-11	220 fl. arh.	8	70
"	"	26 fl. supl. a. p. 15430/1940	9	11.11.1953	15	239	220 fl. arh.	13	119
"	"	26 fl. supl. a. p. 15153 din 1940	32	25.11.1952	1	16, 17, 18, 19	220 fl. arh.	8	100
"	"	1520 paspoart. Note din 8.11.1938	20	24.11.1952	21	523	220 fl. arh.	8	85
"	"	244 paspoart. Note din 21.11.1936	9	11.11.1953	3	33	220 fl. arh.	13	107
"	"	4271 ind. ex.	7	28.11.1953	19	307	220 fl. arh.	13	55
"	"	4133 paspoart. Note din 21.11.1936	12	9.11.1952	41	1	220 fl. arh.	10	48
"	"	4133 paspoart. Note din 21.11.1936	31	3.11.1952	20	999	220 fl. arh.	10	48
"	"	27476 ind. ar.	28	23.11.1952	134	4810	220 fl. arh.	6	134
"	"	2085 paspoart. Note din 5.11.1939	30	24.11.1952	3	71	220 fl. arh.	8	27
"	"	2793 paspoart. 7.11.1939 notă din 24.11.1941 " " " 1.11.1941 " " " 1.11.1941	30	24.11.1952	4/6	78-142	220 fl. arh.	8	49-50
"	"	2793 paspoart. 14.12.1942 Note din 25.8.1941	32	25.11.1952	1/2	26-39	220 fl. arh.	8	100
"	"	4340	1	11.11.1952	4	102	220 fl. arh.	10	
"	"	31 vol. E.	Lăscuș f. p. din 3.11.1952 a. Lăscuș				220 fl. arh.	10	51
"	"	1	pe a. 1.11.1952, (semnata) de directorul direcției, conform primării eliberate de primii și directorul respective.				-	-	-
"	"	2	(31 vol. II) a. din m. 1, 2, 3) -				-	-	-
"	"	3	din 1.11.1952, conform primării din 25.11.1952 1952/11.11.1952 din 25.11.1952				-	-	-
4.2	Betea Nicolae	219 (14 fl.)	din 1.11.1952, conform primării din 25.11.1952				-	13	2
1.	Zilber Herbert	37079 ind.	28	23.11.1952	24	846	220 fl. arh.	6	24
"	"	13123 ind.	28	23.11.1952	193	6922	220 fl. arh.	6	193
"	"	1457 vol. E. ind.	28	23.11.1952	8	243	220 fl. arh.	6	8
"	"	1484 paspoart. Note din 11.11.1930							
"	"	6 paspoart. Note din oct. 1938	30	24.11.1952	1	14-15	220 fl. arh.	8	45
"	"	15121 ind. 5 fl. 26							
"	"	2793 paspoart. 14.12.1942 Note din 16.11.1938	32	25.11.1952	1/2	26-39	220 fl. arh.	8	100

Raport

privind unele aspecte de
organizare a S.S.J.-lui

Conspirația cadrelor.

Fiecare salariat al S.S.J.-lui la încadrare s-a în-
serviciu prima oară un nume conspirativ, sub care era
cunoscut pe toată perioada îndeplinirii serviciului.
Numele adevărat era cunoscut numai de Direcția Perso-
nal, de șeful Direcției sau serviciului unde lucia.

Numele conspirativ era folosit în toate ocaziile:
(semonarea lucrătorilor, semnarea de primire a drepturilor
materiale, în relațiile cu colegii, relații de muncă, etc).

Tot personalul S.S.J. avea legitimații speciale tip
care se păstra la șeful direcției sau serviciului și
erau trecute cu numele reale ale lucrătorilor. Lucra-
torul primea legitimația când avea de îndeplinit
sarcini operative descrise. El avea dreptul să se
folosească de ea numai în cazuri extreme ca:

Atunci când era arestat de alte organe interne;

Atunci când avea nevoie de un sprijin din partea
organelor interne. Și într-un caz și în celalalt se legi-
tima numai în fața: Directorului Siguranței, Prefectului,
cheftorului, sau comisarului șef de secție.

Salariul se primea în plus încheș de fiecare lucrător,
care summa chitanța și înapoia plusul, tot încheș.

De menționat, că o serie de cadre ale S.S.J.-lui, ca
lucrătorii de la filaj, investigații, lucrătorii penetrați în
instituții de acoperire ca, M.A.E., Marele Stat Major al
Armatei, Serviciul de Informații al Armatei și alte insti-
tuții, nu cunoșteau nici un rețicu al S.S.J.-ului, institu-
tafui și salarizarea fiind făcută pe strada unui
caz conspirativ.

Accastă situație a fost menținută și după anul
1945 pînă în anul 1950 cînd S.S.J. a fost desființat.

Conspirarea sediiilor.

Fiecare unitate din cadrul S.S.Y. lui își avea un sediu bine camuflat, care pînă în anul 1948 au funcționat ca birouri ale unor instituții particulare, fără firmă la poartă.

Din 1948 și pînă la desființare au avut diferite firme ale unor secții din "Comisia de Stat a Planificării".

Lucrătorii S.S.Y. dintr-un sediu nu cunoșteau celelalte sedii și nici nu aveau voie de a merge la alte sedii. Legătura între aceste unități era făcută de un grup de curieri de pe lângă secretariatul Bir. Generale a S.S.Y.

Lucrătorii S.S.Y. nu aveau acces la arhiva S.S.Y. și nici la celelalte arhive (Politie, Siguranță). În acest scop era alcătuită o grupă care rezolva aceste probleme.

Șefii direcțiilor, adjuncții, șefii de servicii independente și adjuncții acestora, cunoșteau sediul Bir. Generale a S.S.Y.

Pînă în anul 1947 în S.S.Y. nu a lucrat nici o femeie. Dactilografarea materialelor era făcută de bărbați dactilografi.

Curierii sediiilor erau asigurați în fiecare sediu de 1-3 oameni de serviciu, bărbați, recrutați din satete mici din jurul capitalei, cca 20-30 Km, care locuiau singuri în sediu, și numai simțind oarecare nevoie plecau la familie, de unde se întorceau lumca la orele 5²² dimineată.

Acest lucru asigură o deservire exemplară, omul de serviciu se afla în permanență în sediu, se cunoștea isprăvile lui în oraș - care erau notate de lucrătorul de la pază, era apoi de verificat în comuna lui, dacă păta-vrăgăște și care este starea lui materială.

Paza sediiilor era asigurată de lucrători din

corpul de pază (în 3 schimburi). Aceștia după terminarea arbei de program răspundeau de securitatea sediului inclusiv legătura telefonică cu Dir. G. rată a S.S.I. lui.

La sediul Dir. G. rată în afara lucrătorilor de pază se aflau un număr de 3 ofiteri de serviciu care funcționau prin schimb (hora). Aceștia aveau funcții de sef de serviciu.

Acest sistem a fost păstrat până la desființarea S.S.I. lui.

Menționez că Dir. Tr. a (contra spionaj) din cadrul S.S.I. avea ofiter de serviciu în afara arbei de program din sindul lucrătorilor operativi. Aceasta după anul 1947.

Munca cu Agentura.

Până în anul 1945 S.S.I. ul a folosit sistemul rezidenților canopirați care aveau sedii în orașele de rezidență a le trimiterilor. Rezidenții, pe lângă sarcinile (contra)informative se ocupa și cu probleme ale muncii de informații, trimetind agentura în țările vecine. Rezidenții erau lucrători experimentați ai centralei care aveau în subordine 1-3 lucrători și un radiist.

Agentura recrutată de rezident se cunostea în centrală numai cu nume canopirații, rezidentul răspunzând în fața Dir. G. rată a S.S.I. pentru autenticitatea informațiilor furnizate. Remunerarea agenților se făcea de către rezident din fondul muncii operative.

Agentura recrutată de ceilalți lucrători ai rezidenței era ținută în secret atât față de rezident cât și de centrală, lucrătorii căzuseră din cauza autenticității informațiilor, față de rezident și centrală.

Se considera cu totul normal ca seful erarhic să ceară numele agenților.

Altfel la rezidență cât și în centrală nu existau dosare ale agenților.

După anul 1945 munca cu agentura a suferit modificări în sensul că s-a prețuit haturor.

cadrele S.S.D.-ului să întreprindă dosare de agenți.

Cadrele vechi au apus rezistență și au refuzat să predea agentura falsită de ei până la acea dată.

Agentilor mai recrutați li s-au deschis dosare care în prima perioadă au fost păstrate de către directorii iar după anul 1948 de către reșii de serviciu.

Numele agentilor erau bine camuflate iar lucrătorul care ținea legătura cu aceștia nu cunoștea ade-vărată identitate a agentilor.

Personal am ținut legătura în contact cu un agent extern din 1950 până în iulie 1951. Lam instruit am participat la două analize ale acestuia după venirea din misiune externă, însă nu am cunoscut despre el nimic în afara numelui conspirativ. În 1962 ca șef al biroului Germania iam aflat numele, primind dosarul acestuia.

Verificarea agenturii la serviciul C, am prin investigații re-făcut de către grupa specială, numele acestora fiind încadrate în liste cu alte nume.

La serviciul F agentura nu era dată. Scrisori-le acestora fiind noase de rețut de servicii periodice din viața faimto corespondenței.

Mr. J. Finley

Z EIDES EMPNOIL.

16.11.1967

N O T A
=====

privește conspirarea cadrelor din fostul
S. S. I. și metoda de ținerea legăturii
cu informatorii.

1.- Conspirarea cadrelor fostului S.S.I. constituia una din problemele deosebit de esențiale, pentru care șefii de toate gradele acordau atenția cuvenită.

Fiecare cadru al S.S.I-ului, indiferent de funcție, nu era cunoscut cu numele real ci întregul aparat avea nume conspirative. Legitimațiile și originea document care se elibera salariatului era întocmit pe nume conspirativ și salariații nu se cunoșteau între ei pe numele real. Era complet interzisă vizitarea între salariați (nu era voie a se cunoaște familia salariatului și nici date despre aceasta).

Nu se făceau excursii în comun și era complet interzis ca un salariat să se intereseze despre situația altuia, înțelegând prin aceasta unde locuiește, dacă este căsătorit, dacă are copii etc.

Încălcarea acestei norme era sever pedepsită și cel ce comitea o astfel de abatere era sancționat drastic.

Subsemnatul, timp de 5 ani cât am lucrat în cadrul S.S.I-ului, nu am cunoscut numele reale ale celor cu care lucram și nici problemele care erau încredințate altui sector de muncă.

Curiozitatea în a afla date despre un salariat, problemele care-i sînt încredințate, era interzisă total și în acest sens se făceau dese instructaje, iar cel care sub o formă sau alta se amesteca în probleme care nu-i aparțineau, era sever sancționat.

..//..

16 XI 1967

143

NOTĂ

primul pe ZILBER HERBERT

ZILBER, lucra în 1965 la Institutul de Conjunctură Economică bu. st. Polna, fiind punct de direct. obiect.

În acea perioadă grupul lui GONCEAUC PETRE, în forma sa actuală nu cuprindea de saloniști și c. c. PCR.

În acest grup făcea parte și MIHALY SIMION (actualmente, solomat la buca. Rom) care a intrat în contact cu ZILBER, făcându-l cunoscut și în același timp și pe de la dispoziție lui MIHALY și a germanilor pentru a se întâlni cu alt oarecui.

ZILBER a furnizat lui MIHALY informații despre o serie de elemente de familie în fața partidei burgheze (PNT, PNC) fiind și note scris. semnate cu pseudonimul „ECONOMIST”.

În această perioadă ZILBER făcea parte și din entitățile lui ROTHMAN, LENA CONSTANCE HARY BRAGNER și alții.

Într-o altă timp ZILBER a fost prezent la legătură de către GONCEAUC, care prindea alți probleme la fel ca și la contactarea căpitănelului MEDISON din Chimica Industrială Americană din București.

În aceeași conferință de la Paris, prindea alți persoane ROTHMAN din propriu și pe ZILBER.

Deoarece nu i s-a acutizat viza pentru
plecare, GONCEARUC, a mers la domiciliul lui BORIS
sugărându-l să intervină pentru a-i da pasaport lui
HILBER.

În Boduaniș nu a fost de acord opinând
că nu ar încredința în el. GONCEARUC, însă a
insistat afirmând că este încredincios suspect
într-o roagă să-i dea viza deoarece el stă într-un
în acest sens.

În urma acestor intervenții, HILBER a
plecat la Iași fiindcă poartă în grupul de canini-
lieni și lui Vădușan.

De asemenea, cu MIHAIL SIMION - care
l-a recunoscut pe HILBER, a plecat și el la
Iași sub acoperirea de curier al delegației.

La începutul anului 1947, GONCEARUC
a trecut la S.S.I. conținând în textul raportului
cu HILBER peisajul oprege la chestiunea acestuia
socialului cu ogura de orșom.

Surse „Economa” care miza relatat
aspectul de noi surse, a explicat că ogura
S.S.I. nu are nici o surse pentru informare și tot în
motivul de prezență, apăsătoare în se cunoaște
într-o oră numai cunoaștere.

În cazul rînd, cu informația dată a
notă reviză, aceasta după exploatarea se dis-
tinge prin ordine. Astfel, în cazul fîcării
se chitătează pentru bani, date raportări, în
fîcarea proces verbală de distinge prin ordine
a chestiunii și altor probleme.

În amintirea că în perioada rînd
grupa lui GONCEARUC era sub controlul colac-
ului sovietic ZUDOV NICOLAI PETROVIC și
avea note informative date de HILBER, au fost
predate lui ZUDOV în original și amanta totuși
în limba rusa.

*1648 1947 arhivat de la
27/11 1948 arhivat de la
14/11/48 arhivat de la
1/12/1948 - 1954 arhivat de la
de la rez. din 1954 arhivat de la*

NOTA

priveste pe ZAHARIA ION

Arhiv - raport din 1954 nr. 49-66

La dosarul 2629/13 numitul ZAHARIA ION apare în felul următor: în anii 1937-1940 urcând școala de ofițeri de aviație devenind pilot. În această calitate notează la diferite flotile militare, iar în 1945 s-a angajat la T.A.R.S. în funcția de pilot de linie, unde a funcționat până în anul 1949 când a fost pus în cadru disponibil.

Din unele materiale rezultă că la ocazia călătoriilor sale în străinătate ZAHARIA ION aducea obiecte de valoare și aur pe care le comercializa.

La 14.XI.1949 ZAHARIA ION a fost reținut de organele securității statului pe baza mandatului de arestare nr.1752 pentru participare la organizarea fugii lui LUCAȘIU PATRASCANU și MAX MANOLESCU.

Din materialele de anchetă privind această problemă rezultă că ZAHARIA ION în anul 1949 după părăsirea în disponibilitate de la T.A.R.S. a luat legătură cu BETEANU, șef de cabinet la PATRASCANU, cărui i-a prezentat un memoriu referitor la reprimirea în serviciu. După un timp ZAHARIA ION a primit din partea lui PATRASCANU, prin intermediul lui BETEANU NICOLAE, recomandare către T.A.R.S.

Astfel, s-au creat sarcinile legături între ZAHARIA ION, BETEANU și PATRASCANU.

Med. tirziu BETEANU s-a adresat lui ZAHARIA ION dacă există posibilitatea scuturării din țară a unor persoane. În acest scop ZAHARIA ION i-a indicat pe MAX MANOLESCU pilot (azi fugit din țară), organizând întâlnirea acestuia cu BETEANU. Ulterior s-a căutat de acord cu MAX MANOLESCU să organizeze trecerea peste frontiera a lui ZAHARIA ION, BETEANU, MICSA REMUS și a lui SABIN MANUILA.

Dintr-o declarație dată de ZAHARIA ION

146

afat. des 2029 p. 450 - 2 -

La 5.1.1959 rezultă că el a cunoscut pe SABIN MANUILA prin BETE A NICOLAE cu ocazia pregătirii planului de fugă a lui PATRASCANU. Prin mijlocirea lui BETE A NICOLAE, ZAHARIA ION a avut o întrevvedere cu SABIN MANUILA la care a participat MAX MANOLESCU, BETE A NICOLAE, și RATIUA.

După o trecere de câteva săptămâni, printr-o scrisoare adresată lui BETE A N, ZAHARIA ION a luat cunoștință că SABIN MANUILA se afla la Viena și trimitea dispoziții ca MAX MANOLESCU să fie scris peste graniță pentru a nu se afla pregătirea de fugă a lui LUCRETIU PATRASCANU.

afat. des 2029 p. 205

Dintr-un referat întocmit la 21 august 1959 rezultă că ZAHARIA ION a fost în bune relații cu MICSA REMUS, secretar personal al lui PATRASCANU. După reprimirea lui ZAHARIA ION la T.A.R.S. este folosit de PATRASCANU pentru a organiza fuga din țară. Pentru a nu se compromite PATRASCANU nu participă personal, ci i s-a făcut legătura lui ZAHARIA ION cu BETE A N, cu de încredere al lui PATRASCANU.

Lui ZAHARIA ION și lui MAX MANOLESCU li s-a promis câte 10.000 dolari și loc de muncă în aviația civilă în străinătate.

Pe baza declarațiilor date de ZAHARIA ION s-a reușit să fie cunoscute acțiunile grupului PATRASCANU, BETE A NICOLAE și MICSA REMUS și să fie condamnate.

Agenti din
anul 1959

Pentru felul în care, încă de la arestarea sa, a dat declarații despre grupul lui PATRASCANU, lui ZAHARIA ION i s-a creat un regim privilegiat, iar începând din anul 1950 până în 1954 a fost folosit de organele de securitate cu scopul de a câștiga. afat. des 2029 p. 402

În procesul PATRASCANU, ZAHARIA apărut ca martor al abuzării, iar la judecarea grupului BETE A N a fost condamnat la 4 ani. afat. des 2029 p. 402

După darea sentinței ZAHARIA ION a fost eliberat, luându-i-se în considerare perioada de detenție. afat. des 2029 p. 402

Dintr-o notă dată la 2 iunie 1959 de către ZAHARIA ION rezultă că la data eliberării sale din arest a semnat un angajament că va colabora cu organele de securitate în activitatea informativă. Cu el s-a ținut legătura.

147

pînă în anul 1955 cînd a fost întreruptă.

În anul 1958 a fost din nou recrutat de organele de securitate, respectiv de U.M.0123/U; iar în anul 1959 a fost preluat de către U.M.0123/I pentru a fi folosit în exterior și astfel în decembrie 1959 ZAHARIA IAN a plecat în S.U.A. unde s-a stabilit definitiv la rufele pe care le are acolo.

25 iulie 1953

148

*Am primit și jurnale
Viora A.*

N O T A

- privind pe numitul ZAHARIA ION.

Pe ZAHARIA ION l-am avut în anchetă în problema "Pătrângeanu" începând din septembrie 1952 pînă în aprilie-mai 1954, cînd a fost lichidată această problemă.

La data cînd l-am preluat în anchetă el era folosit deja de mai mult timp ca agent de cazărmă, lucrînd în continuare cu sarcinile întreruperi pînă cînd a fost pus în libertate.

Încă înainte de a-l prelua eu în anchetă, el se situase pe o poziție de sinceritate, poziție ce și-a menținut-o pînă la sfîrșit, astfel că prin comportarea lui în anchetă și prin declarațiile sale a contribuit la clarificarea unor aspecte ale acestei probleme. Astfel atitudine a avut-o și în proces, ca martor la primul lot și apoi inculpat în lotul al doilea.

Cu orice prilej și prin toată comportarea sa își exprima regretul pentru faptele săvîrșite împotriva regiunii și își manifesta dorința de a se reabilita.

În timpul detenției a fost o perioadă cînd i s-a dat posibilitatea să citească și să scrie, manifestînd mult interes în studiarea problemelor ideologice, de știință și limbă rusă, fiind foarte ordonat în toate și avînd un moral sîmțos.

În munca de agent de cazărmă, știu că a muncit bine cinstit și cu mult interes. Nu-și amintesc cazurile în care a lucrat și lucrătorii cu care a ținut legătura.

Față de mine și-a manifestat dorința de a lucra și după pînarea în libertate pentru organele noastre: nu-și amintesc dacă în acest scop a fost predat cuiva și cui amos.

După aprecierea mea, ZAHARIA ION este un element capabil, cinstit și se poate avea încredere în el.

M. I. Ionescu

Copie
din dosarul
2029 fila 3.

164
Societatea de Transporturi
Persone Române - Societate
București Str. M. Lăza Nr. 11
Nr. 25 Secret 5^u 74/8

către
Siguranța Arelă a Statului

Am onoarea a vă trimite alăturat cererea
D-lui Popescu, fost pilot de linie la
Soc. noastră și care a fost comprinsat pe data
de 16 septembrie 1948 pentru economii lungate.
Intrucât în prezent prin descumplirea
personalului nostru navigant, ca urmare
a faptelor care va sunt cunoscute Soc. are
nevoie să angajeze personal navigant;
va rugăm să binevoiți a verifica prin
mijloacele dv., dacă pilotul Popescu
nu este periculos siguranței Statului; societății
intentionând să-l angajeze întrucât din punct de
vedere profesional corespunde.

Alăturăm o adresă a M. Comunicațiilor
care este de acord în principiu cu angajarea sa
precum și o referință a Președintelui Sindicatului
Soc. TARS.

Amicul dv. vă rugăm a ne fi comunicat
de urgență.

Sub dir. G. Bal.
Indirec. frabul.

Copie din
datareul 2029 fila 13

150

Directoratul General al Siguranței Statului
Serviciul 7 Biroul 4.

Nr 693-S.

Confidential.

Societății de Transporturi Personale
Româno-Sovietică.

La adresa Dns Nr 25 Secret din 5 februarie 1948,
prin care cereți relațiuni asupra numității
3. h. a., în vederea reangajării în
serviciul Societății Dns, avem onoare a vă
comunica următoarele:

3. h. a., este semnalat în
evidențele noastre că a fost condamnat din
serviciul Societății T.S.R.S pentru atitudine
antidemocratică și antiguvernamentală.

Prin verificările efectuate de organele
noastre de siguranță, nu s-au putut
stabili probe concrete asupra acelor suspiciuni

Director General

30-4-48

Indiscutabil

Director.

Fără semnătură.

~~capite după~~161
2 august 1953
exemplar
NA

capite după un referat
cu materiale extrase din
dosarul de anchetă al
numitului
Data 2029 fila 40-41.

3 fiind lui Mihai și Ana,
născut la 23 octombrie 1918 în comuna
Bacău, a fost arestat în anul 1949, în baza
mandatului de arestare 1752 pentru că a
ajutat la organizarea fugii din țară a lui
L.P. M.M.

A fost pus în libertate la data de 5 mai 1954,
când a fost judecat și condamnat la 4 ani
închisoare corecțională. Expirându-i-se
termenul de închisoare corecțională, a fost
pus în libertate imediat conform sentinței
Tribunalului Suprem din 6 mai 1954.

În anul 1949, fiind pus în cadrul dispanșat
de la TARS 3 a început să se
intereseze de reprimirea sa în serviciu.
În acest scop a luat legătura cu 5
sef de cabinet la L.P. care era
ministru 1.

3 îl cunoaște pe 5 din
perioada când împreună erau la Flotila 1 de
Vânătoare.

5 l-a pus în legătură cu fostul
ministru de L.P. căruia
3 i-a prezentat un memoriu

reformat la reprimăria² lui serviciu. După un timp
de la această vizită³ a primit⁴
partea lui⁵ prin intermediul lui
⁵ recomandarea către Societatea TARS.

Artfel s-au creat oarecări legături între
numitul³ și⁴ și⁵
După un oarecare timp⁵ s-a adresat lui
³ cu scopul de a afla dacă
există posibilitatea scaterii din țară a persoanei
palatice. În acest scop³ a indicat pe
+ M.M. pilot inspector la Aerogaran
Băneasa, organizând întâlnirea acestuia cu
⁵

În cele din urmă s-a căzut de acord cu
M.M. să organizeze trecerea peste
frontiera a lui⁵ și⁴,
¹ împreună cu³
^{5.0}

Datorită faptului că⁴ a fost arestat
planul lor a eșuat.

Au mai fost făcute alte încercări de fugă
în străinătate însă în cele din urmă⁵
a rupt legătura cu grupul interesându-se de
situația lui în legătură cu reîncaadrarea în
câmpul muncii.

GM/I.C.

1 exo

Capitole

~~1954~~

25 XII 1954

Nata

cu material extras de la
arhiva asupra numitului

3
se afla la dar 2029 fila 42-43

In dasar 4933 Sp. Val 5

3 John

apare intr-o nata din 26 XI 1948 in care comu-
nica ca a fost epurat de la Soc. TARS deoarece
a facut parte din cercul 14. 14.

B. C. Epurarea a fost motivata;
"Pentru economii bugetare".

In dasar 4990 Val 30 fila 141,

3

apare intr-un tabel cu arestatii serviciului
1 de la data de 1 februarie pina la 16 februarie
1954. In rubrica motivul arestarii specificat
ca a facut parte din grupul lui 20

Nata

Din raportul asupra fetei in care a
decurt recrutarea numitului _____
intocmit la 18 iulie 1958 de indicativul 204
respectiv 12 maj. Vasile Anet _____ si semnat de
maior Hida Tiliușin rezulta urmatoarele:
Acest raport se afla la dosar 2029 fila 92-93
si redam textul exact.

In ziua de 17 iulie 1958 a fost adus la sediul
Dir. II. pentru a fi recrutat, numitul _____

"S-au discutat in continuare legaturile ce l-a
avut cu fugarii _____
si in general amestecul pe care el l-a avut
in organizarea fugii din tara a grupurilor
L.P. _____

_____ si a

spionului _____
" Adinaclaudu - se discuta cu el, _____
dupa multe ezitari si framantari si dupa ce
l-am asigurat ca poate vorbi orice problema
deschis cu noi, a relatat ca in perioada in care
a fost retinut (1948-1954) fiind implicat in
procesul _____, a ajutat organele
naastre "

" A evitat sa faca el o apreciere asupra
rezultatelor obtinute in acea perioada, ne-a
rugat insa sa ne interesam la Ion _____
Marara de la Directia VIII (acesta este decedat).

KB

Nata

154

În cadrul pregătirii de a pleca în exterior
cu misiune, S a expus un plan
autobiografic de ceea ce trebuia să susțină
în fața autorităților din SUA.

În cele expuse de el - material ce se afla
în original la dosarul 2029 folio ~~272~~ - redăm
textual următoarele:

„Date asupra detenției și organizării
plecării legale, în cazul că-mi vor fi cerute
de autoritățile SUA.

Real

Am fost arestat la 14 noiembrie 1949 în
legătura cu participarea mea la pregătirea
fugii lui L.P. și a grupului ~~dei~~
S.M. - S 5.

În ziua de 15 noiembrie 1949 am arătat că
grupul C.V. intenționează să
plece, fapt care a dus la arestarea întregului
grup. Am dat înainte de arestarea
grupului datele ce stiam în legătură cu această
în problema grupului L.P.

am lămurit în cele mai mici amănunte
rolul și participarea fiecăruia în pregătirea
fugii și a trimiterii lui M.C.

Pentru felul ~~dei~~ în care am înțeles să
particip, împreună cu organele anchetătoare la
lămurirea tuturor punctelor ce am cunoscut
mi s-a creat un regim favorabil și am fost
în procesul ~~de~~ C.V.
numai martor al acuzării.

~~De la~~ Începând din anul 1950 am
început din proprie inițiativă să ajut
organele de anchetă la obținerea unor
informații de la deținuții cu care am stat.

In procesul ⁻²⁻_{L.P.} am fost
martor al asuzării iar la judecarea grupului
5 am fost condamnat la 4 ani
pentru a se da cred a justifiere timpului
de tentse in scopul de a nu fi create
hănueli asupra colaborării mele și imediat
după darea sentinței punându-mă imediat
in libertate.

La punerea in libertate m-am angajat ca
și pe viitor să colaborez cu organele de
securitate ale R.P.R.

"Lamfir"

a încheiat

Nata

Mata

Dintre cei cu care am fost în proces și
m-am întâlnit de la punerea mea în
libertate cu următorii:

"8 l-am cunoscut cu ocazia
pregătirilor pentru fuga din țară a lui

L.P. Mi-a fost prezentat de către

5 cu care era în proces. L-am revă-
zut cred că în iarnă sau primăvara Anului 1955

într-un tramvai".
îmi spune că a fost condamnat la 4 ani și
eliberat?"

6 ianuarie 1959

"Zambor"

(3)

Surso: „Zambis” (— 3 —)
Ofiter: gt. Prof. Petre
Casa: Vistaria.

137p
Capitole
din dar. 2029 fila 152.

Nata

Asupra persoanelor cunoscute și care în
momentul de față sunt în străinătate.

— 5 — 14 — l-am cunoscut prin
— 5 — cu ocazia pregătirii planului de
fuga a lui — L. O. —. Facea și el parte din
grupul care urma să părăsească țara. Pe vremea
când l-am cunoscut, stătea ascuns. Prin mijlo-
cirea lui ~~Paula~~ ~~cu numele de~~ — 5 —
am avut o singură întrebare cu — S. M. —
la care am participat — 14. 14 —
— 5 — 8 — și subsemnatul.
Întilnirea a avut loc în casa pusă la
dispoziția de — F. T. —
~~Deoarece~~ ~~scăld~~ ~~Vand~~ ~~trăgând~~

După o trecere de cîteva săptămîni, printr-o
scrisoare adresată lui — 5 — am luat
cunastință de faptul că — S. M. — era
la Viena, și trimitea dispoziția ca — 14. 14 —
să fie trimis peste graniță pentru a nu se
afla pregătirea de fugă a lui — L. O. —

Din toamna anului 1948 nu l-am mai văzut
și nici nu am mai auzit de — S. M. —

Nată

la data de 2029 fila 105-116 există a autobiografe
data de 3 din care redăm
textual ~~passage~~ următoarele pasaje:

Fila 105: Subsemnatul 3

domiciliat în București Str. Constantin Mănuș
Nr. — Raianul 23 August, dau prezenta autobiografe.
fila 102-109 — „Fînd pîlat la ~~1000~~ Sac. TARS
în anul 1944 în luna august m-am întâlnit
cu 1 ~~de la~~ pe care îl cunășteam
încă din 1940 cînd am stat cîteva luni la
Zăitau unde el era judecător și unde
devenisem prieten.

~~La~~ data cînd l-am reîntîlnit în 1944

1 era la cabinetul lui 2 p.

În urma acestei întîlniri în Sept. 1944 cînd
am avut de năval de un sprijin al lui
pentru că fusese pîr în disponibilitate
de la TARS - am făcut cunăstintă cu un marec
grup care a dus cîteva ani mai tîrziu la
la arestarea mea și condamnarea mea pentru
fapte făcute în acest interval de timp Sept. 1944
ianuarie 1948.

După ruperea de acest grup, la data de 27
februarie 1948 am fost reprimis la Sac. TARS
unde am alinat ca pîlat de linie pînă în
noiembrie 1949 cînd am fost arestat.

Din dosarul Nr. 23427 de la P.P. Central, Străni
 + Pasapoarte rezultă că Iolanda Ien.
 a primit viză de plecare din țară prin
 hotărârea Comisiei de viză și Pasapoarte Nr. 00985/p
 din 27.XI.1959 semnată de membrii comisiei Ion
 Gheorghe Carnea, Cal Petruș și Gheorghe Medeleu.
 A părăsit țara cu destinația SUA în luna
 decembrie 1959 prin Curtici.

La dosarul 2029 filo 200 există o notă 0392
 din 22.IV.1959 semnată de ten. Alexandru Drăghici
 în care se arată că MAI este de acord să se
 aplice viză de plecare din țară a lui 3
 la filo 395 a celuișor dusor
 se află o adresă Nr. 40955 din 25.XI.1959 prin care
 D.C.S.P. face cunoscut la D.C.S.P. ca ten. Alexandru
 Drăghici a aprobat plecarea
 destinată în SUA a ministrului

Reșea

167

SOC. DE TRANSPORTAERIE
ROMANO-SOVIETICA

București, str. N. Iorga Nr. 11
Reg. Comercial Nr. 852/1945

Nr. 25/Secret

6^{II} 1948.

C ă t ă ,

SIGURANȚA GENERALĂ A STATULUI

Am onoarea a vă trimite alăturat cererea Dlui.
ZAHARIA ION, fost pilot linie la Soc. noastră și care a fost
ocupat pe data de 16 septembrie 1947, pentru economii
bugetare.

Intrucit în prezent prin descompletarea personal-
ului nostru navigant, ca urmare a faptelor care vă sînt
cunoscute, Soc. are nevoie să angajeze personal navigant ;

Vă rugăm să binevoiți a verifica prin mijloacele
dvs. dacă pilotul ZAHARIA ION nu este periculos siguranței
statului, societatea intenționînd să-l angajeze, intrucit din
punct de vedere profesional corespunde.

Alăturăm adresa M. Comunicațiilor, care este de
acord în principiu cu angajarea sa, precum și o referință
a Președintelui Sindicatului Soc. TARS.

Avizul dvs. vă rugăm a ne-l comunica de urgență.

Subdirector general,

sa) indecifr.

100

9 aprilie 1948

Jl. 695

R E F E R A T

Numitul ZAHARIA IOAN, pilot de linie, domiciliat în București, Aleea General Angelescu nr. 6, primește o cerere adresată Ministerului Comunicațiilor, solicitată să fie re-primit în vechea funcție, la societatea T.A.R.S., de unde a fost comprimat pentru economii bugetare.

Soc.T.A.R.S. prin adresa nr. 25/Secret din 6 februarie a.c., întreabă Direcțiunea Generală a Siguranței Statului dacă sus-numitul nu este primejdios Siguranței Statului, întrucât societatea vrea să-l angajeze, fiind corespunzător din punct de vedere profesional.

Din evidența pe care cel în cauză o posedă la A.S. din B.G.S.S. din relațiile date de sindicatul T.A.R.S. și din cele raportate de Inspectoratul de Siguranță al Capitalei cu nr. 4754 din 9 aprilie 1948, rezultă următoarele :

ZAHARIA IOAN, născut în anul 1918 în comuna Cămin, jud. Bacău, Lt. de Aviație, în rezervă, pilot de linie, domiciliat în Aleea General Angelescu nr. 6, în trecut a avut o atitudine anti-guvernamentală și oportunistă, fapte ce au contribuit la comprimarea sa.

În prezent este încadrat pe linie sindicală și activează sincer, răspunzând la toate chemările sindicatului. Este tot apolitic, dar nu mai are manifestări contra regimului.

Din punct de vedere profesional este un element bun, corect și cinstit.

A fost reprimit în serviciul Soc.TARS de o lună de zile, fiind un element capabil, necesar serviciilor societății.

CONCLUZII:

Din cele relatate se constată că pilotul de linie ZAHARIA IOAN a fost reprimit în serviciul societății T.A.R.S.

161

de o lună de zile fiind considerat ca un element capabil.

Sus-numitul este apolitic, în prezent bun sindicatist și nu mai are nici un fel de manifestări ostile guvernului actual, totuși în evidențele noastre figurează că în trecut ar fi avut o atitudine antiguvernamentală, pentru care ar fi fost comprimat.

PROPUȘURI:

Să se comunice Sec.T.A.M.S. relațiile ce le posedă asupra manifestărilor politice trecute ale lui ZAHARIA IOAN pentru ca societatea să verifice și să supravegheze de aici înainte atitudinea sa și astfel să fie în măsură de a aprecia dacă sus-numitul poate fi menținut în serviciu.

COMISAR AJUTOR,

ss) îndescifr.

CONFIDENTIAL

Nr. 693-B.

30.12.1948

SOCIETĂȚII DE TRANSPORTURI AERIELE
ROMANO-SCVISTICE

La adresa dvs. nr. 25 Secret. din 5 februarie 1948, prin care cereți relațiuni asupra numitului ZAHARIA IOAN, pilot de linie, în vederea reangajării în serviciul societății dvs., avem onoare a vă comunica următoarele :

ZAHARIA IOAN este semnalat în evidențele noastre că a fost comprimat din serviciul Societății T.A.R.S. pentru atitudine antidemocratică și antiguvernamentală.

Prin verificările efectuate de organele noastre de siguranță, nu s-au putut stabili probe concrete asupra acestor suspiciuni.

DIRECTOR GENERAL,

DIRECTOR

N O T A

=====

- cu material extras de la arhivă
asupra numitului ZAHARIA IOAN.

În dos.4933 sp.V.1, ZAHARIA IOAN apare într-o adresă a Direcțiunii Generale a Poliției, în care face cunoscut T.A.R.S.-ului că deși indivizii de mai sus au cerut să fie reangajați, totuși Soc.T.A.R.S. trebuie să renunțe la angajarea lor, deoarece trebuie să se ia în vedere notările calificative aflate în dosarul personal al numiților.

În dos.4933 sp.V.5, ZAHARIA IOAN apare într-o notă din 26.XI.1948, în care comunică că a fost epurat de la Soc.T.A.R.S., deoarece a făcut parte din cercul MAX MANOLESCU, - BIZU CANTACUZINO. Epurarea a fost motivată "pentru economii bugetare".

169

AUTOBIOGRAFIE
=====

Subsemnatul ZAMARIA IOAN, domiciliat în București,
str. Constantin Ividuș nr.42, raion 23 August, dau prezenta
autobiografie :

Fiind pilot la Soc.TARS, în anul 1947 în luna
august, m-am reîntilnit cu MICSA REMUS, pe care îl cunoș-
team încă din 1940, când am stat câteva luni la Zăldu, unde
el era judecător și unde devenisem prieteni.

La data când l-am reîntilnit în 1947, MICSA era
la cabinetul lui LUCRETIU PATRASCANU.

În urma acestei întâlniri în septembrie 1947, când
am avut nevoie de un aprijin al lui pentru că fusesem
pus în disponibilitate de la TARS, am făcut cunoștință cu
un oarecare grup, care a dus câțiva ani mai târziu la aresta-
rea și condamnarea mea pentru fapte făcute în acest interval
de timp septembrie 1947 - ianuarie 1948.

După ruperea de acest grup, la data de 27 februarie
1948, am fost reprimat la Soc.TARS, unde am activat ca pilot
de linie pînă la 14 noiembrie 1949, când am fost arestat.

.....

N O T A

În dosarul 2629 vol.1, fila 262, există o notă cu date necesare pregătirii sale în vederea plecării în S.U.A.

În aceste, la partea REALA, ZAHARIA arată :

R E A L :

Am fost arestat la 14 noiembrie 1949 în legătură cu participarea mea la pregătirea fugii lui PATRASCANU și a grupului MANUILA - BOTEA.

În ziua de 15 noiembrie 1949 am arătat că grupul CIOBANU VASILE intenționează să plece, fapt care a dus la arestarea întregului grup. Am dat înainte de arestarea grupului datele ce știam în legătură cu aceasta.

În problemele grupului PATRASCANU, am lămurit în cele mai mici amănunte rolul și participarea fiecăruia în pregătirea fugii și a trimiterii lui MAX MANOLESCU.

Pentru felul în care am înțeles să particip, împreună cu organele anchetatoare la lămurirea punctelor ce am cunoscut, mi s-a creat un regim favorabil și am fost în procesul CIOBANU VASILE numai martor al acușării.

Începînd din anul 1950, am început din proprie inițiativă să ajut organele de anchetă la obținerea unor informații de la deținuții cu care am stat.

În procesul PATRASCANU am fost martor al acușării, iar la judecarea grupului BOTEA am fost condamnat la 4 ani pentru a se da cred o justificare timpului de detenție în scopul de a nu fi create bănnieli asupra colaborării mele și imediat după darea sentinței punîndu-mă imediat în libertate.

La punerea în libertate, m-am angajat ca și pe viitor să colaborez cu organele de securitate ale R.P.R.

10 iulie 1958

- 2101 -

166

R A P O R T

- asupra celui în care a decurs
recrutarea numitului ZAHARIA IOAN.

În ziua de 17 iulie a.c. a fost adus la sediul
Dir. II-a pentru a fi recrutat, numitul ZAHARIA IOAN, născut
la 25 octombrie 1918 în comuna Casin, jud. Bacău, fiul lui
Mihai și Ana, operator șor la Uzinele ICECHIM - Dădești.

Inițial discuțiile s-au purtat asupra situației
sale familiale și intențiilor sale de a pleca în S.U.A.
la soție și copii.

Adâncindu-se discuțiile cu el ZAHARIA IOAN, după
multe ezitări și frământări și după ce l-am asigurat că
poate vorbi orice problemă deschis cu noi, a relatat că
în perioada în care a fost reținut (1948-1954) fiind impli-
cat în procesul PATRASCANU, a ajutat organele noastre.

A evitat să facă el o apreciere asupra rezulta-
telor obținute în acea perioadă, ne-a rugat însă să ne
interesăm la tov. Maior Moraru de la Direcția a VIII-a.

.....

167

STRICT SECRET
Exemplar nr. _____

30 octombrie 1967

N O T A

- privind pe numitul HERBERT ZILBER.

HERBERT ZILBER este născut la 14.X.1901 în Tîrgu Frumos, fiul lui Carol și Rosa, de profesie inginer, în prezent colaborator extern la Institutul de Documentare Tehnică, domiciliat în București, Bd. Republicii Nr.242.

Sus-numitul a luat parte activă alături de LUCRETIU PATRASCOARU la inițierea și organizarea tuturor acțiunilor contrarevoluționare. A fost agent provocator al siguranței, lucrînd la ordinele fostului inspector general de siguranță VINTILA IONESCU și a șefilor S.S.I. EUGEN CRISTESCU și MINAI MORUZOV.

A fost și agent al serviciului de spionaj englez, lucrînd cu spionul HUGH S.WATSON, căruia i-a furnizat informații cu caracter economic, politic și în special cu privire la organizarea cadrelor și activitatea P.C.R.

După 23 August 1944, HERBERT ZILBER a continuat activitatea sa contrarevoluționară și a menținut legături cu serviciul de spionaj britanic, prin IVOR POMER, atașat la legația britanică din București și STEFANESCU, cărora le-a furnizat informații cu caracter economic și politic.

Pentru activitatea contrarevoluționară pe care a desfășurat-o, în anul 1948 a fost arestat și condamnat la muncă silnică pe viață și confiscarea averii.

În timpul detenției a continuat să adopte o atitudine dușmănoasă, susținînd că a fost condamnat pe nedrept și acuzațiile ce i-au fost aduse nu corespund realității. Afirma că procesul lui IONELIU PATRASCOARU "a fost o rușine".

///.

După ce a fost pus în libertate în 1964, a continuat să-și mențină punctul de vedere că a fost condamnat pe nedrept, să facă afirmații necorespunzătoare cu privire la politica dusă de partidul și statul nostru.

ZILBER HERBERT susține că în anul 1948 a fost exclus din partid numai pe bătălia că a fost informatorul siguranței burgheze. Ulterior a aflat că întreaga acțiune a pornit de la tov. M., căruia un vechi inspector de siguranță i-a spus că HERBERT a fost agent S.S.I., fără a-i preciza cu cine a avut legături și cine a căutat din cauza lui. De asemenea, susține că s-ar fi găsit o însemnare a lui VINTILĂ IONESCU, fost inspector de siguranță, în care se arăta că MORUZOV a stat de vorbă cu HERBERT ZILBER la Jilava, în timpul detenției sale, ca spion al URSS și că "s-au înțeles foarte bine". ZILBER precizează că MORUZOV s-a referit în acea ocazie la faptul că "s-au înțeles bine" asupra evenimentelor politice, năvind vorba de recrutare, așa cum s-a tras concluzia.

Pentru scuzele aduse, a adresat conducerii partidului un memoriu prin care protesta contra excluderii sale.

ZILBER HERBERT afirmă că după ce în anul 1950 a fost arestat și anchetat pe linia de securitate, o scurtă perioadă a fost anchetat timp de un an de către tov. COLIU, care i-a comunicat că hotărârea de excludere este total greșită, că asupra lui nu există nici un fapt care să-l umbrească calitatea de membru de partid și ca starea va fi pus în libertate, reprimat în partid și i se va da o funcție corespunzătoare capacității sale. În loc să fie pus în libertate, în 1952 a fost supus unei noi anchete de către organele de securitate. De la începutul anchetei i s-a spus că "toți acei ce te-au apărut până acum, au fost înlăturați din conducerea partidului și acum va trebui să declari toate crimele ce le-ai comis." Odată cu această declarație, a început să fie schimbat. Si-a dat seama că nu va putea rezista și a acceptat să semneze tot ce i s-a cerut.

După o astfel de anchetă dusă timp de doi ani de zile, s-a văzut introdus în procesul lui PATRASCANU-PONIS-KOFLER. I s-a atras atenția înaintea de proces "că dacă vrea să scape cu viață, trebuie ca și la proces să-și recunoască declarațiile date în timpul anchetei".

În fața acestei situații și-a dat seama că trebuie să accepte și astfel - la proces - a declarat că își menține afirmațiile făcute în anchetă.

După condamnare, în timp ce se afla în detenție, a făcut mai multe memorii, arătând că este nevinovat, însă nu i s-a dat nici un răspuns, ci dimpotrivă, ulterior a fost judecat din nou și condamnat în procesul lui PATRASCANU.

Referindu-se la vinovăția lui PATRASCANU, HERBERT ZILBER arată că "acesta în 1945-1946 în timpul crizei regale, când regele refuza să semneze decretul și se guverna cu jurnalele ale Consiliului de Miniștri, PATRASCANU care știa că țărăniștii au vrut să intre în guvernul GROZA, cerind anumite portofolii cheie, s-a gândit că poate ajunge la compromis cu ei. Cunoșcându-i bine pe NICULESCU BUZEȘTI și pe POGONEANU, cu care colaborase mai înainte, i-a convocat la LERNA CONȘTANȚE acasă, fără știrea partidului și i-a întrebat dacă P.N.T. ar fi dispus în cazul demisiei guvernului GROZA, să colaboreze cu un guvern PATRASCANU. Răspunsul celor doi a fost negativ. În 1947, când a intervenit cazul TAMADAU, IONEL MOȘCOTĂ ȘTIROEA fără a fi interogat, a scris tot ce știa despre întâlnirile lui BUZEȘTI și POGONEANU cu HAMILTON și HALL, iar PATRASCANU văzând cum stau lucrurile s-a speriat și a pus la cale fuga din țară prin Budapesta, așa după cum se cunoaște".

După HERBERT ZILBER, vina aceasta a lui PATRASCANU este capitală, dar criminalitatea lui se mărginește la atât.

În ultima perioadă de timp, HERBERT ZILBER este preocupat din nou de rezolvarea situației sale, afirmând că actualmente cunoaște o serie de cazuri de reabilitări, repunerii în funcții și drepturi. El leagă speranțe sa de faptul că, după cum preconizează, în curând L. PATRASCANU va fi reabilitat.

În discuțiile pe care le poartă HERBERT ZILBER, interpretează dușmănos felul cum au fost demascate unele elemente trădătoare. Astfel, afirmă că înainte de a fi arestat cunoștea că P.C.R. posedă dovezi concrete că MORIS a fost în ilegalitate agent de siguranță. Când HERBERT a ajuns să figureze în același proces cu KOFLER, care - după el - era procesul lui MORIS și nu a lui KOFLER, a văzut că în proces nu s-a adus nici o dovadă concretă și de aceea el nu

crede că FORIS ar fi fost agentul siguranței.

Această parere o are și despre KALMANOVICI, care a făcut parte din gruparea PATRASCANU, considerându-l nevinovat. Al acuză că de implicarea în proces a acestuia, se fac vinovați Gh. Gheorghiu-Dej și tov. B. Este convins că într-o bună zi, partidul va reanaliza rolul lui Gh. Gheorghiu-Dej în istoria recentă a României, după aprecierea lui, această reconsiderare va fi negativă.

Manifestându-se satisfacția față de încetarea din viața a lui Gh. GHEORGHIU-DEJ, HERBERT ZILBER afirmă că prin dispariția lui a devenit posibilă o redeschidere a dosarului PATRASCANU, deoarece sentimentele naționaliste ale tov. C, îl vor îndruma în direcția unei asemenea acțiuni.

În afara preocupărilor menționate, HERBERT ZILBER în discuțiile pe care le poartă, comentează tendențios măsurile luate de partid și guvern în țara noastră.

Reîntorcându-se la Plenara C.C. al P.C.R. din 14-15 aprilie 1964, afirmă că "în practica partidelor marxist-leniniste este neobișnuit să se publice procente pe compoziție națională și nici nu-și aduce aminte de vre-un precedent" în continuare spune: "de ce nu s-a publicat pe vremuri - sau chiar și acum - statistica procentuală pe naționalități, nu a celor ce au venit la criptură și violan, ci a celor care au participat la lupta ilegală a partidului".

Legat de lucrările Congresului al IX-lea al P.C.R., HERBERT ZILBER s-a declarat nemulțumit de faptul că nu s-a spus pe nume greutățile de ordin economic, că nu s-au analizat unele greșeli în politica de investiții și că s-a preferat vechea tactică a "apei de trandafiri" pe care o practică de altminteri și presa noastră.

În ce privește măsurile luate de partid și guvern în politica de independență a țării noastre, acesta afirmă că sub raport economic este de acord cu ceea ce se petrece în țară, dar nu este de acord cu "vinătoarea de muscali" și scoaterea lor din muncă.

Vorbind despre eliberarea deținuților contrarevoluționari, susține că aceasta s-a efectuat cu armare a presiunii

lor exercitate de occident, însă este dezolat de faptul că nu a fost respectat angajamentul luat de țara noastră față de spusele, în problema foștilor deținuți, cu privire la punerea lor în munci corespunzătoare.

Referindu-se la un conflict mondial, HERBERT ZILBER afirmă că toată lumea ar pierde și singurul care va câștiga va fi comunismul, însă comunismul "adevărat" care nu este aplicat încă de nici o țară.

Din materialele pe care le deținem rezultă că HERBERT ZILBER întreține relații cu o serie de elemente din țară și străinătate. De menționat că în țară întreține relații indeosebi cu foștii deținuți contrarevoluționari, cu care discută nemulțumirile sale și comentează evenimentele la ordinea zilei. Așa este cazul numiților : COSOCANU ION, TOMORUZEANU ALEXANDRU, LUCACI OVIDIU, MANOLESCU MIRCEA, elemente ce au fost condamnate pentru trădare de patrie, precum și cu ADY LADISLAU, fost ministru adjunct la M.A.I. Tot în țară menține relații cu foarte multe elemente sioniste însă nu s-a stabilit natura legăturilor dintre ei, afară de numitul MOISE KOHN, președintele Comitetului de la Sinagoga Esna Tova din str. N. Belcolanis, prin intermediul căruia primește ajutor material din Israel. MOISE KOHN este cunoscut de organele noastre că întreține relații cu evrei sioniști și cu diplomații care frecventează această sinagogă, de asemenea are actele depuse pentru plecare din țară.

HERBERT ZILBER și-a reluat legăturile și cu o serie de elemente din Franța, Anglia, Brazilia, Israel, ș.a. de la care primește ajutor material. În mod deosebit este ajutat de scriitorul EUGEN IONESCU din Paris.

În ultimul timp a fost contactat de CONSTANTINOV-SCHI ILIA, scriitor sovietic, venit în țară special pentru a-l întâlni pe HERBERT, cu care ocazie a discutat despre procesul PATRASCANU, unele probleme legate de timpul detenției și care l-a îndemnat să scrie despre toate acestea.

Recent, HERBERT ZILBER a reluat legăturile cu fostul colonel de securitate PIERRESCU PIERRE, cu care laudă să se înțeleagă că a activat în serviciul de informații sovietic înainte de 23 august 1944.

HERBERT ZILBER intenționează să reia legăturile cu ROBERT MARJOLIN, care deține funcția de secretar general

172

în Comitetul Comunității Economice Europene, cu care a fost în relații personale foarte apropiate, pentru a-l invita să facă o vizită în Apus. Susține că prin aceasta văzînd interesul manifestat de o serie de elemente din străinătate față de persoana sa, va forța autoritățile să-i dea o întrebuințare corespunzătoare pregătirii și experienței sale.

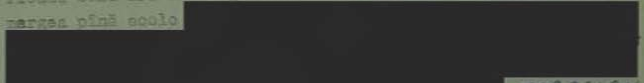
Tot în același scop, HERBERT ZILBER ar interveni la o altă legătură a sa din Moscova (o persoană ce deține o funcție foarte importantă), însă consideră că în împrejurările politice actuale, orice intervenție din partea sovieticilor nu poate decît să-i dăuneze, fapt pentru care a renunțat momentan la această idee.

NOTA

priveste pe TOROSIAN HERANT

Dintr-o notă din 19.03.1947 ce se află la Dos. 343 rezultă
că TOROSIAN HERANT a fost asigurat de PATRASCANU
LUCRETIU că fie avansat la gradul de consilier la Legația
României de la Paris, și că PATRASCANU intenționa să
trimită la Paris ca bursieri o serie de amici personali și că
printre aceștia ar figura CONSTANTIN PAVEL, RATIU ANTON
BETEA NICOLAE și alții.

La dosarul 990 dintr-o notă fără dată rezultă că
TOROSIAN HERANT a devenit cunoscut datorită lui
PATRASCANU cu care ara în foarte strinsă legătură.
PATRASCANU a locuit la TOROSIAN în pe-
riodă cînd ara în ilegalitate. Existența sa cu PATRASCANU
mergea pînă acolo

TOROSIAN
HERANT a suportat la Paris costul traducării și editării
din 23 August 1944 cărții "sub. în discutie" a lui
PATRASCANU. În schimbul "PATRASCANU
a intervenit pe lângă TATARASCHU pentru avansarea
lui TOROSIAN la gradul de consilier. Intr-un
raport făcut la 15.08.1947 de către TOROSIAN M.
pentru justificarea unor abateri comise la legația TOROSIAN
HERANT arată că despre învinuirile ce i se impun,
privind activitatea sa a fost luate la cunoștință de la
PATRASCANU

Tot la acest dosar dintr-o notă despre TOROSIAN
reiese că acesta ara unchiul fostului director de cabinet la
PATRASCANU, nume RUPELIAN EMANUEL.

La dosar nr. 536/15 rezultă că TOROSIAN M.
a plecat din R.S. România în anul 1961, stabilindu-se la Paris.
În țară a fost condamnat la 15 ani muncă silnică pentru crimă
de înaltă trădare (apostază în favoarea țării străine). TOROSIAN
HERANT a fost prieten și protejat al lui PATRASCANU

143 lid

- 2 -

Intr-un raport din noiembrie 1961 ce se află la dosarul
nr. 118/2 ^{plă. ex. 344/63} rezultă că Udal IONESCU, fugar, spion
francez a menționat într-un raport al său cum că TOROSIAN
HERANT are o poziție "agresivă" procomunistă, care între
alttele a apreciat drept în total justă executarea lui
PATRASCANU. Acestea au rezultat din discuțiile purtate
de TOROSIAN H cu Udal IONESCU oînd a posît
la Paris.

Din dosarul Nr. 135892 de la Dir. Central
Străini și Pașapoarte rezultă că TOROSIAN HERAND
a primit aprobarea de a pleca definitiv din
țară prin hotărârea comitet de viză și Pașapoarte
Nr. 90494 din octombrie 1961 a cărui președinte
era Gral maior Stăicu și membrii Gral maior Medeleu
Cal Petruș și Ciabaru.

Cu adresa Nr. 9482 din 6 XII 1961 plutonier major
Prisecaru comunică cu cel în cauză a cărei
fotă la 23 XI 1961 prin Baneasa.

Talonul de ieșire Nr. 517081 indică că a existat
pe baza de certificat de călătorie Nr. 0085050.

A revenit la cetățenia română prin declarație
data de 6 și autentificată de
Notariatul Raionului T. Vladimirescu la 12 VI 1961
și aprobată prin decretul 309 din 23 IV 1962.

La 24 XII 1961 D.G.J.E. cu adresa Nr. 73/8687
comunică la D.C.S.P. că conform aprobării date
de Ion Alex. Draghici pe referatul 141/6946 din
14 II 1961 să se elibereze viza de ieșire
mai multor persoane printre care și lui
6 Același adresă se afla la
dar 28 XI / IV pag 336 de la maior. Stănicu A.

Referatul cu aprobare se afla la dat. 28 XI / XII
dat la maior. Stănicu A. care nu ne-a fost arătat
deoarece are arhivă în acest timp.

Nata

De dararul Nr 135892 de la Div Control Straini si Pasapoarte a numelui RUPENIAN ^{Roman} rezultă ca acesta a primit aprobarea de a părăsi țara definitiv prin hotărârea Comisiei de Vize si Pasapoarte Nr 2256822/pe din 8 II 1965 a cărei prezintă era ~~Stăicu~~ ^{Stăicu} si ca membri au semnat ~~la~~ ^{pe} Nedelcu si Ciabani.

Cetatea din țara au destinația Urban a avut loc la 14 VI 1965 prin punctul de frontieră Băneasa cu certificatul de călătorie Nr 12827.

Cu adresa 2/5/62657 din 23 XI 1964 lista Nr II a comunica ^{la 6.6.65} ~~ca~~ nu are abiecțiuni cu plecarea lui ~~ca~~ ^{pe}, adresa semnată de la matus Vlad. la fel si lista Nr III a comunica prin adresa Nr 300/5/177/387544/8703 din 15 I 1965 ca nu are abiecțiuni cu plecarea, adresa semnată de la Ciabani.

Inv. C
1441

Nata

146

Rupenian Emanuel are dosar personal Nr 57758 la arhiva Serv. C" de fost agent al fostei Dir. III a Serv. I.

Susnumitul a fost recrutat la 5 XII 1960 de către Lt. Căearghie Ionel și abandonat la 15 XII 1961 ca neîncerc. A fost falșat în tra acțiune în cazul legișvarului Băgăreanu Ion ing.

Din acest dosar mai rezultă următoarele:

Rupenian Emanuel în anii 1944-1948 a fost șef de cabinet la Ministerul Justiției unde a demisionat. Prestat în 1950 falșul ca martor în procesul Patrașcanu. În material se arată că nu se cunoaște ce a declarat deoarece acest material nu s-a dat spre studiu.

Rupenian E. a intrat în legătură cu Patrașcanu prin unchiul său Tarasian Heront în februarie 1944 care la acea dată Patrașcanu locuia la Tarasian H. Rupenian E. a primit diferite sarcini de la Patrașcanu pentru a realiza ura legăturii cu alți țenarasi din ilegalitate.

În perioada cită fost șef de cabinet la Ministerul Justiției a cunoscut pe Gilbert Belu, Betea Nicolae, Nicolo Remus, pe Ripceanu Titus.

Pe Betea N. la mai nouă și în anul 1950 după eliberare.

- Notă informativă primită de Cpt. Ghita Ioan la 6. IV. 1961 de la agentul „Groulerou Traian”. (302).

„Eu prime la plecarea din țară a familiei dr. Torricianu m lă-
cușă în st. Maria Roșile Nr. 8, raionul 1, Iași.

Fost meu Minea Casa a fost totuși la Nr. 13 Căminul nr. 13 Căminul,
m fusesse adoptat al doctorului Torricianu, de la Palatul de la București,
din care o singură prietenă iubea ei.

Cu câteva zile înainte de a pleca din țară, Ralu Andreescu
Torricianu i-a prezentat băiatului meu că se pleacă din țară și cum a ajuns
în această situație, la care mi s-a pândit în mod obișnuit.

Cel 'apropiat băiatului meu tatăl de mine la:

Fratele băiatului său adoptiv Torricianu a fost creștinat cu
Palatocam la — au închinare. Tatăl său și aușii pot a fost
eliberat din închisoare. Său la fratele său dr. Torricianu și locușă.
după ceva timp de stat acasă, a bătut o mână a securității și l-a
invitat la securitate unde i s-a spus să-și bătă oare puțin fleacă
din țară. Apoi mult timp așteptând și fratele său (dr. Torricianu) să facă
conștientă că se i se poate și familiei fratelui său (dr. Torricianu) să facă.

Său, ultima dată a sărit o altă mână a securității, în-
tind să-l ajute familiei la securitate pentru a-și face oțel pentru
plecare din țară.

A fost dată familiei și s-au făcut actele necesare.

după o săptămână de 1-2 luni, a sosit primul de plecare
pentru tot / fratele Torricianu și familia - sora dr. Torricianu și Ralu Andreescu
Torricianu.

Fratele dr. Torricianu a primit imediat viza de intrare în
Franța pentru imediat.

Restul familiei au rămas așteptat circa 3-4 săptămâni în a-
rând viza de intrare în Franța.

Său a fratele dr. Torricianu a sosit în Franța unde a expectat
viza de intrare și pentru restul familiei.

În prima așteptare viză, tatăl și de muncă (cred că în P. 11)
au plecat în țară în trenul în direcția Brad-Triun. Până unde se
află în momentul de față.

Josar individual M. 1760/17
sau raportul agentului „PERSON. M. 178.
..... Surse personale disponibile:

Este bine cunoscut faptul că în Occident căsătorii se fac
desigur cu ocazia „este singur” unde nu are decât un singur înle-
la: „amare” „gust” „muncă”, dar aceasta de unii „gustare”
improbabil de altă ci „amare” se țineau serbarea cum de trau-
pă Torricianu - pur și simplu ca aton - - - - -

- 10201 m. de la al. nr. 1460^{III} p. 183
 în raportul ap. m. de la Stefan

4. Tornian

Revenea sa scrie la Paris, a fost lui cunoscut de multa ori
Noilor, dupa atitii ani de inchisoare in RPR, nu a dat nici la multi
comunisti si dinuici, adunandu-se unii si de la inainti ca acat
rile a o scrisoare din partea RPR, plus o scrisoare care vine dintr-o
denie, de neputinta din situatia sa de co-proprietar al hotelului. Com-
munisti. St. Cal. Ionescu-F.E. a spus ca de timpuriu Olteanu, a inceput
sa-l vadeti inugetat, iar raportul sau mentioneaza pe o persoana
pro-comunisti a lui Tomianu sau - intru altfel - a spus ca el
in total parte impuina lui Patricianu aratandu-i pe larg motivele
de a-l vedea inugetat, raportul lui Ionescu, dupa ce

— 11 —

Savar nr. 943 pagina. 312

Notă a scrierii 7-a din 19.10.1947, privind pe Tormănu-
raul crucea gmoial la Paris. "Tormănu" se ocupă de mod interes

raut vinea gura la la rauri.
 Infrunzile dupa care U. Torricelli se ocupa de mod intreg
 de a se afla pe se in frunza sau pe la rauri cu toate
 aparaturile din Paris. El nu a fost la Comitetul de catre U. Torricelli
 Popu i dintr-o fapta de buna inalta. ---
 Popu i dintr-o fapta de buna inalta. ---

Populă de diverse apartenențe -
 În anul saptămîni toate st. Tătărească a dat dispo-
 niții de stărilor asupra posesiunilor lui Torsian la produsul de
 creșterea de legume, unde mînd că fîc la ajunții de stă Torsian
 să fie pînă la pînă în locurile -

pentru acțiuni care sînt imprecabile și care sînt inter-
venit în ministerul Patrician. La solicitarea Torșian a stat
soluția de a face o listă de dictatori în suma de 500.000 franci
de la Torșian au aflat că ministerul Patrician in-
tervenit nu a putut să facă la Paris ca guvernul să se de aștepta
și să se aștepte la Paris ca guvernul să se de aștepta
și să se aștepte la Paris ca guvernul să se de aștepta

Ambele sunt deosebite de celelalte, dar sunt
deosebite și ele între ele. Ambele sunt deosebite de celelalte, dar sunt
deosebite și ele între ele. Ambele sunt deosebite de celelalte, dar sunt
deosebite și ele între ele.

West a mile:

Acord a sub
1/2 - Coste este Portel. director la Institutul Central de
Matematică - studii din parol.

Shalinskiy - envoie aux ~~professeurs~~
 a) Nelson Rabin - fort le S. G. B. et considéré.
 a) Nicolas Rabin - directeur le Institut central de
 Shalinskiy

d). - Holiciu Popescu, director la Institutul central de
Haterlin.

Tot aici este si oarecum: lui Sabin Iancu, director
al General al Institutului de Haterlin —

— x —

RUPENIAN EMIL EMANOIL - dosar CSPnr. 135892

- A depus cerere de plecare definitivă în Liban împreună cu familia (tatăl RUPENIAN ARMENUHI, soția RUPENIAN MARIA LUISA MARTA și o verișoară THOMASIAN HOMEST HENRIETTE), la 25.XI.1961 și înregistrată la control străini și pașapoarte cu nr.150456 din 5.III.1962.
- Cererile au fost luate în lucru în luna octombrie 1964, fără a rezulta că în acest scop s-ar fi făcut vreo intervenție.
- Cu adrese nr.2/8 62657 din 23.XI.1964 fosta direcție a II-a răspunde la adrese DOSP nr.223/150456/135892 din 31.X.1964, că nu are obiecțiuni asupra plecării din țară a numitului RUPENIAN EMANOIL.Semnează Mr.VLAD pentru colonel COSMA NEAGU.
- Cu adrese nr.300/8/MF/387544/8703 din 15.I.1965, fosta direcție a III-a răspunde la adresa DOSP nr.223/229006/135892 din 5.I.1965 că,nu are obiecțiuni asupra plecării din țară a numitului RUPENIAN EMANOIL. Semnează pentru șeful Direcției colonel CIODANU .
- La 31.X.1964 U.M.0123/I și U îl dau pe RUPENIAN EMANOIL ca necunoscut. La aceași dată U.M.0123/E arată despre RUPENIAN EMANOIL că înainte de 23 August 1944 ar fi ascuns în locuința sa un legionar.
- La 8 februarie 1965 Comisia de vize și pașapoarte a aprobat cu nr.2256822/VF plecarea din țară în Liban a lui RUPENIAN EMANOIL și familiei sale.Semnează președintele comisiei General Locotenent STAIU și membrii - General Maior NEDELCU,Colonel CIODANU și Lt.Colonel VASILESCU.
- S-a comunicat lui RUPENIAN EMANOIL hotărîrea comisiei de vize, la 16.II.1965.
- La 1.IV.1965 RUPENIAN EMANOIL depune cererea de renunțare la cetățenia română care a fost aprobată conform decretului Nr. 193 din 24.III.1966.
- RUPENIAN EMANOIL a ieșit din țară la 17.VI.1965 prin punctul de frontieră BANEASA în baza certificatului de călătorie nr. 012827 și a vizei nr.2256822/VF din 8.II.1965.

NOTĂ

privind pe TOROSIAN HERANT.

Scri studiul dosarului de la postapoarte cu rezultat următorul:

TOROSIAN HERANT, a completat formularul tip pentru plecarea din țară la 29 iunie 1961 motivând că dorește să-și revitalizeze familia.

Aprobat în forță de către comuna formată din țară: Gheorghe Stăniș, Gheorghe Năstăsescu, Mihail (pe atunci colaud) și Leonida Ciobanu.

Pe o fișă de verificare - pe verso - se menționează în concluzie că u. Materialul va fi prezentat, la solicitare, de către Colaud Năstăsescu Mihail.

În președinția cu TOROSIAN HERANT, cu înlocuitorul forme de plecare și următorile persoane ale acestuia:

- 1) TOROSIAN CHIRCOR, pe atunci medic la Spitalul TAC Săntărești.
- 2) ——— LUCIA, soție, războinică.
- 3) ANDREESCU PETRE, născut în 1933, inginer, proiectant la IPROMET, Acumulatori, soție: la CHIRCOR din prima căsătorie.

La suplinirea relațiilor cele 3 persoane au menținat următoarele:

"La cererea protedurii, neam HERANT, g. r. o. s. de petrecere la 14 iunie 1961, s-a lăsat însoțit fiind bolnav și acceptându-se plecarea în țară."

TOROSIAN HERANT, a părăsit țara la 30 oct. 1961 în calitate de 3 la 8 noiembrie 1961.

183

Primit: Opt. GHITA IOAN
Sursa: "GIOCULESCU TRAIAN"
Data : 6 decembrie 1961, ora 19
Locul: locuința agentului

302/11 decembrie 1961

STRICT SECRET

Ex.Nr. _____

N O T A

Cu privire la plecarea din țară a familiei Dr. TOROSIAN cu locuința în str. Maria Rosetti nr. 8, raional 1 Mai.

Fiul meu MIRCEA CABA, a fost coleg de liceu la liceul nr. 13 Cantemir, cu fiul adoptiv al doșporului TOROSIAN, cît și la Politehnica București, din care a ursat prietenia dintre ei.

Cu cîteva zile înainte de a pleca din țară, REIU ANDREESCU TOROSIAN i-a povestit băiatului meu că va pleca din țară și cum a ajuns în această situație, la care nici nu s-a gîndit vreodată.

Cele spuse băiatului meu sînt următoarele :

Fratele tatălui său adoptiv TOROSIAN a fost condamnat împreună cu PATRASCANU la ... ani închisoare. Intr-o bună zi, aceluși frate a fost eliberat din închisoare. A venit la fratele său Dr. TOROSIAN să locuiască. După cîteva zile de stat acasă, a venit o mașină a securității și l-a invitat la securitate, unde i s-a spus să-și facă cerere pentru plecarea din țară. Afirmativ acest "unchi" ar fi spus că pleacă, dar numai cu condiția ca să i se permită și familiei fratelui său (Dr. TOROSIAN) să plece.

După cîteva zile a scos o altă mașină a securității, invitînd întreaga familie la securitate, pentru a-și face actele pentru plecarea din țară.

A fost toată familia și și-a făcut actele curate.

.../...

După o așteptare de 1-2 luni, a sosit permisiul de plecare pentru toți (frații TOROSIAN și familia ; soția Dr.TOROSIAN și RELU TOROSIAN ANDRESCU (4 persoane).

Fratele dr.TOROSIAN a primit imediat viza de intrare în Franța, plecând imediat.

Restul familiei au mai așteptat circa 3-4 săptămîni, neavînd viza de intrare în Franța.

Dr.TOROSIAN a sosit în Franța, acesta a exonerat viza de intrare și pentru restul familiei.

În posesia și a acestei vize, într-o zi de miercuri (cînd 8.XI) au plecat cu toții cu trenul (3 persoane) în direcția Arad-Viena-Paris, unde se află în momentul de față.

În scrisoarea ce a primit-o fiul meu de la prietenul său, acesta și arată nemulțumirea de cele ce vede pe acolo, unde oamenii se înșală unul pe altul fără nici o jenă, pentru a-și duce traiul și-și exprimă nemulțumirea de cele văzute și-și arată părerea de rău că a plecat. Este fără de lucru și fără bani, are asigurată numai o cameră și mîncarea. De restul familiei nu știe nimic, numai că îi e dor de prietenii pe care i-a lăsat aici.

Sursa : "Traian Cioculescu"

NOTA BIRoului:

La 29 iunie 1961, agentul "COȘTEA" l-a întîlnit pe Dr.TOROSIAN pe stradă împreună cu fratele său care se elibera atunci din închisoare, unde a stat 14 ani. Cu această ocazie cel eliberat i-a povestit despre viața grea din închisoare. Niciunul din cei doi frați nu au vorbit nimic agentului "COȘTEA" de plecarea în străinătate.

La întîlnirea anterioară avută cu agentul "Cioculescu Traian", ne-a relatat verbal cele de mai sus despre frații TOROSIAN și la cererea mea a întocmit această notă.

Peși Dr.TOROSIAN apare luat în evidență de Serv.5 nu se cunoaște nimic despre plecarea acestora în străinătate.

Nota se va trimite în copie la Serv.5, care-i are în evidență.

Se vor lua măsuri de a se stabili cauzele plecării fraților TOROSIAN din țară.

Opt.Ghiță Ion

Tov.Opt.Ghiță

Stabiliți cu Serv.5 instructajul agentului "Cioculescu Traian" apoi convertire. se) Opt.Ciocoș C.

Insu 536 rre x6 pag 397.

Raport

La sfîrșitul lunii martie sau începutul lunii aprilie 1961, fiind împreună cu tov. Vice-președinte SOICARU N. la tov. ALEXANDRU DRAGHICI, pentru discutarea unor probleme de muncă, diavolul ne-a comunicat - în esență - următoarele:

- pe baza intervenției unor ambasadori (cu sa specificat care anume) GHE. GHEORGHIU-DEJ a hotărât să fie puși în libertate și să se dea drumul din țară unor elemente ce au fost condamnate în cadrul unor procese de spionaj. Concret, tov. ALEXANDRU DRAGHICI a menționat numele supozilor ANA și HORA SAMUELLI și al lui TOCOSIANU.

- tov. ALEXANDRU DRAGHICI a ordonat să luăm legătura cu H. JAKOBER și să încercăm obținerea unor sume de bani în schimbul plății acestora. Să indicăm să se acționeze repede, întrucît eliberarea acestora din închisoare va avea loc în câteva săptămîni,
→ independent de faptul dacă vom izbuti sau nu să încheiem un avarajament cu H. JAKOBER.

- pe baza acestui ordin, s-a reușit închiderea celor trei elemente în cadrul unei combinații cu H. JAKOBER, obținându-se pentru acestia și încă un număr de persoane, mașini-uleta de mare precizie, în valoare de 290.000 dolari S.U.A.

Menționez că de întocmirea formelor de fratură a celor trei s-a ocupat direcția secretariat din 1941 iar cu formele de ieșire din țară direcția control străini și pasapoarte.

Personal, nu am cunoștință de modul în care aceste elemente au fost amănunțit să pot pătruni țara și nici nu cunosc cine a făcut acest lucru.

Col. N. I. Ionescu

NUTA ALEXANDRU (NATANSOHN ALEXANDRU - SANDU) dosar

C.S.P. nr. 143967

- A depus cerere de plecare definitivă împreună cu familia (soție NUTA IRMGARD, fetița, sora sa NUTA LORA, și mama soției KRAMMER LINA), la 1.X.1958 pentru Israel și la 13.II.1960 pentru Franța.
- În luna februarie 1960 au fost luate în lucru cererile familiei NUTA ALEXANDRU depuse la 1.X.1958 pentru a pleca în Israel, fără a rezulta că în acest scop n-ar fi făcut vreo intervenție.
- Din verificări rezultă că NUTA ALEXANDRU este cunoscut la Direcția "C" unde apare în dosarul 4002 ca legătură a lui LUCRETIU PATRASOIU.
- La 24.II.1960 Comisia de vize și pașapoarte a aprobat cu nr. 0068261/P plecarea din țară în Israel a lui NUTA ALEXANDRU și familiei se, mai puțin NUTA LORA. Semnează președintele comisiei General Locotenent STĂICU, membrii Colonel CIORANU, Colonel PETRUC, Colonel COSMA și General Maior NEDȘICU.
- La 27.II.1961 NUTA ALEXANDRU și soție au depus cerere de renunțare la cetățenia română care a fost aprobată conform decretului nr. 232 din 19.VIII.1961.
- NUTA ALEXANDRU și familia a ieșit din țară la 7.III.1961 prin punctul de frontieră Stamora Morsvița în baza certificatului de călătorie nr. 5998 și a vizei nr. 0068261/P din 24.II.1960.

NOTA

- Sora lui NUTA ALEXANDRU, LUTA LORA a depus din nou cerere de plecare definitivă pentru BRAZILIA la 23.VI.1961.
- La 31.I.1963, comisia de vize și pașapoarte a aprobat cu nr. 1060311/V8 plecarea definitivă din țară pentru BRAZILIA a numitei NUTA LORA.
- În dosarul lui NUTA LORA (nr. 143967), se precizează că numita figurează pe tabelul M.A.I. Cabinet nr. 122350 din 26.XII.1962.

- - - - -

În tabelele cu intervenții a diferitor personalități pentru eliberarea vizei de ieșire a unor persoane din țara noastră, existente la D.C.S.P. rezultă următoarele:

- În anul 1964 Legăția Elveției a intervenit pentru MOCSONYI STYRCEA IOAN;
- În anul 1960 Ambasada S.U.A. a intervenit pentru ZAHARIA ION.

- - - - -

Nuta

Din dosarul personal de urmărire Nr 145856
ce se află la Serv. "C" din MAI al numitului
Nuta - Natanrahn Alexandru rezultă că acesta în
anii 1940-1941 a fost agent al Siguranței în
problema comunistă și fiind legătură cu fostul
comisar Taflaru Ion.

După 23 august 1944 când Taflaru Ion era
urmărit pentru a fi arestat Nuta Alexandru
i-l ajută cu bani și înbrăcămintă. Taflaru i-o
cerut lui Nuta Alex. să intervină la Patriarh
pentru a procura un pasaport cu ajutorul
căruia să poată fugi din țară.

La acest dosar se găsesc o serie de declarații
a lui Taflaru Ion și alți fapte comisari care
confirmă că Nuta Alex. a călătorit cu arginți
de siguranță.

Nuta

Din dosarul Nr 145856 de la Serv. "C" al numitului
Nuta Alexandru rezultă că numitul
Zaharia Zaharia-Heimsahn a fost
agent al Siguranței încă din anul 1924
Acesta a avut legătură cu mai mulți comisari
printre care și cu Taflaru Ion și Brunescu P.

Nuta Alexandru a trimis de cîteva ori
diferite note informative lui Taflaru Ion prin
Zaharia Zaharia.

Dintr-o declarație dată de fostul comisar
Brunescu P. fost comisar arestat rezultă că
a avut legătură cu informatorul Zaharia Zaharia
care avea conștientul "Greta".

Nata

Din dosarul Nr. 143967 de la Dir. Central
Străini și Pasapoarte a numitului NATHAN L. MASON

rezultă următoarele: NATHAN L.

a primit aprobarea de a trece din țară definitiv
împreună cu familia în baza hotărâri Nr. 006820/p
din 10 II 1960 dată de Comisia de Vize și Pasapoarte
al cărui președinte era ^{Gen. major} Ion Stăicu și ca membri
au semnat ^{Gen. major} Ion Ciabanu, ^{Gen. major} Petru, ^{Gen. major} Iosif și ^{Gen. major} Grigore
Medeleu.

Esirea din țară cu destinația Israel a avut
loc la 7 III 1961 prin punctul de frontieră
Stamora Maronița pe baza certificatului de
calatorie nr. 5998. A revenit la cetățenia
română aprobată cererea sa prin decretul 232
din 9 VIII 1961.

Versa

✓ MS1

Natali

MOCSONYI SI PACEN ION rezulta ca a primit aprobarea de a parasi tara definitiv prin hotarirea Comitetului de Truze si Paragazarte Nr 22/1934/PB. din 10 iul 1904 semnata de membrii comiteei la Medelen, Ciabanu si Casma.

Modelul, planul
Dir. Central Străini si Pasaporte prin adresa
Nr 220/251541/96208/PS din 22.XII.1984 Comunitati

la D.M.R. Arges ca
a plecat definitiv in Elvetia la 5-12 1964 cu
pasaport pentru cetateni romani.

Înt. N.C.S.P. prin adresa DI/139243 din 23.X.96
comunică la OM.R. Argeș - Raionul rurel cu
a plecat prin Curtea

cu pasaport Nr 53421 cu destinația Elveția
Mentionăm că anterior ~~primise un~~
certificat de călătorie ~~în care se arăta că~~ Nr 14453 valabil pentru Franța
călătorie pasaport. ~~și~~ ~~la~~ dat pasaportul Nr 53421
care ia fost retras

Prin adresa N. M. R. Arger cu Nr. 5/6812 din 26 iulie 1984
către N. C. S. P. se menționează: „Conform ordinului
telefonat al lui Cristian s-a înaintat ordinul Nr.
2219321/PA din 10 iulie 1984 împreună cu certificatul de
calitate, Nr. 14453 eliberat inițial pt. Franța.

Rezoluția la Cristian: Măsură pentru a fi trecut
pe raportul de sedere, i s-a transmis și lista pe
pasaport special.

pasaport yluat.
Baterându-ne la Lingureanu din ad. la C.C.S.P.
unde putem găsi cererea și aprobarea pentru pasaport
a emnată cu această aprobare sa dat din ardin superior
pe care nu ne a paște arata. Această aprobare a
fost arătată la Gherța Stăru Nicolae.

- 1 = Kisco Peaks
- 2 = Zilbert
- 3 = Johnia In
- 4 = Holanson
- 5 = Betca
- 6 = Torosion (Kohnd)
- 7 = Johnie Johnie
- 8 = Rohn Anta
- 9 = Koesung St
- X = Rapensian 121

Nota

- Dosarul 40002 care are toate persoanele implicate în procesul Patrușcanu se afla la CC al PCR.
- Dosarul personal a lui Micașă Remus a fost dat la tu General Radușcu.
- Betea H. are la dos 40002 și se afla la CC PCR.
- materialele cu Tarasian H au fost comitate la dos 40002.
~~și de~~
- Depră Macchi Stăneșcu la cazul conștient la tu Carnea

N O T A

Referitor : NICOLAE BETEA - Bucureşti :

- NICOLAE BETEA este originar din raionul Făgăraş, nu ştiu din care localitate, nici care este origina lui socială. Nu cunosc de studii avute. Era necăsătorit. Vârsta în prezent aproximativ 45-47 ani. A fost funcţionar la Institutul de Statistică din Bucureşti. Era în strănse relaţii cu SABIN MANUILA, CONSTANTIN PAVEL şi LUORETIU PATRASCANU.

În noiembrie 1947, SABIN MANUILA, fugind cu H. COMANICIU spre străinătate, povesteşte la Satu Mare, în locuinţa rebinului GROSSE din str. Rackoczi, lui SILVIU CRĂCIUNAS, în prezenţa lui H. COMANICIU, FLORICA PARCASU, VIRGINIA GEURCA şi COCA SINTOMA, cum el (SABIN MANUILA) făcea legătură între LUORETIU PATRASCANU şi americani, prin mijlocirea lui NICOLAE BETEA şi descrie incidentul pe care l-a avut când era cu NICOLAE BETEA într-un automobil al unui consilier american, urmat şi oprit de două autoturisme ale siguranţei statului şi cum au reuşit amândoi să scape atunci cu fuga de arestare. Tot atunci SABIN MANUILA a cerut lui SILVIU CRĂCIUNAS să ajute pe NICOLAE BETEA să fugă în străinătate şi i-a indicat că va da lui FLORICA PARCASU fostă funcţionară devotată şi de încredere a lui (a lui SABIN MANUILA), adresa unde să se întâlnească cu NICOLAE BETEA, pentru ca FLORICA PARCASU să-l conducă acolo pe SILVIU CRĂCIUNAS şi să pună în legătură cu NICOLAE BETEA. În noiembrie 1947, SABIN MANUILA cu H. COMANICIU fug la Viena.

După câţiva timp, în ianuarie 1948, FLORICA

FARGASU face legătura între LIVIU BODOLEA (fost locotenent de aviație și devenit agent al serviciului francez de informații din Viena, trimis de N.BETEA cu scrisori în țară) și SILVIU CRACIUNAS. LIVIU BODOLEA comunică lui S. CRACIUNAS că poate obține pașaporturi din România la Viena și le poate asigura agrementul francezilor din Viena pentru a putea pleca mai departe, cu condiția culegerii de informații din țară pentru a fi predate francezilor din Viena.

Pe la mijlocul lunii ianuarie 1948, FLORICA FARGASU conduce pe S.CRACIUNAS la adresa unde stătea N. BETEA, unde va prin cartierul din spatele Patriarhiei, și-i face cunoștință cu acesta. S.CRACIUNAS în prezența FLORICAI FARGASU îi comunică lui N.BETEA atât convorbirea de la Satu Mare cu SABIN MANUIA, referitoare la fuga lui N.BETEA la Viena, cât și convorbirea cu LIVIU BODOLEA. N.BETEA se declară gata să fugă la Viena, iar pentru satisfacerea condițiilor puse de LIVIU BODOLEA, cere lui FLORICA FARGASU să facă legătura între S.CRACIUNAS și CONST.PAVEL, prietenul lui și director la Institutul de Statistică din București, pentru a procura informații pentru LIVIU BODOLEA. NICU BETEA anunță că în vederea fugii în străinătate, iese din București și pleacă la Brașov (orașul Stalin), lângă Zărnești, la un prieten inginer, pentru a se adăposti și unde va aștepta prin FLORICA FARGASU și CONST.PAVEL, semnalul de plecare spre graniță.

În luna februarie 1948, FLORICA FARGASU face legătura între CONST.PAVEL și S.CRACIUNAS, potrivit celor stabilite cu N.BETEA. CONSTANTIN PAVEL face cunoscut lui S.CRACIUNAS că este de acord să ajute fuga lui N.BETEA, prietenul său, procurând material informativ de la Institutul de Statistică, pe care i-l va transmite prin FLORICA FARGASU. Totodată anunță pe S.CRACIUNAS că N.BETEA nu mai poate locui lângă Zărnești și că cere ajutor pentru a fi găzduit în altă parte. S.CRACIUNAS îi promite că-l va ajuta prin FLORICA FARGASU și prietena acestuia VIRGINIA GIURCA, prin care a aranjat ca N.BETEA să se adăpostească la Cluj, la băbina SINTOMA, mama VIRGINIEI GIURCA. N.BETEA a fost condus la Cluj de prietenul său CONST.PAVEL în februarie 1948 la fam.SINTOMA în str.Avrăm Iancu, unde a stat ascuns până în aprilie 1948, când a fost arestat.

192

- 2 -

Nu cunosc-alcava despre NICOLAE BETA, nici
despre activitatea și legăturile lui.

VICTOR

5 octombrie 1955.

(- este CRĂCIUNAS SILVIU)
cercat în prezenta
în stăruie.
Data 638 rre în pag 289-290

privește pe BETEA NICOLAE

La dosarul 638 volumele 7,9,22,39-42,46,52,56 și 57 se află declarații date de CRACIUNAS SILVIU azi fugit în Franța, din care rezultă următoarele aspecte despre activitatea lui BETEA NICOLAE, fost funcționar la Institutul de Statistică -București.

La 638, BETEA NICOLAE era în strinse legături cu LUCRETIU PATRASCANU și cu SABIN MANUILA în prezent fugit din țară. În declarație se arată că SABIN MANUILA făcea legătura între PATRASCANU LUCRETIU și americani prin mijlocirea lui BETEA NICOLAE. Pentru a-l feri de arestare pe BETEA NICOLAE, SABIN MANUILA a cerut lui SILVIU CRACIUNAS să ajute pe BETEA N să fugă în străinătate și i-a indicat că va da lui FLORICA FARCASANU adresa unde stă ascuns BETEA NICOLAE pentru ca FARCASANU F să-l conducă acolo pe CRACIUNAS SILVIU și să-l pună în legătură cu BETEA N.

Pe la mijlocul lunii ianuarie 1948, FLORICA FARCASANU conduce pe CRACIUNAS S. la adresa unde stătea ascuns BETEA N.

În convorbirea purtată BETEA N se declară gata să fugă la Viena. BETEA N stabilește că pentru fugă sa va ieși din București, se va deplasa la un prieten la Zărnești-Brașov unde va aștepta semnalul de plecare peste graniță.

În luna februarie 1948 FARCASANU F face legătura între CONSTANTIN PAVEL, fost director la Institutul de Statistică și CRACIUNAS S.; potrivit celor stabilite de BETEA N ca SILVIU CRACIUNAS să procure informații de la CONSTANTIN PAVEL. Cu această ocazie FARCASANU F

anunță pe CRACIUNAS S cu BETEA N nu
mai poate locui la Zărnesti și cere ajutor să fie găzduit în
altă parte. În urma aranjamentelor făcute, BETEA
NICOLAE este adăpostit la Cluj la mama numitei GIURIA
VIRGINICA din strada Avram Iancu unde a stat
ascuns până în aprilie 1948. La această adresă a fost condus
de CONSTANTIN PAVEL.

În aprilie 1948 BETEA N a fost
arestat. Intr-o notă informativă dată de CRACIUNAS
SILVIU la 26.11.1958 ^{aflată în dos. 638/19 p. 222-223} rezultă că SABIN
MANUILA i-a istorisit împrejurările în care a fost
urmărit autoturismul americanului RAY MELBOURNE,
în care se afla însoțit de BETEA NICOLAE omul lui
PATRASCIANU pentru care făcea legătura cu ameri-
canii.

Din declarația dată de CRACIUNAS la
19.XII.1952 în perioada cît era arestat de organele de securi-
tate, ^{aflată în dos. 638/19 p. 222-223} rezultă că pentru trecerea lui BETEA NICOLAE
peste graniță s-a vorbit cu KOVACS fost jucător de
fotbal - ce urma să fie călăuză. Pentru plata cheltuielilor
de drum pentru BETEA N, CRACIUNAS
a procurat o scrisoare de la CAMIL MAHILA frate cu
SABIN prin care se cerea medicului KRAFT
de la spitalul "ROTSCHILD" din Viena, să plătească 500
dolari pentru călătoria lui BETEA N.

La dosarul 2029/1 ^{no. 40-41}, aparținînd lui ZAHARIA
ION rezultă următoarele. Într-un referat cu mater-
ial extras din dosarul de anchetă a lui ZAHARIA ION
rezultă că în anul 1949 a luat legătura cu BETEA N
șef de cabinet la PATRASCIANU L pentru a
interveni ca ZAHARIA ION să fie reprimat în servi-
ciu. BETEA N l-a pus în legătură cu LUCRETIU
PATRASCIANU căruia ZAHARIA I i-a prezentat
un memoriu.

Creîndu-se o legătură între ZAHARIA
ION, PATRASCIANU și BETEA N,
acesta din urmă i s-a adresat lui ZAHARIA I dacă
există posibilitatea scoaterii din țară a unor persoane poli-
tice. În cele din urmă s-a căzut de acord ca MANOLESCU

196

MAX să organizeze trecerea peste frontieră a lui
BETE A N., MICSA REMUS și a altora,
PATRASCANU urmînd să plece pe alte căi.

Intr-o notă informativă dată de ZAHARIA
ION la 6.1.1959^{oficiu la data 20.12.1959} rezultă că el împreună cu BETE A
NICOLAE, RATIU ANTON și alții, s-au întîlnit
pentru a pregăti planul de fugă a lui PATRASCANU.

Din alte note mai rezultă că aceste planuri au
eșuat și că BETE A NICOLAE a fost arestat.

Regulamentul sau ordinul care a re- glementat regimul de deținere	Prevederile regulamentului sau ordinului	SITUAȚIA DE FAPT
1	2	3

a) Regulament asu-
pra regimului
de executare a
pedepselor pro-
mulgat din De-
cret Regal nr.
1439/1942, va-
labil din 1942

Separatiunea - ziua in comun
noaptea separat
Vorbitor - de trei ori pe luna
Correspondență - 1 pe luna
Pachet - se primeau alimente fără
a se limita cantitatea
Bani - diferențiat de la 1/4 la
3/4 din prețul muncii
Fumatul - era îngăduit acelorora cu
comportare bună
Asistența medicală - era obliga-
torie și gratuită. In cazuri gra-
ve condamnatul putea fi văzut de
un medic din afară și se anunța
familia.
Hrana - fiecare condamnat primea
hrana regulamentară.
Echipament - puteau fi echipați
în haine penale sau cu echipament
personal.

Deținuții condamnați pentru infracțiuni contra
securității statului au executat pedeapsa în
penitenciare anume destinate, separat de deținu-
ții de drept comun.

Penitenciarul Aiud, fiind unul din cele mai mari
penitenciare, cu condiții de separare și sistem
celular, a fost destinat pentru a executa pedesp-
sa elementele înrăite și virfurile legionare.

În cadrul penitenciarului fiind mai multe pavi-
licane deținuții erau separați după anumite
criterii:

- Cei care munceau erau separați într-un pavi-
lion în camere comune;
- Cei care nu munceau erau separați într-un
pavilion în camere comune și sistem celular;
- O secție înapți cu camere comune;
- Secția "Zăreă" unde executa pedeapsa virfu-
rile legionare și elementele legionare
înraite,

Plimbare - aveau drept numai anumite categorii

Munca - se lucra 8 ore zilnic.

- b) Regulamentul interior asupra aplicării regimului penitenciar aprobat de Ministrul Afacerilor Interne în 1952

Separatiunea - deținuții CR erau separați de deținuții de drept comun în penitenciare sau secții separate.

Vorbitor - un vorbitor pe lună; prin ordinul 8492/1954 s-a ridicat dreptul la vorbitor.

Correspondență - o scrisoare pe lună prin ordinul 8492/1954 se acorda dreptul la corespondență numai în cazuri speciale

Pachet - 5 kg. pe lună, conform ordinului 8392/1954 se aproba numai în cazuri speciale.

Bani - 50 lei lunar de la familie

Fumatul - era îngăduit în afara camerelor de dormit.

Asistența medicală - era obligatorie și gratuită.

Hrana - cea regulamentară

Echipament - era obligatoriu echipamentul penal.

Plimbarea - 30 minute zilnic

Munca - obligatorie 8-11 ore zilnic sub regimul tăcerii.

Secția "Zarcă" se caracteriza prin o construcție veche din 1881, sisten celular, Construcția fiind veche, cu ziduri groase și ferestre îndreptate spre nord, camerele erau reci și umede,

Începând din anul 1958 până în 1964 comandantul penitenciarului lucra direct cu conducerea M.A.I., în problemele de pază, regim și operative,

Introducerea deținuților în secția "Zarcă", acordarea drepturilor și aplicarea regimului de deținere se stabilea de comandant direct cu conducerea M.A.I. Direcția Generală a Penitenciarelor nu avea drept de ordin în separatiunea deținuților și unele probleme de regim.

De fapt, Direcția Generală a Penitenciarelor, în afara de Aiud, nici în penitenciarele Rimnicu Sărat, Botoșani, Gherla, nu avea drept de ordin în problema separatiunii iar la Rimnicu Sărat nici drept de control.

În anul 1958, în luna mai, la o convocare cu comandanții de unități, Adjunctul Ministrului Mureșanu A. a dat ordin ca deținuților înrâți recalcitranti, care refuză munca, să fie bătuți de un cadru, în prezența comandantului și cu consimțământul medicului. Comandantul hotărâra numărul loviturilor.

Acest ordin a fost valabil până în 1960. Din 1960 până în iunie 1962 se aplica această măsură în cazuri excepționale.

Din anul 1962 s-a suspendat complet bătaia.

1 2 3

c) Regulament privitor la primirea deținuților, paza și regimul deținuților în penitenciare aprobat de Ministerul Afacerilor Interne în 1955.

Separatiune - erau separați de deținuții de drept comun în penitenciare sau secții separate.

Vorbitor - de două ori pe an, cu aprobare în cazuri speciale.

Correspondența - de două ori pe an cu aprobare în cazuri speciale

Pachet - un pachet de 5 kg. la 3 luni cu aprobare în cazuri speciale.

Bani - 50 lei lunar de la familie

Fumatul - era permis în afara camerelor.

Asistența medicală - gratuită și obligatorie

Hrana - 2400 calorii

Echipament - echipamentul penal era obligatoriu

Plimbarea - 20-50 minute zilnic

Munca - cei care se aflau în penitenciare nu munceau.

d) Regulament privitor la aplicarea regimului în locurile de deținere aprobat de Ministerul Afacerilor Interne în anul 1962

Separatiune - deținuții CR executau pedeapsa în penitenciare speciale destinate, în funcție de apartenența politică și gravitatea infracțiunii.

Vorbitor - cei care nu munceau nu aveau dreptul. Cei care munceau aveau dreptul la un vorbitor cu aprobarea conducerii M.A.I.

..

196

Correspondența - cei care nu munceau nu aveau dreptul. Cei care munceau aveau dreptul la o carte poștală numai cu aprobarea conducerii M.A.I.

Pachet - Cei care nu munceau nu aveau dreptul. Cei care munceau aveau dreptul la un pachet de 10 kg, cu aprobarea conducerii M.A.I.

Bani - Cei care nu munceau nu aveau voie să primească. Cei care munceau puteau primi 50 lei cu aprobarea conducerii M.A.I.

Fumatul - Cei care nu munceau nu primeau țigări. Cei care munceau primeau 600 țigări lunar cu aprobarea conducerii M.A.I.

Asistența medicală - era gratuită și obligatorie

hrana - se asigurau caloriiile conform normelor în vigoare.

Echipament - era obligatoriu echipamentul penal.

Plimbarea - 1 oră pe zi.

Munca - 8-10 ore pe zi. Începînd din luna septembrie 1959 pînă în aprilie 1962 Decretul 726/1956 nu s-a aplicat deținuților CR,

200

Tr.

gal

art jurnal de fete de familie
la

Comitetul Central al P. C. R.

5/166

Bucuresti

Nicholas Barker
Mr. Victor Perrow 2
A. C. at VII, pp 46,
Pl. 16 Feb.

202

N O T A

Din materialele existente în arhivele D.G.I.B. nu rezultă că ZAHARIA ION să fi fost agent al organelor de siguranță burgheză sau al S.S.T. Din dosarul 2029 fila 402 reiese însă că începând din anul 1950 până în 1954 a fost folosit de organele de securitate ca agent de cameră în perioada când cur-hospital a fost în detenție.

Din dosarul 227.427 de la Direcția Control Străini și Pașapoarte rezultă că ZAHARIA ION a plecat definitiv din țară în baza aprobării de ieșire din țară dată de Comisia Guvernamentală de Vize și Pașapoarte pe hotărîrea nr. 209861/P din 25.XI.1959, cu destinația S.U.A. Ieșirea din țară a avut loc prin punctul de frontieră Curtici în luna decembrie 1959.

Plecarea lui ZAHARIA ION a fost precedată de mențurări memorii adresate de el și soției sa - care se află în S.U.A. - conducerii de Partid și Consiliului de Miniștri, memorii ce se află la dosarul lui de la D.C.S.P. și la D.G.I.B.

Pe memorial adresat de soția lui, aflat la dos. 2029 fila 195 către Președinția Consiliului de Miniștri în ianuarie 1959 prin care cere să se acorde placare din țară a lui ION ZAHARIA există și o rezoluție semnată de tovarășul

CHIVU STOICA adresată tovarășului ALEXANDRU DRAGHICI cu mențiunea "Ce părere ai".

La dosarul nr. 2029 fila 200 există o notă C.392 din 22.IV.1959 semnată de tovarășul ALEXANDRU DRAGHICI în care se arată că M.A.I. este de acord să se aprobe viza de plecare din țară a lui ZAHARIA ION.

Totodată se menționează că ZAHARIA ION se află în prezent (aprilie 1959) în prelucrarea organelor noastre în interes operativ plecarea sa din țară va mai întârzia o perioadă de 2 luni.

Pe această notă există următoarea rezoluție a tov. CHIVU STOICA. "Tovarășe DRAGHICI aruncă ca M.A.I. să realizeze această.

Menționăm că ZAHARIA ION a fost recrutat ca agent de către toate Direcțiile a II-a în anul 1958, iar la 21 august 1959 tovarășul A. DRAGHICI a aprobat ca ZAHARIA ION să fie prelucrat de către D.G.I.B., să fie

- 2 -

203

instruit pentru plăcarea sa în S.J.A.

La 25.XI.1959 prin adresa nr.10.555-cc se află la
dos.2029 fila 395, D.C.I.B. face cunoscut D.C.S.R. că tovarșul
Ministru al M.A. Alexandru Brăghiaș a aprobat
plăcarea definitivă în S.J.A. a numitului ZAHARIA ION.

Note

În legătură cu unele probleme de la
festival penit. Pm. Loret - dispoziție nr. 1963

În luna decembrie 1954 am fost
numit pentru o perioadă timp de către U.R. 1240.
la Penitenciarul Pm. Loret. La comanda
penitenciarului se găsea la Constantinescu Emil
care în urma unor aspecte negative în activitatea
acestuia în luna aprilie 1956 a fost trecut
în afara - Comanda Unitate Lăundens
redată mie.

În discuțiile avute cu conducătorii din
unitate, am aflat că penitenciarul nu de mult
dovore comunitar pe care l-am găsit cu și
cu închis (cu apăsăminte 1952-1957) o fată
făcând o unitate specială o M.H. - pipo
exclusivă, că și unele activități de ordine
interior, erau executate de o subunitate
de la trupa de securitate.

Din 1956 și până în 1963 că am fost
numit la comanda penit. Pm. Loret, prin această
unitate am trecut (au fost) detinuti C.G.S. din
următoarele categorii:

- fete conducători în guvernarea hanger-
măsurat și în conducerea P.M. și P.M.
- fete conducători ai diviziilor organizate
subversiv
- fete cadre de conducere după 23 august 1944
- fete cadre M.H. după 23 august 1944
- fete Conducători ai diviziilor secte religioase
- Alți exponenți mei folosiți.

În privința opiniei opiniei acestor detinuti
în privința unității mele sus-pusă unitate următoarea
Faptul Publicat administrabil: guvernare
co: mulțimea ruselor (bujerici) în care nu și au
bunuri, caracteristic etc. în privința o grupă de
detinuti (15-20 det.) de grupă camasa lungă și
de la jupuită bușon și de la Penit. P.M. Loret.
Nu erau folosiți la muncă numai în cadrul
penitenciarului.

2
197
după el la regimul alimentelor, echipament și lenjerie,
cristale medicale, echipament, plin în haine
se oferă conform regulamentului de regim
cerc regimului în U.S. În prezent după el
la cerc și echipament acesta s-a oferit
cerc mai timpuriu. Guo și pînă atunci
cînd subiectul și raportul acei și for
dîna cerc și distanță, asigura de vînt și
de stat, raportul în Cel. Lixandru S.
gl. al S.G.P. și de la cap la cap se
aproximă. - În ~~ca~~ anuau după el și vorbire
cu familie, poartă, țigări, C.P., cîntă, pîne-

De la această regulă ratată mai sus am avut
un singur caz. Căruia s-a oferit posibilitate
de o muncă, s-a oferit de 2 sau 3 ori vorbi
tor cu familie și Cîta și țigări și pînă
cerc și la cumpărare cu din fondul C.S.
Acastă ocazie apropos conducii din vînt
Afirma în Intenție, Transmis în A.G.N.

În prezent separației acestor delinți,
indicații ero că în fiecare cameră și
pe Cîta un delințat și numai în Căp
aproximă erău tînuți Cîta 2 delinți
de fapt de modul cum trebuie să
pe tînuți în penitențiar, se înțep
în adresa de depunere a acestor de
Cîta asigura raportare ale rap.

Suportul legal tot delinți, delinți la
din penitențiarul Am. Lînuț, cu exclusivitate
de asigura procuraturii militare, de la
regimul și Cîta și din transmise
fără vînt - Guvernare. -

În cazul de multe ca: Indicații și Cîta,
unde subiectul din partea delințat și
raportul conducii în gl. în înțep
Căp și în Cel. Lixandru S. Unuși raport
și conducii regimul rap. Florent.

In incerto poses de trecut o delincent
 carea drept de control. Conducerea Penitenciarului
 o Penitenciarului, astfel sau ar putea fi
 director general, etc. sau ar putea fi
 la de securitate de pe linia "A", organa perso-
 nali militare (cu care am raportat mai sus) si
 alte persoane care ar putea delega in acest
 sens. Mai sus drept de control. Penitenciarul
 se afla al regiunii Forestiere si Penitenciarul
 al Asprului de Foresta. Foresta, care de fapt o
 si drept de control sau de control. Nu mi
 amintesc mai.

Urmasii unui ordin al Conducerei M.P.
 (numi recomenzi nominal) in luna mai
 1963 Penitenciarul Foresta o fost deplasat
 detinut din aceasta unitate cu fost
 transportat la penitenciarul, fiind Ghent si
 Gilson, si chiar o fost deplasat din el.
 Nu amose material deplasat. Penitenciarul.

In legatura cu problema creata mai
 sus, pot sa relatez urmatoarele:

- Col. Traian Vasile (fost de lin. "A")
- Col. Vasile Vasile
- Col. Vasile Vasile

incheieri din M.P. in majoritatea detinut
 lor din penit. Foresta vor depasi de
 astazi de la direct.

In general se pune problema transferi
 conștințioși a detinutilor ce se găsesc astazi
 in penitenciarul Foresta.

Am Cordul

Mr. Vasile Vasile
 M.P. - D.S. P.

Rebat din rom.

File: 5

Fast: 18/24

14 nov. 967

Strict secret

Ex. unic

Ind: I/121

BETYE NICOLAI

Se lamenta că doi soli au
murele rugății prin casă.

La ora 9³⁰ se les foposari unu-
toare convalesce între soli și o su-
care a venit în vizită. Persoanele
stau departe și nu se înțeleg to-
tul.

§ BETYE - ... După 20 de ani eu
de abia acum încep să-mi
revin...

O su - 20 de ani? Cât mai...

B - Aia e. O să mă نابولیझे
după ce mor!

su - Da. Este, că am mai rănit eu
pe mine, că după ce am mu-
rit i-au... (Nu termină ideea)

B - ... Că pe PĂTRĂSCANU asta-l
dizgraț acum, chiar de unde
a fost omorât și îl împor-

pe în crăciunul erorilor.

Que - Da?

B - I-am întrebat: Donde! aș
veli să facți și cu mine?

Que - Da, și Donde!

B - Tai, sigur!

Que - Da, ești sigur?

B - Absolut sigur!

După o scurtă pauză în
care nu se poate vedea nimic
din cauza unor zgomote și
betie continue - Mamă după,
numai o botă de urare!

Que - Sigur că te gândești... Dar de
nevoie te știu cit... Dacă
te gândești că ai un copil...

B - Dar știu ce, ... că... nu se
poate face nimic?

Que - Cum ce să faci? Dacă...

B - Mamă nu se poate altfel!
O botă mori, bun nezeu că...

Que - Chiar dacă...

B - Vine normatoarea, cine-i normă-
toarea... O să se îngrijese că
de el cineva... (nu se înțelege)
... că vine la Crăciunul ero-
rilor și că-mi lase copilul
măi, că le-am spus: - De

orică cașă să fiți. Foarte siguri
de... că fiți în mers cu va
pleca în idee... (nu se inte-
lege). Și vă mai spun încă
ceva, dacă acest proces nu se
va putea am am un timp să fie
peste trei luni, sau un an, de zile
va fi reprezentat a treia oară!...
Trebuie crezi, că dacă eu nu eram eu
nu eram eu... câștigam poziție
pe care o am acum?

A - Tare de mult să văd, să tră-
iesc... Nu mai atâtea să ma-
trăiesc și apoi pot să mor.
Că nu mai am nici o plă-
cere...

B - Știi de ce am ajuns la un mo-
ment dat? Că orice idee... (nu
se înțelege) și apoi se mă pînă pe
mine la pînă stînd că eu
n-am nici o posibilitate, să mă
macine moral și să accept
orice. Că dacă eu spuneam acum
poate luni de zile sau opt, de
și eu am murit și eu cum
am murit ciobalt! El a fost
un agent!... Totul era clar!
Nu aveam nici un vocaș, poate
aveam și mașină cum au alții.

Apoi, que poartate de pr. v. este
problema legat de d'AMV. Chesti-
unile sunt referitoare la care, și go-
fotonia respectivului.

Ei mai abordează problema
matrim. lor de laur, care li e
pore insuficient.

Aminteste que si de MARILTA
care a vizitat-o și e stat la
dura 20 de zile.

El Nicu Betye este de pă-
rele că MARIA este cea mai do-
lată din familia lor.

Apoi se face auzite și
Dona Betye, care se absozică
doamnei, soare în vizite cu
"mama mare". Ea și poartate
această despre fetele cu LUMINITA.

que se mai referă la alte
cunoștințe comune. Pomeneste de VICTOR
MARICABA, Lucu.

Am discutat rezultă că
que am ste din București.

Dupa ce se ocupa de am-
nute medicamentale și se administră
24 drame, care este bolnavă, și
Betye revine la problema ce-l
poartă și spune: - Aici nu e
mai problema mea, că aici
este problema de a lămurii și pe

altii. Intelegi matala?

Sue - Păi atunci ce pe toți va
realitatea.

B - Nu pe toți.

Sue - Nu?

B - Nu.

Sue - Dar citi simțeti?

B - Păi, deși fiecare cum se
purta... rezi, ceilalți...

Sunt unii care au avut
o chestie usoră, care erau
cum o senti ca oameni in-
tegru. Alții li se cerut...
un socuri electrice sau cu
bătăie să mîntă și s-ade-
au cedat... În anii aceia...
au fost puși să scrie. Sub
dumnealui entare și cu-
laur nu e adevărat nimic
din tot. Prin aceasta se face
că a fost omul. Se știe că sa-
te murat. Unul dintre ei ar
fi fost în... (nu se intelege. Pot
fi: tralito, tridimor) matala
mai mic. În m-au acceptat
în m-au acceptat să mîntă
desi din păcate... desi o vîr-
atie este una, și o altă

situație, e alta. Și puțin că.

sunt surprins că a înghițit (am ghicit)

Q - Singurul care n-a fugit...

Ei, da, ai suferit.

B - Sigur că da, dar... (nu se înțelege)

Se vorbește apoi de masivă
floristică și forța plimbare în
tr-o bucurie frumoasă

Q - Se poate să nu se
familiarizeze, cum au fost în ex-
cursie.

Am am Betye revine la
problema cu dar în cauza 22 mo-
telo și pot fi de laac fragmente.

- Și m-au fost... dar m-au avut

să mai continue... adică de

la alt raion, am făcut ce-

lă de alt raion și mi mi-a

venit mi-a răspuns, nimic.

Ase. Și am făcut eu o te-

legramă, după ce am ma-

redut cu cineva și am cerut

să fie în prompt în ambanta

Și în același timp face răs-

puns că mi i-a răspuns, și

pe lângă de magnetofon. La

am 11³⁰ cât a fost... (nu se

înțelege cămărită pt. că vorbește

foarte mult) Se înțelege că

Doar cava des pe o bonă de
impruțitor și ora 8-815.
Se asemena că a venit ac-
mașina acasă, că au fost
chemati „acolo” mai mulți,
că fiecare a fost luat de
sine la întrebări. Și atunci
- În perioada actuală (mai
sunt încă oameni, din tre-
cuta situație. Și mi pun
de două ori întrebarea de ce...
că sub 1000 de lei, mai mult
nu ne dă ei, tă-i în... Nu
însăși să dai oamenilor la
cap, pentru că, se pare, că osten-
ții inovate sunt puțori și
în altă parte. Alții etc. O-
câte nime nu... în fond fiecare
că și acelu, să o vrea și
minter lui. Am nău situație
mea de pozitivă. Incompabil
mai plătută decit mai în-
inte... Și fără să fii obligat
să spun ceea ce mi este ascuns!
Ata-i cel mai important.
Cărbăți au fost amenunțați a-
cun 7 luni de zile și afli

că au și eu, dară sunt dulci
cu mine... ho mame este clar.
Eu m-am îngrijit în poezie
asta. Eu m-am născut în fel
de legătură cu ceilalți de
mai înainte. Nici măcar un
telefon nu le mai dau!
Cum nu le dăteam de altfel.

Le dau pe li...

B - Da, păi ia obligat... Eu
m-am vînt să (iscălesc) cum
el a murit... (Zgomot)... poezie
cealaltă ABC DE... poezie a
bune...

Eu Bine, nice.

B - N-aveam altă colă, mamă,
aifără de una singură,
ce în aceste... bune și bune,
în... în mi spui... foarte
altora le e comod, dar și asta
e ca în mine... (Zgomot)...
Eu am 10 ani de zile de anul... general.
(Zgomot)... ce dorsc eu Fie
pentru mine, fie pentru
altii.

Eu jură din 10^{or} conor-
bune. Lincește.

Apoi Iue, se întreabă:
 „De ce ti-o fi pus în telefonul?”
 iar P. Betye îi povestește
 cum a reușit să-i instaleze
 telefonul. (^{Se înțelege doar unele cuvinte} ~~problema a fost~~
 rezolvată într-un material anterior).

Iue întreabă Cătă Chirie plăter
 și soții Betye răspund că au
 plăter mult, deoarece au
 un spațiu excelent. Vorbește
 apoi despre lucrurile pe care
 vor să le cumpere soții Betye
 în casă (carn mobilă, radio, tele-
 vizor) și se contrazice deoarece
 Iue consideră că televizorul nu
 este necesar.

Ora. Ce vorbeste apoi despre
 unele lucruri pe care le-a vândut
 ea. Astfel arată că atunci
 când a plecat Luci la facultate
 ea a vândut masina de cusut.
 Continuă să arate că acum
 a reușit să-i cumpere unele
 lucruri utile în gospodărie (je-
 nata de Luci) și este mulțumită.
 Apoi persoanele trec în altă

cameră. După puțin timp revin
în cameră și vorbesc pe tone
gospodărești și despre timp.
(au diverse preocupări). Apoi
disenția este complet acce-
pită de zgornot. În jurul
orei 12¹⁵ vine fetita de la
noată și în continuare se
ocupă de ea și servește masa în
altă încăpere.

În cursul după amezii s-au
așezat periativ tatăl și fetita
s-au așezat liniște.

Furuse cele 18³⁰ și 19¹⁵ I. Betye
o apută pe fetita să-și facă
lecturile.

Seara s-a menținut aceeași
situație. Nu s-au mai
purtat discuții.

Noaptea a fost liniște.

Cpt. Farcas P.

Cpt. Gabor V.

15. XI. 1967.

Tr. Coleni,

22)

atoricelul este extrem de
important, vine de la
popula 6. ~~popri~~ 11. mil.

Tănușeu cu care
căsătorie volest după
fiul ei s-a creștet pe
Potroșean în ochelut,
este agentul. MARTIN
a tr. Codaceni. fost
u SSR. ni care va emite
de acest caz.

Redat din 6.
număr

Hr. filator: 14.

Post Hr.: 12/18 10.

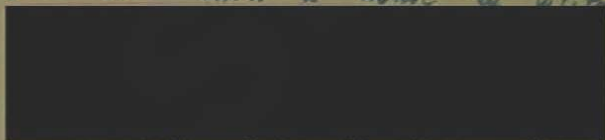
213

17-03-1965
Hrict secret
Ca. unic
Dir. II/20

Obiectivul:

P. PETRE.

J. a menționat liniste până la
ora 10³⁰ când a venit în vizită:

și continuă până la ora 12⁰⁰ când
a venit în vizită la dl. P.
dl. TĂNĂSESCU. Într-o zi doi
domni are loc amănunțita discuție.

Il. T.: Ar putea să spună că
câte două vine acum în specu-
laze mîste chastei.

Il. P.: Da, sînt excoeci.

Il. T.: Și nu se știe cum o

poate interpreta, o speculație,
săntaj în orice caz nu, dar
în orice caz cu o enunțată poarte...
(se continuă)

Dr. T.: D. aia eti spun, dacă era
ceva real puteai să... (e
întrerupt)

Dr. T.: Cu m-am gândit la urmă-
torul lucru; să spun așa: To-
varășe ministru, eu provin din
cătare și cătare boe. Sînt co-
noscut de tov. GORCEARUK,
sînt cunoscut de tov. SERGHEI...
(e întrerupt)

Dr. P.: Vai de mine! Dacă ai
să-i pornești de SERGHEI...
(e întrerupt)

Dr. T.: Poi faceam o pafă! Cred
cîm mî. dădea pafă de
am mî vedeam, lîm dădea
afară și de la alimentarea.

Dr. P.: Hai ales că el o aflat
cî sînt și m pe mîndra.
Pe SERGHEI? Nici să m
mîndra de SERGHEI.

Ol. T.: Găsești aici? Sînt totuși
mîste oameni cu remușcă, o-
ameni care au... (e întrerupt)

Ol. P.: Așa că lăsa de seama!

Ol. T.: Păi da. O-asta am be-
nit la slujbă noastră ca să
vedem ce să fac. El are
audiențe 'ntotdeauna, foi.

Dar el 'be a amînat de foia
treintă pentru foia asta, pentru
asta treaba el alina mîi mîi
un mîi-lîne, mi-a spus seces-
tara, că e ocupat cu scrierea
M. A. U.

Ol. P.: Dar asta, BRĂTUȚU, e
bine cu el?

Ol. T.: Hu, știu. Uici asta nu știu.

Ol. P.: Dacă el te-ar introduce
pe din dos, auzi? Așa ai
putea să vorbești.

Ol. T.: El vorbește cu tine ca dum-
neavoastră v-ați spus! Sînt
conștient de asta pentru că
dacă ar fi știut... (e întrerupt)

H. F. : Cerna a ajuns pînă la el.

Ol. T. : Da?

H. F. : Lîncea i-a spus, dar nu
știu în ce formă.

Ol. T. : Hu văd reacția, nu vîd re
acția!

H. F. : Da eu sînt sigur!

Ol. T. : Crede că am să revinut
pînă la urmă.

Ol. F. : Cu allcena am să-ți
spun. Cu mîi duc la MAREA,
care este refuș controlului la
Finante. El tot insistă să tre
ce la el și am zis: hai să
trece! Odată am fost la
BUCĂ, că tot așa a insistat,
dar nu știu ce nevoie a avut
el de mine. Hu?

Ol. T. : Bine că am venit la ducu-
meaștră, pentru că sigur
ai spus că nu curvasteți
dumneavestră.

Ol. F. : Hu era bine. Te urmă
ei, numai pentru sine, pentru

eu nu o sa uit, eu am avut
de la 1942 si altii, alia,
SOLTUTU si altii. Astia au
vrat sa intre maini tale. Politic,
nu mai politic, fara profesional!

DL. T.: Bi bine, SOLTUTU era defor-
mat, era bolnav. Bolnav si cred
ca ... (e intrerupt).

DL. T.: El in primul rind era avar
laga minii noastre. Nu cunostea,
era analfabet.

DL. T.: Toamna, colonel, nu era
nici mort. Hici nu el nu era
cristit! Hici politic! Nu stii ce
pregatire politica avea el, dar
nu era chiar asa de ... (nu
continua)

DL. T.: [redacted]
era secretarul regionalului Cluj.

DL. T.: O fi fost, dar sa spun eu, ca
asa de cristit, cit ar fi trebuit
sa fie un secretar de regiona-
la, nu era SOLTUTU si nici
nu este. Va garantas eu!

Îi și puțin oportunități, nu spun
eu, ci după avantaj!

El. P.: Dar l-au scos!

El. T.: Iții că l-au scos. Îmi
amintesc de boala. Iții că era
bolnav de plămâni. Nu mă a-
dăruieți amintea că-i făcăm rost
de bani?

El. P.:

De câte ori merg la mare îl
văd acolo! Amu trei ani l-am
întilnit, eram cu ANA și
î-am spus: ANA, vezi pe
nevea asta? Nevea asta e
[redacted], să mi-i spui măcar
bună ziua! Amu trei ani î-am
făcut figura asta!

El. T.: El era prieten cu ALEXA
AUGUSTIN! Bine că am venit
la dumneavoastră!

El. P.: Tu stai tot acolo? Tele-
fonul îl ai acolo?

El. T.: Acelasi! Îl areți și du-
meavoastră!
[redacted], mi mîi mă duc! Nu

mai una, dar, ca eu trebuie sa-i
spun ceva. Trebuie sa-i spun. O
va mai intreba si unde 'am lu-
crat înainte. Cu A.S.T. ce este Gila

H. P.: Dar dece totusi la o uni-
tate OST nu te-ai aranjat?

H. T.: Eu ca spun, tovarasii co-
lonel, ca m-au dat afara?
Si m-au rechemat... (canta-
re) (suflet)

H. P.: Dar asta ramine la intas-
tutul tau?

H. T.: Eu ramina! La seos! Eu
am capatat si de asta m-am
grabit, pentru ca pierdeam si
termenul de transfer. Si atunci
a trebuit sa ma apas undeva.

H. P.: Da, da. Foarte just!

H. T.: Eu am plecat fara sa
mi se puna la dosar. Am vrut
sa vorbesc cu Teodoroscu si mi
m-a primit. Si m-a primit
Delmugin, un subdirector ge-
neral care mi-a spus asa: "To-

varăso TĂNĂSCU, mi am gâ-
sit fața de duminică!" Acesta
a dat dispoziție să mi se dea
transferul în mod oficial să
mi se dea aceste referințe bune
și să revată, vă spun textual,
" [redacted] de proces-verbal
de la dosar". Pe cel care a
făcut ancheta mea, din tot de
serviciu în trimis la apărare, dar
mi-a zis că "tot răsunător
meu mea să vă angajeze pentru că
se face de năi față de perso-
nalul C.H.T.-ului".

Gl. P.: Si motivul transferului?

Gl. T.: La cerere.

Gl. P.: E bun?

Gl. T.: E bun! Ei am auzit
că eu i-am dat în judecată
și aveam toate șansele să câștig.
Că ei i-au consultat și cu
avocatul și acesta le-a spus:
"Trănașii are dreptate!"

Așadar, de aici, trebuie să
plec neapărat! Nu pot să fur!

Eu pot sa iau sport! Eu pot
sa fur! Trebuie sa fur im-
puneu invingatori, ca sa pot
sa intratiu si pe ala de la
SANEZIO, si institutul si pe
seful de la Sectia de Instructie
si pe inspectori de la Corpul
de control, de la Inspectoria Co-
merciala si pe directori institu-
tiei de la A.C.A. Alinautava
"Lenin", si pe seful Serviciului
Comercial, seful Serviciului Admi-
nistrativ, seful Planificarii, si pe
directorul toti iau. Directorul
tinute soferul sa-i dau un stii
ce kilograma de suard, de
un stii ce. De unde sa le platesc?
Daca iti face inventar si te
gaseste lipsa, te baga in pu-
sonie! Eu te intruaba ca ai
dout cui si cui! Si lipsa te din
gestiune, te-a ars! Sati in
pusonie. Si depunant sa stiti!
D.C.P.: Dar cum ai ce si te intru?

el T. : Va spun. Cu toate ca pe
vinera la Statul Popular, la
Directia Comunistă. M. au
dus pe la el impreună cu
TIRLOVEANU. Iată a vrut să
mă hoze la „Covăsnăria”. Dar
acolo mai mare nenorocire!

El. F. : Dece?

El. T. : Pentru ca acolo ai 800
de lei pe lună. La ea ai
800 pe lună, trebuie să ai
10 ani de convert.

M. am întâlnit cu un
oameni PETRUSCU, care a fost
pe la noi, pe la filaj, cu
stie dacă nu amintiri? El care
a spus că eu n-am scutit.

M. am întâlnit cu el pe strada
și mi-a spus: Tomorrow Tănu-
șean, eu sunt în corpul de
control la LEVENTE. Dum-
neavoastră ați avut multe oameni
pe care i-ați dat la economie.

Au fi foarte indicat să
mergi la LEVENTE. Nu-i

cereti' mine. Te sperati' doar
cî "dumnezeu voastra" misteti' cî
puteti' da mai mult". "Nu u-am
vînt să fac o gafă înaintea de
a mîa duce și de' aca am ho-
nit la dumnezeu voastra. Nu stii cî
el a fost acertat de cîte ori.
D. P.: Eu am sa-ti spun ceea
despre LEBENTE. Eu am sa-ti
spun o chestie. Cînd era copil
lui FATAȘCANU, mîa am i văzut,
FATAȘCANU era un nemernic!
Dacă chiar îi așezu mi- ar spu-
ne sa-l împusc, îl împuscău
cu mîna mea! Bî, dacă vîi dum-
neata la mine, eu sînt în'ostim
de justitie și-mi spu: hai,
nemernicini refu hai să fugim!" și
eu spun: Hai sctie, hai mî
sa Odata! A doua oară,
cînd plec în Cehoslovacia, stabilesc
cu tine un anumit cod - PETRE
era atunci, nu? - și MARY BRAU-
HER era agent cîmpior din 1939
mi se pare, nu? și tu îmi

doi mie costul, dar au spus eu,
eu stiu că încă nu e timpul.
El' vrea să fugă! Să aibă de-
zidentă sau o pozitie comercială
de recodare. Dacă se putea,
după boala nă că n-a
putut spatele. Mi' spun, au
fost comisi ca-i nemernic!
Murdare inte. atita, incit ti-achui
aminte nu a incercat să se
simciola! Si-a tirat rinele!

Il. T.: Foarte dupa ce m-au....
(c. abrupt).

Il. P.: He, tu erai acolo, dar
noi fimcam asta în secret
acolo. MALAKI era în el! Doc-
torul al la el nostru, TEISANU,
el punea în el că: "Vasolul
acolo au multe butane de
aur!" După! Un nemernic!
Nemernic! Ca om, nemernic!

Il. T.: L-a terminat, [redacted]
[redacted], l-au împuscat.

Il. P.: Da, dar de acolo a de-

-7

219

riat si LEVENTE. Ce s-a întâm-
plat? Cînd a ajuns la cazul lui
LEVENTE, făcînd arestare so dis-
creta cu loc. SERGHEI, eu m-am
spus categoric, fiindcă nu era nici
un element coperit. Era auzat

[REDACTED]

H. T. : Cine; Fîrtescu?

H. P. : Da, Fîrtescu! De obicei fa-
ceau alți oameni. BILDEA, alții,
el juca "sah" și table și
alții să facă.

Auzarea era că el ar fi
dat lista de comunisti, cînd
a fost în Transnistria. Asta o
vorbim între noi!

H. T. : Tovarășe...!!!

H. P. : El a fost la Institutul asta
unde vin materiale de statistică.
Și asta de unde era spus? De
[REDACTED]! Și cine știe cu
ce scop! Știe că la noi judi-

cis atunci a fost. Special mi
s-a dat mie si noi atunci cand
era caz de arestare eram foarte
minutiosi, scurpulosi.

Bl. T. : Vai de mine si cand se
faceau greşeli, duceau o parte
personal incercati! Asta este!

Bl. T. : Humai cand era ceva cert,
o certitudine, arestam.

Eu am vorbit cu FILIPESCU,
si i-am spus : "bă, SERGEI
insista la arestarea lui, si
dramă sta ca o să iasă din
toată chestia!" Eu am avut
pe ELENA COSTACHE, HARY
BRAUNER si pe el.

Ami alis ca ma pregăteam,
până să munt, pe cuvânt de
onoare, trebuia să înfund în
cofear, una pregăteam si un
bucam pentru a-i pune si
a ajunge la o chestie, una
pregăteam trei, patru zile.

Eu fire, descurtam, discu-
tăm si el (FILIPESCU) imi spunea:

„Dar tu n-ai simțit că SERGHEI
 ar vrea să-l aresteze?” În su-
 plic: „De ce?”, „Poi, ei s-au
 certat la vîntoare” - și așa era
 un pan cu personalitate -. În fine,
 eu convîng pe FIRESCU că în
 cazul cînd au apărut HARY CRAW-
 HER, ELENA COSTACHE și alții,
 pe care am cunoscut, eu să-i a-
 restez; la el a apărut LEVENTE,
 dar el s-a retragă pe LEVENTE,
 fiindcă aici nu era nimic con-
 cret ca să îl înfrîm. El
 îmi da cuvîntul și de atunci
 eu m-am mai întrec. A doua
 s-a întîmplat aici, la militari,
 cînd și-a dat cuvîntul că el
 am pleacă în străinătate, mai
 tîrziu, organizăm aici, ca lumea.

Il. T. : FIRESCU ?

Il. P. : Da. Și pe urmă, el cu
 SERGHEI s-au fîșit. El este
 cantor și a pîrînit acolo la
 bisnizi și e și un om vîinos.

Dar el e un om capabil.

Pl. T. : E capabil, dar n-are caracter, sa stiti!

Pl. F. : Da, e lichia! Spunam asa : "George, sa nu dormi de mult! Sotim viza oia, cu ti tu! Facem aici o haza, numai 5-6 ani!" El a uschit-o al drilei au. Strict secret! Stii ce inseamna, poti sa-ti inchipui ce se intimpla acolo unde eu e centrul tare! E raliat!

Pl. T. : Sigur!

Pl. F. : Un poti sa faci treaba. Si el, acolo, n-a facut nimic. Trebuie sa stii limba, pe vremea durata cit stai acolo! Adica pentru tine poti sa-ti satisfaci o curiozitate (sa vezi o tara strana), dar pentru munca nu esti bun.

Pl. T. : In primul rind, mi-ai portati tot. Colonel, prezenta cea mare nu este a lui! Este a celor

care l-au trimis ! Dece ? Pentru
că FIRESCU era un cunoscut
aici, el a lucrat în sectorul ope-
rativ, a făcut multe anchete
de oameni, care eventual ar
fi plecat și atunci l-ar fi
cunoscut în afară.

Bl. P. : Sigur ! Nu numai asta.
Dar trebuie să mergi după ce
ai căutat cum, să mergi să
direzzi. Să-ți dau un exemplu.
Tu știi că tehnica evoluază !

De pildă, ieri trebuiau oameni
cu cap, dacă hai un electrici-
an, care e angajat civil și ține
un mic microfon la cabinetul
sefului biroului. Hai după, închi-
dez o cameră în casa de alături
pun magnetofonul și înregistrăm
ce se discută la el în cabinet,
nu ?

Bl. T. : Sigur !

Bl. P. : Și deci asta a fost a doua.

și atunci am avut cu el o
'discuție, după care, pur și sim-
ple un timp am am vorbit cu
el.

Bl. T. : H. am știut asta!

Bl. P. : Spore desodată de ZAHARIA,
care nu era pentru unnea noastră,
dar era cel puțin un om cinstit.
Un om onest și de caracter.
El știu?

Bl. T. : Zaharia? El știu! Așa
mălt! TIGLOI sau nu știu
cum ??

Bl. P. : TIGLOI, da! El ține de
cântatul și-i He : [REDACTED]

[REDACTED] Hai să amu-
tăm și pe SEKACHEI. Aceasta
chiar se raportau la C. C. la
furne om arestat pe gratis
se putea da chies!

Tu fine asta" mi-a fost
dat mie. Am avut cu pre-
tăți, că se lăgau și conștien-
și altă și puneau niște chos-
ionare stupide și se comportau

stupid, când unele chestii se
puteau face simplu rezolv. Total
trebuia ca să existe o amărare
buternică, pe baza unor fapte
veridice, pentru a-l pune pe
curs, ca el să dea totul, adică
și ceea ce nu știa! Intelectual?

Ol. T. : Da !

Ol. T. : Și eu m-am oprit ! Și m-am
oprit și el mi-a dat cunân-
tul de onoare, ca amina,
când noi mergeam spre SERGHEI,
cu rezultatul anchetei pe care
o făcuse el și eu mergeam cu
rezultatul anchetei de la
ELENA COSTACHE. Ea a murit
deja în închisoare. Și eu îi
pe lui : "bună, din la o femeie
[redacted] alina
nu trăiește, nu-i o chestie că-
minată, nu e cazul". El zice : "Bun,
PETIA, să ști că depunăm !"
Eu pe : "Bun tu ști că SERGHEI
este cam subiectiv !"

Apungem acolo, la SERGHEI / So-
cem, facem, în fine o spun-
tare: „Să fie totuși certu-
ră arătarea pînă la lipsă probe.
Uităm-vă, aștia sînt epuizați, tot
FIREȘCU a dat de la PETRE asta.”

„Am ce să vă-l atacăm.”

„Nu poate să mi spună nimic,
că dacă la confirmare îl pun
pe PETRE și pe el că am
stabilit asta, el mi-i așa de
prost și nu reaminte.”

Pentru ei trebuiau elemente
noi și de la LEVENTE un era
cuzul, așa cred eu. SERGHEI,

după ce a asultat, a aprobat
unul chestii și insistă să-l a-
răstem pe LEVENTE. FIREȘCU
tăcea și la un moment dat
începe să plîdă și el ardează
argumente ca SERGHEI. Se aduna

Seca ipoteze! Turi venea pe linia
sa-i spun

scrie
nu
reflex
SERGHEI stătea atunci în To-
landa și cu gând să ajungem
la el am cântat să fac
tot felul de oculte-uri pentru
ca să-l conving. (pe FIERESC)

Și el, la SERGHEI, este pentru
arestarea lui (a lui LEVENTE).

I-am spus: "bună ce ai de stă
cu unete parate [redacted]"

[redacted] El, care
era foarte ospăcios, n-a scut de
loc și doar mi-a zis: "Ce să fac?
- Tu 'ai răgut!". Dar noi am
vorbit cu SERGHEI o sa bica
să-l aresteze și trebuie să-l con-
vingem, "Măi, dacă el a răut!"

Și atunci începe să-mi expone
îmi argumentele lui SERGHEI.

Zic: "Furci de aici! Tu care
stai Pucătonia, vrei să mi con-
vingi cu SERGHEI care le ia
drin vînt une dreptate?" Și cu
asta s-a terminat! El vîd
pe LEVENTE. Era pur și

incerca sa faca aia. El m-a vă-
zut și a vrut să vorbească cu
mine. și i-am spus acolo, pe
coridor, (lui LEVENTE) că nu
pot să-l ajut cu nimic. Bi,
cu asta s-a terminat. La eli-
berarea lui LEVENTE îl întâlni-
mese acolo pe Gorbantzi, sus, mu-
dava. Imediat, m-a uitat la el,
m-a salutată, am reușit
să-i dau bună ziua, dar el s-a
întors. Omul probabil a rămas
cu o impresie...! (nu continuă)

Gl. T.: Cu câtă mare lucru-
rile.

Gl. T.: Lucrurile s-au întâmplat
mai tragic în desfășurarea lor. ↑
Dei am atins ne auzim prind
în vâz lui PĂTRĂSCU și
atunci a fost cerut de către
PINTILIE, deja la Securitate, ca
să fie dat arha. S-a m-a
pândit, etc, lui SOHUT. Este
oare politică și pe urmă îl
considerăm în continuare înțeles.

pasionat. Si aici trebuia un
om pasionat. L-au stiut ca este
asa de nemernic! El toate le
facea cu pasiune numai cind
era pentru el, cind era pentru
numele, om. Si cum PASTILSA
a spus „eu chiar ma asteptam
ca sa-l rezervam pentru el”, eu
care eu-l simpatizam pentru ca
am avut cu el de-a unuiele ne-
intelegeri, dar am spus ca este
un om politic si cred ca se
va conforma. I-am spus totusi
lui PASTILSA ca de acum incolo
la fiecare bînză eu se va grupe.

El mi-a zis: „Da ce crezi ca
numai tu?”. I-am zis: „PASTILSA,
mi-ai vorbi mie.” Problema faptei
lui ca VISOIANU cu care el
tinea legatura foarte strinsa, ca
l-a antepredat. Omul asta era
foarte inechivoc, era si inteligent
PATRASCANU, uneori mi lipseau
unele chestii si puteam doar
asa, in cadrul anchetei, sa

prin deducții unele probleme,
intrebari ca si cum eu stiu
si astept ca el sa-mi con-
firme. Dar eu am stiut vreo
din relatiele lui cu VISOIANU. Am
dat atunci ordin lui MALAI
ordinul ca el sa incasa sa
dea in ziar. SERGEI mi-a
zis atunci ca "sintea" nu e
pentru asa ceva. Atunci am
mers la C. C. si am primit
aprobarea. La gindeam ca
poate VISOIANU e in minile
noastre, stiu ca se intimpla a-
semenea 'caguni'. Dar am ajuns
la un punct mort. S-a
ajuns acolo, in tot atunci und
SERGEI mi-a spus ca el nu
poate face asa ceva si m-a
lucrat si in 'basralie' spunind
ca "e' prea ieftin" eu am zis
ca altfel nu am cum sa fac.
Si cum era? Eu l-am in-
vitat pe SERGEI und oia
a fost mutat la 'B.I.', ca nu

era la B.Y., aveam aparat de
asultare și amuța ce ra-
sunde ala" și pe urmă noi ne
consultam. "Asta, asta, asta
s-au desoperit. Amuț un
morpă. Fluor aici s-a ajuns!
Căta nou, el nu a dat ni-
mice. Căta ce ne-au dat alți
a confirmat unele chestiuni;
apara de HARRY BRAUER.

BETEIA

Si i-am pus intrebarea "dece
nu-ati luat pe PETRE de puler?"
el raspunde: "Bra omul meu!"
Pai bine, da asta e explicatia
murmurului? Ministrului de justitie?
Vai si-ti spun "in cabinet" "hai
sa fim si" si ma trunzi la
plimbare spunind ca eu o timp
si eu stiu ce. Dece spun, ca am
"e timpul?" si nu ai spus
"hai sector". Al rememora
ca a spus asa! Si ca ala
a venit la el. Si de trei
ori a recut.

Între timp, când s-a vădit,
am avut întâmplări să spun lui tot
sau poate am și spus, probabil
că am avut să mă bucur
de ea în țară. Era procesul tocmai
în Bulgaria, care era o „um-
flătură” în ora chestie reală.

Când SOLTIȚII a preluat el
m-a mai putut să miște unii de
parte. El a spus: „lăsa că știu,
chestiile astea s-au întâmplat în
Bulgaria”. „Da de unde ști?”
„Din țară”.

Și atunci a intrat pe
pe locuitorul care m-a
înlocuit pe mine, când am plecat
și ei au scutit, au făcut
„pe lângă LUCIA”. Când a
apărut procesul, am citit în par-
tite alături, ca te pregătea
nașterea puiului. Dar astia
toti erau eliberați. Astia tot
m-au vădit!

De ce li-am spus acest lucru?
Gândesc-te de data e bine ca să

speri că tu erai în securitate
atunci!

D. T.: Drăi bine un mai un
due!

D. P.: Bine, tu întineste acest
bucur, întineste bine! Ha?
Poti să te prezinti la el în
altcine. El (LEVENTE) e un
om, într-adevăr, cu personali-
tate! Însuși, un om arestat
pe degeaba, mai ales un om
care are și personalitate. Pe
mine m-a durut! El a fost
numit imediat președintele Ha-
biticii și pe nume al Planifi-
cării. Era o persoană deza!

În continuare dl. T. arată să
a vrea să deserte în dl. LEVEN-
TE, pentru a putea obține un
post pe care avea capacităților lui.

Dl. P. afirmă că el circumsa
în Ministerul Conventului pe dl.
COSTICĂ BURLACU, director admini-
strativ și va deserta în el

peritua dl. T.

Dl. P. El s'fârtaște pe dl. T.,
ca "cu oșul" cu vorboste în
dl. LEVENTE, să-i poartea-vă
tot ce i-a spus mai înainte
dl. P.

Dl. T. afirmă că a cantat
să-l găsească în sermii prin
toate amosmentele, dar nimeni
nu l-a ajutat în nimic. Dl. T.
i-a întâlnit și în d. HINA,
sotia dlui SOLOVEI, care i-a fost
colaga de sermii la O.N.T., care
în continuare se interesează la
telefon dacă dl. T. și-a găsit
un sermii mai bun.

Dl. P. consideră că d. HINA
este o femeie foarte sim.
fatigată și consecventă.

Se mai discută de fra. SOLOVEI.
tate. Presupuneri gîlucce, despre ANDREI.
La ora 19⁰⁰ dl. TĂHĂSESCU
a plecat. În restul zilei nu s-au
mai putut discuta.

Redactat: H. N. Jura

02-04-1965

STUDIAT DOSARUL

278

Începe de la pagina
1 rusa, ni este important.
Cercușă deosebită cu
Pikoltsi Ileana.

Redat din lb.
rusă, română
Nr. fișelor: 4
Post Nr.: 12/19/10

228

14-01-1965
Hiet senat
Ex. unic
Dr. II/20

Obiectivul:

P. PETRE.

1. a menționat limitele până la
ora 10⁰⁰, când se auzeau disjutii
între dl. P. și un domn și
o doamnă în vizită. Se disjută
accidentul hoștiului d-ului STELA,
[vecina de apartament a d-ului P.]
care a fost omorât de un
tractor în curtea gării de ieri.

După puțin timp dl. și doamna
în vizită au plecat și la
ora 10¹⁰ a venit doamna ILIEA-
HA. Dl. P. îi spune următo-
arele: „Eu am să vin
sau am să mă duc direct
să stau de noapte. Prima dată
am să atac problema răzmeri-
cii mele aici, a compoziției

mele în închisoare și în a-
fara închisorii. Am să spun
că de penia care mi s-a dat
eu sunt foarte mulțumit. Dar
am să spun în viața fel că
sa reia să ca "generații care
vor să mă execute și vor-
iau să mă execute și pe du-
neavastă, în 1950 lui". O altă
problemă este dacă mi permi-
te să lanșez copilul și să mă
repatriez. L-am rugat pe BU-
cicov să aștepte jurist prudenta
care este. Și o altă problemă,
atitudinea Securității față de
mine în cazul lui PĂTRĂȘCANU.
Eu sunt ferm convins că
PĂTRĂȘCANU era un bandit.
Asta da! Dar el a făcut
de saie procesul. Ei n-au
asotat nimic și l-au con-
damnat la moarte pentru pre-
gătire de rebeliune. Dar asta
o fi cum o fi. Ală și așa,
eu, unul, dacă-l cheamă, eu
il executam!

Faptul că vii și-ți propune
fuga cu subalterni al tău
cu americani și așteaptă de
două trei ori să stabilești
că tu ești ministrul justiției,
asta este o crimă. Bste? și
tu nu-l arestezi, ci-l tolerezi.
El a recunoscut și eram și
alte mășturi pentru care trebuia
să fie pus la zid. Dar eram
alți oameni băgați pe priștis!

Printre aceștia erau bătuți
unii oameni și erau puși să
să iscalească și dacă știe el
acest lucru, dacă nu știe,
mă, să ia o declarație lui
SILVIA, numata lui BUCICOV,
să ia lui interese, să-i ia
și lui BEUZIN (?) să-i ne-
murmă, că el e nemurmă,
a fost bătut omul și nu a
dat. A spus: Păi min să
dau?"

Să vedem, știe aceste
lucruri? și atunci, ultima

problema e în NEGRESCU. Că
eu, mi pot să-i răspund
unui locuitor al biroulului
de Interne, care este pătat
și dacă nu era atât de
pătat, cred că nu am
cure a suferit pe nejust un
fapt josnic. Ce face în ju-
rul meu? Tu mi mă simt
în siguranță și vreau ca
să-mi dea posibilitatea să
plec în condiții onorabile.
Tu stii să-mi creiezi și vin-
gi condițiile! Tu îmi
fac condițiile. Să-mi per-
mite să iau copilul sau să-l
judore pe asta, care de alt-
fel, eu, vâind - nevâind, am
să spun ce este desfr
treburile lui și el se va
răfui cu mine. Nisuna
ceva! Asta trebuie să vor-
besc. Înțeleși? Să vedem
ce-o să vinți ei! Dacă
îmi permite ca să iau co-
pilul, dacă nu, în ultima

instantă, eu știu să fug și
peste grădă. Iasul nu este
departe! Il iau pe justul
și o ușchese și pată! Tre-
cerea peste grădă nu mai e
ca înainte! El e încă mic
și pot să-l învârt mîna. Dar
asta, o să fie și mai prost!
Că dacă merge așa, nu e
de stat aici, că e pericol!
Încercăm să mă folosesc
împuscat ca dușman al popo-
lului! Asta sînt în stare!
Il pîrșesc pe unul de penul
lui PĂTĂȘCANU care merită să
fie împuscat și încă gîră ca-
meri care nu merită.

În continuare dl. P. des-
chide magnetofonul pe care îl am-
plifică puternic, din care cău-
se aud fraze izolate, dar restul
următoarelor:

dl. P. spune că el "este un
om micuț și că acesta ar
fi în stare să-i dea cu
mîna în cap. (dl. P.)

El. P. mai sperna că se
simte în stare să muncească
încă 10 ani de acum înainte
și nu se teme de greutate.

Apoi el. P. spune: „Bie am
încredere că am să obțin ceva,
în sensul că o să fui lăsat
în pace. Bu am sint bolnav
dar am posibilitatea ca să lupt.”

Pui „tracera cu neblerea” o
să lupt cu. Chiar dacă vreau,
(să nu lupt - n. t.) nu mă
lasă NEGRA. Ca să tac
și să surdăzăză cum era în
'1952, să suport opropți d-asta! ¹¹
Simplu?

Dna: Simplu. Dore să nu trăiești
tu liniștit?

El. P.: Dacă pentru asta s-a luf-
tat ca să ajungă să-l
păcărească pe GOHCEARUK,
atunci doi bani nu face.
A ajuns în situația lui de
„bătă” s-a saturat anima-
lul și acum vrea să în-
tre în istorie. Auzi!?
și pe urmă să sperie

că GONCEARUK l-a creș-
mat pe PĂTRĂȘCANU. Este?
Dna: Da!

dl. P.: D-ăia n-am vrut să
vorbească cu mine!

În continuare discuția este
complet neclară din cauza
muzicii. După un timp dl. P.
și dna ILEANA se aud
"discutând" despre: muzică, un
gioc pe care dl. P. trebuie
să i-l dea lui FICICĂ, ste-
mul de notare a elevilor în
Uniunea Sovietică, despre plăci,
despre moartea lui tatălui dnei
STELA.

La ora 11⁵⁵ dna ILEANA
a plecat. În restul zilei dl.
P. a avut olinere prosoafă,
a schimbat mîinte cu ANDREI
despre proafă, mîinte.

Redactat: lt. G. Jucă
lt. maj. Rafailescu
Florin

16-01-1965

Redat din lb. nou
Nr. file 2
Fostul 2/18

28.06.1964
Struct secret
Ex unic
Dir 5/130

132

20

Obiectivul PETRESCU PETRE

La cursul dinimieta dl. Petrescu a
fost vizitat de un domn & două
doamne. - Au ascultat muzică la
magnetofon, au discutat despre
pensă, literatură, artă în diferite
metode de studiu al limbilor străine.

Alte discutații n-au mai putut
fi. După amiază dl. n-a fost
vizitat de nimeni. -

Seamă, în jurul celor 1940,
sosește un domn, care îi ajută
la stilizarea unei lucrări pe
care a întocmit-o pentru C.C. P.C.,
în legătură cu „impregurările în
care a fost anchetat și condamnat
Pătrășcanu”

La cererea C.C. P.C., lucrarea
trebuie să clarifice următoarele
aspecte, pe care dl. Petrescu începe
să le citească sub formă de capitole:

1. Informațiile ce i s-au adus lui Iotășescu?
2. Ce cine a fost creștat și cine a efectuat ancheta anterioară?
3. Când l-a preluat el (Petrescu) pentru continuarea anchetei?
4. Care au fost rezultatele obținute de ancheta anterioară?
5. Ce s-a obținut, cu certitudine, în ancheta inițiată de el (de Petrescu)?
6. - Ce nu s-a confirmat în informațiile aduse lui Iotășescu?
7. - Comportarea lui Iotășescu în timpul anchetei. -
8. - Ce a influențat condamnarea lui Iotășescu?
9. Concluziile anchetei și deciziunile care i-au stat la dispoziție -
10. Părerea personală pe care și-a format-o Petrescu după obținerea faptelor anchetatei.
11. - Dacă această părere și-a expus-o undeva, când și în ce împrejurări.

Satantă magnetofonului puterose
amplificat, nu se înțelege de ce
o parte din lucrarea pe care dl.
Petrescu a întocmit-o, și pe care
o citește celui alt, în scopul stilizării.

Astfel dl. Petrescu arată următoarele:

Primiind de la seful meu erohic
NICOLAO VERCHET (NICOLAI VERCHET?) un
ordin verbal, am preluat pe tot
Pătâșcanu, - lucrări și așa, pentru
continuarea cercetărilor. Pătâșcanu
mi-a fost predat de colonelul
H.A. Vucicov (Vucicov?). -

În perioada când amchetam pe
Pătâșcanu, S.S.I. s-a contopit
în cadrul Securității Statului,
unde am fost transferat la dir. 7-a
în funcția de director, devenind
astfel subalternul tor. Pintilie
Bodnarenko. -

Într-o treia linie de anchetă,
din ordinul tor. Pintilie Bodnarenko,
o dată cu predarea dosarului, am
predat și pe Pătâșcanu lt. col.
SOLOTUIC, pentru a continua

cercetările. Analiza sintetizată a
anchetei am prezentat-o în. Pentru
Bohvarenco, care la aceea-
dută era primul locuitor al
Ministerului Securității Statului.

Dl. Petrescu și dl. în vizită
s-au ocupat de această lucrare
până la orele 22⁰⁰, când pe-
post a urmat liniște. Dl. a
plecat, iar dl. Petrescu s-a
culcat —

Redactat de:
cpt. Văduva D.
24.06.1964

Redat din lb
rusa în rom.

Postul 2/18

File: 4

10.07.1967 234
Fieci merit
Ex. mie
Dir. II/20

Obiectivul
"PETRESCU PETRE"

În cursul diminetii m. după
amiază, în casă s-a discutat peri-
odic de P cu POLINA având diverse
se preocupări m. discutând pe
teme gospodărești.

La ora 19²⁷ de P. primește
vizita unui dn. (m. rezulta
numele) cu care discută în
legătură cu unele aspecte ale
procesului lui PĂTRĂSCANU.

El m. aminteste de nume
MARIN FLOCHI despre care spune
că era agentul lui MOSOREL, adică
agent al englezilor.

De P. contrazicându-l arată că
nu era acesta, ci de CIUBUC
COSTEA pe care l-a anchetat
chiar el, personal, în timpul
procesului lui PĂTRĂSCANU.

În continuare dl. P. afirmă că imediat după anchetarea lui PATRĂSCANU s-au luat măsuri pentru înlăturarea lui pentru a nu se trece la o opinie de masă împotriva sentinței, întocmit englezii, din relatările lui CIUBUC COSTEA, se pregăteau să formuleze o astfel de opinie.

Apoi dl. P. relatează cum a fost arestat și anchetat MOSOREL de către dl. MIȘA și dl. PROTOPODOV, afirmând că în timpul anchetei MOSOREL a fost bătut sârs de cei doi.

Deasemenea, dlui. în amintire și de anchetarea lui COSTEA care la început n-a vrut să spună nimic, apoi prin amenințare cu bătaia a furnizat amănunte pretioase despre activitatea lui PATRĂSCANU și a lui MOSOREL.

La întrebarea dlui. în vizită dacă tovarășii de la CC al PCR i-au cerut dlui. P. numai părerea în legătură cu procesul lui PATRĂSCANU sau ^{mai} mult materialul informativ de care dispune el (dl. P.), acesta din urmă

arată că i s-a cerut numai
părerea sa în legătură cu
acest proces și el le-a zis că în acest
caz merita să fie anchetate și
novatii, dar obiectivele (sarcinile)
anchetei nu au putut fi cla-
rificate în întregime în timpul
secrețarilor, întrucât arestatii au
fost anchetați de mai mulți,
trebind ancheta de la un serviciu
la altul.

El P. mai arată că i s-a
cerut și părerea referită la
relațiile ce existau între servi-
ciile din cadrul S.S.I. și mo-
dul în care colabora. După
părerea sa aceasta este o
problemă care-l depășește, în-
trucât nu cunoaște toate aceste
aspecte, în plus el' care era
prieten cu SERGHEI, n-ar pu-
tea să dea în mod obiectiv
relații dintre el și serviciile
din subordinea lui SERGHEI.

El. Zice că și lui i s-au
cerut unele păreri din peri-
oada când acesta a lucrat
la S.S.I. și cunoștea multe aspec-
te din activitatea acestui organ.

Deasemenea de este de părere
ca dl P. să scrie părerile sale
și după ce vor fi gata, comunican-
do-i o să le dea o formă defi-
nitivă și cât se poate mai cla-
ră pentru ca atunci când va fi
nevoie, partidul să se poată
lămurii într-o serie de probl-
me din activitatea S.S.I. Dl P.
zice că va arăta în lucra-
re în domeniul de respectivi ca
un entuziasmat bun al prob-
lemelor respective.

H. nu este de acord ca
dl P. să-l treacă în mate-
rial, întrucât nu vrea să
mai fie amestecat în de-
batură cu aceste probleme,
precizând că fiind bolnav
vrea să stea liniștit și mai
cu seamă el este convins
să din această chestiune nu
va ieși nimic.

H. mai arată să a se-
mutat la pensia FIAP și a
trezut la pensia de stat. Întru-
cit speră să primească o pen-
să mai mare după re-
calculare. În acest sens el
a cerut de la MAI să i se

236

- 3 -

eliberare o dovadă precum că
a lucrat la SSI și a avut
funcție de director. Intrucât în
adeverința primită se specifică
doar "funcționar" fără a se
arăta funcția, el nu poate
obține pensia dorită, fapt
pentru care intenționează să
se plîngă printr-un memoriu
la CC al PCR.

Il. P. îl sfătuiește pe dl. să
păstreze dovada și adresa respec-
tivă, iar el îl va ruga pe
tov. RĂDUICĂ să-l sprijine în rez-
olvarea acestei probleme.

În timpul acesta a venit
dl. TOLSTOI și dl. P. discută cu el
în altă cameră. După puțin
timp dl. TOLSTOI a plecat și dl.
se bucură citind. Lui P. me-
moriul său pe care intenți-
onează să-l trimită la CC al PCR.

Împăci arată rolul și
sprijinul pe care organele SSI
l-au dat PCR în depistare și
lichidarea grupărilor reacționa-
re din țară și funcțiilor
pe care le-a avut în cad-
rul acestui organ (El spune că
a fost directorul Direcției IV - c. pînă
la desființarea ei și apoi locuitor

șef al Direcțiunii Generale la S.R.I.),
dl. cere să fie sprijinit ca să
poată scrie o carte despre acti-
vitatea SSI până la desființarea
lui, pe care s-o predă cc' al
PCR.

În timpul acesta dl. P. este
vizitat de SÂNDUCU care a venit
să-și ia rămas bun de la dl. P.
intucât pleacă în vacanță.

După scurt timp SÂNDUCU
a plecat și dl. continuă să
ceteasca memoriul său
unde arată că din arhiva SSI
s-au pierdut multe materia-
le și chiar dosarul lui perso-
nal din care căndă nu
poate obține dovada, cu funțiile
pe care le-a avut în perioada
1947 - 1952.

Dezămăgirea cărții pe care
dl. intenționează s-o scrie este:
"Adevărată istorie a S.S.I."
În conținutul ei dl. zice că vrea
să scrie despre relațiile dintre
SSI și MAI despre "unele pro-
cării" făcute de SERGHEI, TEODORI
și NIKOLSKI.

În continuare dl. P. povestește
despre consilierul sovietic cu care
a lucrat în perioada trecerii în
cadru SECURITĂȚII STATULUI (chișsi).

Încet-încet a insistat ca
prelucrarea să se facă de un colectiv
și pe baza protocolului verbal, glas
SERGEI mi a fost de acord cu
acest lucru.

Mai departe dintr-o povestire
despre unele actiuni pe care
le-au dus pentru depistarea unor
agenți ai serviciilor de spionaj străine
amintind de TĂMĂDĂU, SCHREIER care
a fugit din țară la POP BUIOI. De ase-
menea dintr-o mai amintesc de unii
agenți cu care au lucrat ca: fiind
lui RĂDESCU, TANTU și CRĂCIUNAS.

Despre ultimul dl. P. arată că
ultima dată, acum cîtiva ani
în armată, el a fost eliberat de
tov. DRĂGHICI din închisoare, iar acum este
fugit în străinătate.

După aceasta a venit o duă.
Dl. P. deschide magnetofonul din
care s-aude se aud numai
cuvinte izolate din discuțiile pur-
tate de cei din casă.

De la ora 20⁰⁰ dl. P. se aude
cu SANDI și cu încă un copil (GABI)
De la ora 21³⁰ dl. P. a plecat în oraș
Copiii ascultă muzică la mag-
netofon.

Încet-încet se mentin până
la ora 23³⁰ când dl. P. se reîntoarce
și se aude discutînd pe teme familiale.

și ascultând muzică cu SANDI și
GABI.

În jurul orei 0³³ copiii au
plecat, iar după puțin timp
dl. P. A-a s-a culcat.
Noaptea a fost liniște.

13.07.1967

Redactat de:
Cpt. Popov Em.

234
b10
Numele MIRCEA cu care
directo Petrescu P. este una ni
amplas persoana cu TIGOIU
MIRCEA, cu care a lucrat
in SSI.

In Vard

Redactat din lb.rom.și rusă
Postul nr.2/18
Numărul filelor: 5

238
Data 11.07.1967

STRICT SECRET

Ex.nr. 1

Direcția a II-a

Indicativ 20

OBIECTIVUL:

PETRESCU PETRE

În cursul dimineții dl.P. s-a ocupat de menaj. La ora 13,44 vine în vizită o doamnă. Ea îi vorbește de repartitia obținută în urma terminării studiilor, de perspectivele ce le are. D-na este nemulțumită de faptul că trebuie să meargă în provincie. Dl.P. o sfătuiește să fie conștiincioasă în muncă, să dea dovadă de seriozitate și atunci va avea numai mulțumiri și poate că va putea reveni ca medic în București. Se mai discută pe teme medicale, despre modă, timp, până la ora 14,22, când d-na a plecat.

După-amiază dl.P. a stat în liniște.

La ora 18,47 dl.P. este vizitat de dl.Mircea. Răspunzând la întrebarea d-lui P., dl.Mircea afirmă că în ultimul timp a fost foarte ocupat, deoarece zilnic studiază matematica. Dl.P. îi spune că mai întâi îi va da să asculte o bandă cu muzică bună, apoi îi va comunica niște noutăți pe care le-a aflat de la Alexandru Ușan. Dl.Mircea întreabă dacă e vorba de cel "de la puscărie". Dl.P. îi răspunde afirmativ. El adaugă că dl.Ușan a reușit să intre la școala tehnică sanitară unde a făcut un an. Dl.P. precizează că a discutat cu dl.Ușan diferite probleme, printre care dl.P. a obținut și unele lămuriri ample în legătură cu evenimentele din Orientul Mijlociu. Dl.P. apreciază că arabii sînt mari naționaliști și acesta este un sentiment greu de debarasat.

Dl.P. precizează că Nasser a omorît sute și mii de comuniști, iar acum și-a permis să amenințe un stat suveran, Izraelul, că-l șterge de pe suprafața pămîntului. Dl.P. menționează că "nici noi nu am fost de acord cu agresiunea săvîrșită de Izrael, chit că noi nu am rupt relațiile diplomatice".

./.

În altă ordine de idei dl.P. îi comunică d-lui Mircea că știe precis că în curînd Iosif Chișinevski va fi reabilitat. O dovadă, arată dl.P., este faptul că mai întîi a fost reabilitat Miron Constantinescu. După părerea d-lui Mircea, Miron Constantinescu are un caracter imposibil, foarte orgolios și foarte plin de el. Dl.P. își amintește că și în închisoare era la fel.

(În continuare domnia ascultă muzică imprimată pe bandă).

Dl.P. îi spune apoi d-lui Mircea că a încercat să aștearnă pe hîrtie o serie de evenimente, dar toate încercările lui au rămas fără rezultat.

Dl.P. îi citește: "Ce părere am eu azi privitor la cazul lui Pătrășcanu, întrebare scurtă și în aparență simplă, în realitate o întrebare grea și a răspunde la ea în cîteva fraze este absolut imposibil. De aceea, ca să fiu cît mai clar, trebuie să reușesc să dau un răspuns fără echivoc și fără o altă posibilitate de a interpreta altfel decît gîdesc eu, sînt nevoit să fac cîteva aprecieri și incursiuni în trecutul nu prea îndepărtat". Dl. Mircea îi spune că mai întîi trebuie luată lucrurile în general și îl întreabă dacă el îl crede pe Pătrășcanu un mic-burghez orgolios, care putea să fie o prădă ușoară pentru serviciile de spionaj, dacă el nu se baza pe partid și era nesincer față de partid, dacă el ascundea și se lăsa pilotat de așa-ziși "prieteni" ai lui. Dl. Mircea arată că dl.P. îl crede pe Pătrășcanu un om care putea cădea ușor pe mina serviciilor de spionaj, să fie șantajat și să devină agentul lor. Dl.P. răspunde că Pătrășcanu "putea deveni agentul serviciilor străine de spionaj". Dl. Mircea consideră că în primul rînd trebuie făcute deci aprecieri asupra lui ca om, adică: ce caracter era Pătrășcanu? Un om orgolios, vanitos și posibil de influențat de cei care erau în jurul lui. Dl. Mircea, bazîndu-se pe cele auzite de la dl.P. ar scrie așa: Am în față două elemente; unul, omul - Pătrășcanu și al doilea, toate forțele din trecut, care pot apăsa asupra lui și-l împing în spre bine sau în spre rău. Dl. Mircea consideră că ar trebui spuse toate lucrurile bune sau rele. Pătrășcanu ca om era robust, un om care-și iubea țara în sens naționalist. Apoi trebuie arătat ce entourage era în jurul lui și ce influență avea entourageul asupra lui Pătrășcanu, rezultatele

concrete ale acestei influențe! De exemplu: faptul că l-a făcut pe el să ascundă propunerile pe care le făceau de plecare în străinătate față de partid, deși știa că aceasta este o faptă foarte gravă. Exemplul dovedește că el era în stare de foarte multe concesii față de anturajul lui. El pune în câmpul partidului și prietenii lui, balanța înclinând-o față de prieteni.

În continuare dl. Mircea consideră că trebuie menționat și ceea ce știau serviciile de spionaj străine despre Pătrășcanu și anturajul din jurul lui și în ce fel acționau ca să-l împingă într-o direcție sau alta. De exemplu, pentru a pleca din țară și a forma o fracțiune în străinătate. În concluzie trebuie precizat că Pătrășcanu a ascuns în fața partidului o serie de fapte grave, care puteau constitui elemente de șantajare a lui de către serviciile străine de spionaj. El s-a făcut vinovat de greșeli grave, mergea, se lăsa antrenat pe drumul de a face jocul dușmanului, fără să fie, deocamdată, conștient. Dl. Mircea îl sfătuiește pe dl. P. să nu scrie decât ceea ce știe și ceea ce este convins, scoțând clar în evidență că Pătrășcanu, prin caracterul, comportarea și anturajul lui, a avut o atitudine antipartinică, deschizând posibilitatea să fie șantajat. Dl. P. întreabă dacă Pătrășcanu merita să fie arestat. Dl. Mircea precizează că, având în vedere asemenea fapte, mai ales din partea unui om ca el, merita să fie arestat, anchetat și scos din partid ca element descompus, care s-a transformat în dușmanul partidului. Dl. Mircea dă ca exemplu faptul că Pătrășcanu nu raporta partidului întâlnirile pe care le avea cu regele, că nu a spus ce va vorbi la Cluj.

Dl. Mircea își amintește că în 1946 l-a auzit pe Pătrășcanu vorbind așa de șovin la Cluj, înocit a doua zi ziarul țărăniștilor urla. Dl. Mircea îl sfătuiește din nou pe dl. P. să nu se pripească și să gândească mult.

Dl. P. crede că s-a gândit foarte mult și a dat un material cuprinzător în cele 7 pagini pe care le-a scris.

Dl. Mircea îl întreabă ce obiective a avut ancheta. Dl. P. îi răspunde că ancheta cuprindea îndrumări la adresa partidului, materialul expus de dl. P., cunoașterea materialului anterior de anchetă executat de partid, de către dl. P.

Dl. Mircea se interesează dacă dl. P. nu a făcut sau nu a păstrat o ciornă.

Dl. P. răspunde negativ. Dl. P. menționează în continuare că mai trebuiau întreprinse acțiuni de urmărire și arestare a lui Brauner Hary - Lena Costache, în speranța de a avea unele indicii. Dl. P. a mai arătat că la Hary Brauner nu a reușit nimic direct împotriva lui Pătrășcanu.

Dl. Mircea se miră cum de Hary Brauner nu a spus nimic ce acțiuni avea el împotriva lui Pătrășcanu.

Dl. P. precizează că Hary Brauner a spus următoarele: Că lui i s-a propus ca să fugă în străinătate, că în perioada antonesciană lucra cu un reprezentant, dl. P. nu știe exact care era legătura dintre acesta și Pătrășcanu. Dl. P. menționează că ancheta lui Brauner a durat cinci zile și nu a vrut nimic să vorbească. Dl. P. amintește că a fost anchetat și de Filipescu la "B.J." Dl. P. mai menționează că soția lui Pătrășcanu era de profesie arhitectă și lucra ca directoare la Teatrul de Păpuși. Dl. P. afirmă că toate celelalte arestări întreprinse din ordinul Direcției Generale nu au dat nici un fel de rezultate. Au mai fost făcute percheziții la domiciliul lui Pătrășcanu și în alte locuințe unde el a avut întâlniri și a fost găsit un angajament al lui Pătrășcanu făcut față de un șef din siguranță, în 1940, la eliberarea din lagăr că nu va participa la nici o manifestare politică. Dl. P. afirmă că Pătrășcanu, în cadrul anchetei nu se angaja în discuțiile care nu-i conveneau. Dl. Mircea crede că Dej avea un om special, care îl urmărea pe Pătrășcanu încă din 1944. Dl. P. răspunde afirmativ. Dl. P. mai spune că după anchetă, la un timp, Pătrășcanu a încercat să se sinucidă cu "Luminal". Din ordinul lui Pintilie, dl. P. a mai executat o anchetă și a întocmit un dosar în care și-a expus și părerea lui personală.

Dl. P. arată că el nu poate vedea cazul lui Pătrășcanu, decît așa cum îl vedea și atunci, pentru că sursa lui de informare este tot vechiul material. Dl. Mircea apreciază că dl. P. nemai fiind acum direct în acțiune poate privi lucrurile din afară și analiza mai mult. Dl. Mircea își amintește că la el lucra colonelul Mladin, un fel de agent care făcea unele operații. Dl. Mircea primise ordin să culegă informații despre Pătrășcanu, pe vremea cînd era ministru și membru al C.C., ce face și cu cine se întâlnește. Pe atunci Mladin s-a

./.

duș la unul din grupul care îl păzea pe Pătrășcanu și lua informații zilnice de la acesta ce face și unde se duce Pătrășcanu. Aceste evenimente erau prin 1946. Din notele pe care le primea, d-lui Mircea nu i s-a părut nimic interesant și le dădea mai departe. La un moment dat de aceste note a aflat Pintilie și s-a dus la dl.Mircea să-i ceară socoteală cine i-a dat voie să facă așa ceva, față de un membru al Biroului Politic. Dl.Mircea i-a raportat imediat tov.Emil Bodnăraș, care l-a înjurat pe Pintilie și i-a spus lui Mircea să-l lase în pace și să nu-i mai răspundă nimic.

Dl.Mircea afirmă că tov.Bodnăraș i-a indicat să-i dea ordin și lui Mladin să nu mai facă chestii din astea. Dl.Mircea presupune că Pătrășcanu a observat probabil și de aceea s-a procedat așa. Dl.Mircea precizează că evenimentele acestea au avut loc înainte de Conferința Națională a Partidului, înainte de cuvîntarea lui Pătrășcanu de la Cluj.

Domnul Mircea a relatat aceste lucruri pentru că atunci a răbufnit Pintilie: "Asta am eu dreptul să fac, nu vă privește pe voi !" De aceea domnul Mircea deduce că Pătrășcanu era urmărit de Pintilie imediat după 23 August.

Domnul Mircea se întreabă ce amestec a mai avut Pătrășcanu în actul de la 23 August, deoarece tovarășul Bodnăraș s-a dus în fruntea unui grup și l-a arestat pe Antonescu.

Domnul P. îi explică domnului Mircea că și Pătrășcanu avea grupul lui.

Domnul P. știe că Pătrășcanu se vedea des cu Vișoianu și de aceea s-a propus ca el (domnul P.) să fie arestat în lotul cu Vijoli și alții. Aceasta pentru că Pătrășcanu primise dreptul să citească ziarele și astfel se înălțurau la proces o serie de greutăți. Domnul P. știe că Pantiușa a raportat aceasta tovarășului Drăghici, acesta lui Gheorghiu, dar nu mai știe ce curs s-a mai dat.

Domnul P. a mai discutat și "cu idiotul de Serghei" căruia i-a propus ca pe o pagină a ziarului "Scinteia" să insereze un articol fals, precum că Vișoianu s-a predat și astfel să-l facă pe Pătrășcanu să vorbească. Serghei nu a fost de acord.

Domnul P. menționează că el a fost rugat să prezinte o declarație în legătură cu cazul Pătrășcanu și le-a dat una pe șapte pagini, pentru care au fost foarte mulțumiți, dar apoi i-au arătat și alte declarații scrise de diferite persoane în cunoștință de cauză. Domnul P. are convingerea personală că actele din anchetă au dispărut și nu au decit documentele de la proces.

Domnul P. mai afirmă că i s-a arătat și declarația lui Retea, pe care acesta nu a iscălit-o cu numele lui, ci cu alt nume, fapt care pe "ei" i-a pus pe gânduri.

Domnul P. îl consideră pe Retea un aventurier, om destul de hotărât, curajos, care din cauza bății a fost paralizat complet.

Domnul Mircea presupune că Nicolșchi a făcut acestea.

Domnul P. afirmă că el și-a exprimat bănuiala că a mai acționat cineva, tocmai pentru a înălțura o serie de oameni, care dețineau date în cazul Pătrășcanu.

Domnul Mircea îl întreabă dacă a fost prins și Rațiu.

Domnul P. îi răspunde că Rațiu a fost complet imobilizat, devenise aproape un idiot, pentru că era și bătut și nici nu i se da de mâncare.

Domnul P. afirmă că Filipescu i-a spus că mărturiisrile acestuia după bătaie se deosebesc de cele făcute înainte.

Domnul P. îi mai spune domnului Mircea că i s-a citit și declarația lui Șoltuț.

Domnul Mircea se interesează dacă Șoltuț mai este în Securitate.

Domnul P. îi răspunde că nu mai este de mult timp, în prezent se află la Cluj.

Domnul P. relatează că Șoltuț a fost un timp rezident la Cluj, unde era și secretar. Tot acolo, arată domnul P. au mai fost și Holinger și Tiberiu. Șoltuț era secretarul regionalei de partid, dar a fost scos și mutat în altă parte (acolo unde lucra și domnul P.) de către tovarășul Moghioroș.

Domnul P. menționează că domnul Șoltuț a primit drept recompensă permisiunea de a sta 6 ani la Paris pentru a se trata de T.B.C., "o boală închipuită". Domnul P. precizează că azi, domnul Șoltuț recunoaște că Pătrășcanu a săvârșit unele abateri față de partid și putea primi sancțiuni pe linie de partid și nu de altă natură.

Domnul P. spune despre domnul Șoltuț că este o lichea care se umflă în pene că el a rezolvat cazul lui Pătrășcanu. Domnul P. subliniază că se poate face o comparație între ceea ce spunea atunci domnul Șoltuț și ceea ce scrie acum.

Domnul Mircea ar dori să știe care este convingerea domnului P. în cazul Pătrășcanu.

Domnul P. îi spune că el este convins de vinovăția acestuia, dar nu are dovezi.

Domnul Mircea îi atrage atenția că este vorba atunci de o prezumție și nu de o convingere. Domnul Mircea îi mai spune că nu se pot verifica acum o serie de ipoteze pe care domnul P. nu le-a putut verifica nici atunci.

Domnul Mircea îi atrage atenția că trebuia să-și spună ori o părere a lui, ca fost anchetator, ori o

păreră ca membru de partid, personală, cunoscând anumite lucruri, care nu are nevoie să fie bazată pe documente și pe acte. Ca anchetator, continuă domnul Mircea, domnul P. nu are voie să facă prezumții, pe care nu le poate dovedi cu probe. Domnul Mircea îl sfătuiește pe domnul P. să plece mai întâi în concediu și în acest timp se vor mai gândi amândoi. Domnul Mircea îi spune să dea un telefon "ăloră" și să le spună că nu este în stare să-și aducă perfect aminte din ceea ce a fost atunci și ar dori să treacă câteva zile, să se liniștească. Domnul Mircea crede că nu mai are nici un rost să le mai repete "lor", ceea ce le-a mai spus atunci când a fost chemat. Nu are nici un rost ca domnul P. să meargă și de data asta cu prezumții și ipoteze. Domnul P. trebuie să arate că Pătrășcanu, ca om inteligent și-a dat probabil singur seama că a greșit ascunzând anumite propuneri în fața partidului și deci trebuia judecat de partid și sancționat.

În continuare redau în dialog:

Dl.P.: Bine, eu îți spun că astăzi poți să spui pe dracu. Tot ce era deviere, mă rog, depindeau de bătrîn.

Dl.M.: Da. Păi ce-a fost ? Nu vezi că înlăturase din jurul lui pe toți ? N-au rămas decît căței, care ascultau de ordinul lui. Nu ? Nici unul n-a rămas.

Dl.P.: Așa e.

Dl.M.: Uite, totuși, poți să spui, Ceaușescu, care a fost, de fapt elevul lui, crescut de el și ridicat de el, cînd a venit și a avut posibilitatea să vorbească el, a luat altă poziție. Și a avut curaj !

Dl.P.: Da !

Dl.M.: Bagă de seamă că în jurul lui era un Bodnăraș, care era un lingău al lui Gheorghiu. Mie mi-a fost scîrbă, știi cînd ? Cea mai mare scîrbă am avut-o față de omul ăsta, cînd a fost sîrbătorit el la împlinirea a 60 de ani.

Dl.P.: Cine ?

Dl.M.: Bodnăraș.

Dl.P.: Bodnăraș ?

Dl.M.: Și Gheorghiu a venit ca să-l felicite.

A fost scris și în ziar. Și a ținut un discurs Bodnăraș, în care, în loc să vorbească despre el, despre activitatea lui de partid, l-a lins în cur pe Gheorghiu în toate chipurile posibile.

DI.P.: Măi, dracu mai știe.

DI.M.: Asta, Bodnăraș, era în jurul lui Ceaușescu. Apoi Mauren, care este o creație a lui Gheorghiu, Apostol, care este un creier a lui Gheorghiu. Numai din ăștia erau în jurul lui. Și Drăghici !

DI.P.: Mai ales el !

DI.M.: Si mai ales Drăghici, care era, cum să zic, omul tare al lui. Ce curaj a avut că l-a tras de acolo !

DI.P.: Da.

DI.M.: Mai departe. Licheaua aia a lui Drăghici, Marta, a făcut destule și a manevrat și cu mai nu știu cine și cu madam Ceaușescu ca să fie cuminți. Nu mișcă ăla în front de loc. Ce e el acum, secretar la partid ?

DI.P.: Da.

DI.M.: Secretar de partid, dar n-are nici o putere. În timpul lui Dej era vicepreședinte, șeful Securității și membru în Biroul Politic. Și se vedea viitorul...(e întrerupt)

DI.P.: Locțiitor al lui.

DI.M.: În fine !

În continuare, domnul M. schimbă subiectul discuției, îl sfătuiește pe domnul P. să mai rumege bine problemele în "cazul Pătrășcanu" pentru ca toate problemele să-i fie clare. Este neapărată nevoie să le mai ceară un răgaz să se gândească bine.

În altă ordine de idei, domnul Mircea îi vorbește domnului P. de unele probleme noi apărute în studiul matematicii. Domnul Mircea intenționează să scrie un nou tratat de matematici, care să revoluționeze studiul acestei materii în școală, luînd ca model un manual, unic în lume, scris de niște profesori francezi.

La ora 20,00 nu se mai discută, domnul Mircea și domnul P. au ieșit. S-a menținut liniște pînă la ora 20,38 cînd domnul P. a revenit. În continuare a avut unele preocupări pînă la ora 23,00 cînd s-a culcat.

Noaptea a fost liniște.

- - - -

Redactat de: lt. E.Jurcă
13.07.1967

Dactilo: Olaru M.
Antonescu L.

2 ex.
1 ex. Dir. II-a
1 ex. Dir. "T"

Redat din lb. rom.

Nr. file: 2

Postul 2/18

24-25-26. 06. 1967

Strict secret

bx. mica

Dir. II-e/20

293

Obiectivul PETRESCU PETRE

În zilele de 24, 25 și 26 iunie 1967 dl. Petrescu a fost ocupat cu întocmirea lucrării cerute de tor. Răduică și Vasiliu de la C.C.P.C.R., în legătură cu anchetarea și condamnarea lui Gărbășanu.

În timpul zilei a lucrat singur iar seara cite o ord. dnu a fost sprijinit de acelasi domn, care a fost în data trecută, pentru stilizarea lucrării respective. -

Întrebat domnul citare cu glas tare numai amănute pasagii din lucrare, sau amănute fraze, care nu sînt întocmite corect și necesită a fi stilizate, nu se poate reda decît numai unele aspecte din

continutul acestei lucrări, și anume:

dl. Petrescu precizează că „ancheta asupra lui Pătrășcanu s-a desfășurat în condiții grele, întrucât majoritatea materialelor proveneau numai de la agenți și, iar puținele declarații ale martorilor și ale anchetaților erau lipsite de datele esențiale, pe baza cărora să fi putut culege probe materiale.”

dl. Petrescu mai arată că, după părerea sa, „Pătrășcanu a mințit multe în anchetă”, că „n-a vrut să-și recunoască faptele și chiar uci să răspundă la întrebările anchetaților”, „din contra, căuta să se eschiveze de la orice răspuns, care i se cerea.”

Apoi dl. Petrescu adaugă:

„Cu toate acestea, cu privire la rezultatele anchetei, am căpățât înțelegerea că acesta

2.
 (Pătușeanu) era în serviciul
 organelor speciale engleze, și
 s-a stabilit că în timpul
 când era plecat la Praga cu
 unele probleme, era înțeles cu
 totuși sa, în, să-i comunice
 telefonic dacă în țară se va
 înrăutăți situația, pentru a
 trece în occident. Deci intenționa
 să fugă din țară, în cazul că
 faptele lui vor începe să fie
 cunoscute. - La întrebarea audietei
 totului, ce înțelege prin înrăută-
 țirea situației în țară, Pătușeanu
 a răspuns că, avea în vedere
 atitudinea față de el personal,
 că, deja prevedea o astfel de
 atitudine nefavorabilă pentru el.

Menționa că lucrează pe case
 o întocmire de dl. Potrescu este foarte
 vastă, ea trebuind să răspundă la
 foarte multe întrebări. Trebuia
 să fie prezentată la C.C. P.C.S.
 numărul 24, 11, însă dl. Potrescu

m-a rugat s-o terminu. A
amintat pe tov. Vasiliu că o
va prezenta unui tîrziu alios
peste cîteva zile.

Redactat de:

Cpt. Văduva D.

27.06.1967

JUVENTUT BALKANICA 1954

1 LSTU

POSTA ROMANIA

2.67.12

15 Lc

POSTA ROMANIA

15 Lc

Țorăniului

Varile Patriciuș 245

Secretar al C.C.P. C. R.

160099

București

R

București 5

66

Exp Ratin Arina
Calea 13 Septembrie 102
Ravina Lumea
Bucuresti.

Armate tinerăse Patilomet,

Subsemnatul Răzvan Andrei s-a născut în
București Calea 13 Septembrie nr. 102 Raionul
Leuuri, telefon 71.08.79, amănunt la
Cooperativa Tehnometalica, Unitatea
nr. 16 din Str. Franzei nr. 45 telefon 214566,
vă rog să mă puneți în cunoștință într-o
audiență.

Înprăjurările în care au avut loc
anchetele care s-au făcut în vederea
procesul Lucretia Patrascanu, acele
ale prămului, cum și înprăjurările
de după proces (până la fadul de acum),
m-au permis arătarea adevărului,
chiar dacă numai în unele dintre
probleme și întrebări.

Conducerea în condițiile actuale,
din tot ceea ce am văzut seama,
permite sinceritate și integritate
le obligă.

Orientarea de astăzi, care seamănă
cu cea pe care o avea Lucretia
Patrascanu, formează cel mai bun
prilej de a nu se mai ascunde ni-
mă.

Sar putea spune, și este adevărat,

să eu n-am participat decât puţin la un anumit timp, la pregătirile făcute în vederea salvării lui Lucretiu Patrascanu. Dar nu este mai puţin adevărat că în această parte se găseşte măduva lucrurilor, n' în orice caz cea mai importantă, adică situaţiile obiective care au dus la ceea ce s-a continuat, n' să începând cu această parte trebuie căutate cauzele cei mai iubite n' pretutate de Lucretiu Patrascanu, printre care mă sînt n' eu. (Ştiu că Nicolae Botea este a treia oară paralizat, ca urmare directă a regimului la care a fost supus, iar eu am fost supus de asemenea, am de-ariindul - cum pot crede în orice clipă unui regim de exterminare.)

Vă rog respectuos, tîrîrăse Vanile Petilinet, să veghizaţi n' să nu îngăduiţi ca istoria să se mai scrie odată strîmb iar pedeapsa să o primească tot „hotul de păgubaş”.

Menționez, poate are oarecare importanță, - că sunt nepotul memorandistului Dr. Ioan Ratiu și poate orice diferențe dintre el și mine, n-am putut să nu măst și nu voi putea, în toată ființa mea, sentimentul și ideea neamului meu.

Rămân în așteptarea chemării dumneavoastră.

Trăescă lepta pentru pace și adăin!

Am. Ratiu

Buc. 3. dec. 1967

*la CC
la purtător de
documente*

249

DOCUMENTAR
=====

privind unele abuzuri și ilegalități săvârșite
de organe ale Ministerului Afacerilor Interne.

Fra ordinul nr. 8072/3 din 26 Iulie 1958 semnat de
fostul adjuncț al ministrului Afacerilor Interne Pintilie Gheor-
ghe, adresat Serviciului "C", se stabileau următoarele :

"Din ordinul tovarășului Ministru al Afacerilor Interne
General Colonel ALEXANDRU DRĂGHICI, veți lua de urgență măsuri
pentru anularea deciziilor sembrate privind stabilirea de domi-
ciliu obligatorii elementelor care urmează să se elibereze din
locurile de detenție și care fac parte din următoarele catego-
rii :

- legionari
- elemente care după 23 august 1944 au fost con-
damnate pentru activitate desfășurată în organizațiile
subversive de tip fascist.

Pe viitor, toate elementele din categoriile de mai sus,
care urmează să se elibereze din locurile de detenție, vor fi
internate în locuri de muncă, pe termen limitat.

Termenul de internare va fi stabilit în raport de felul
cum sînt cunoscuți de organele noastre, avîndu-se în vedere
gravitatea faptelor".

Ca urmare a dispozițiilor din ordinul menționat,
toate persoanele din categoria celor cuprinse în ordin și care
fuseseră condamnate și își îndeplineau pedeapsa dată, la elibe-
rarea din penitenciar, în mod automat, erau internate în locu-
ri de muncă obligatorii. În această situație au fost circa
500 de persoane.

În baza aceluiași ordin au fost anulate deciziile de

stabilirea domiciliului obligatoriu la un număr de 275 persoane, fiind interzise în locuri de muncă obligatoriu pe termen între 2-3 ani.

De regulă, pînă în anul 1962, atît pentru persoanele care erau executate în baza unor sentințe judecătorești de condamnare la moarte, cit și pentru cele care decedau în penitenciare, nu se făceau comunicările stabilite prin lege, la instanțele populare respective pentru înregistrarea decesului. Despre decesul persoanelor în cauză nu erau anunțate nici familiile. Acest fapt a creat probleme deosebite atît unor organe de stat (instanțe populare, notariate, comisariate militare etc.) dar mai ales familiilor celor decedați care erau puse în imposibilitate să rezolve diverse probleme de stare civilă, succesiuni etc.

Din unele date existente rezultă că în penitenciare, mai ales pînă în anul 1950, erau executate și persoane care nu erau condamnate la pedeapsa capitală. Așa de exemplu, în Penitenciarul Olaj au fost executate 11 persoane (5 pe data de 2 aprilie 1950 și 6 pe data de 5 aprilie 1950) care prin sentință fuseseră condamnate la muncă silnică pe viață; la Penitenciarul Timișoara au fost executate 24 de persoane (7 pe data de 2 august 1949 și 17 pe data de 10 martie 1950) care prin sentință fuseseră condamnate la pedeapsă variind între 10 ani închisoare și muncă silnică pe viață; la Penitenciarul Rîtești au fost executate 16 persoane (8 pe data de 26 martie 1950 și 8 pe data de 23 martie 1950) care prin sentință fuseseră condamnate la pedeapsă variind între 15 ani închisoare și muncă silnică pe viață.

Din materialele existente în arhiva operativă a Consiliului Securității Statului rezultă că în perioada 1948-1955 au fost arestate de organele M.A.P. un număr de 425 persoane, care în scurt timp după arestare (1-7 zile) au fost preluate din ordinul fostului adjunct al ministrului Afacerilor Interne Ministrul Securității, organelor speciale sovietice și organelor din R.F. Ungaria (329 persoane organelor sovietice și 96 persoane organelor maghiare).

Din documentele de arhivă au rezultat două a existat

251

vre-a buni legii pentru sechestrarea și predarea acestor persoane. De asemenea, nu se cunoaște care a fost situația acestor persoane după ce ele au fost preluate organelor străine respective.

Din ordinul ministrului Afacerilor Interne nr. 70 din 17 ianuarie 1957 s-a dispus ca pînă la 15 aprilie 1957, deci în termen de 3 luni, să fie identificați, trecuți în evidență și să li se deschidă acțiuni informative următoarelor categorii de persoane:

- foștilor legionari indiferent de calitatea pe care au avut-o în organizația legionară precum și toți ceilalți foști legionari de la funcția de șef de club în sus ;
- persoanele care au făcut parte din partidele burghezo-moșieresti, de la funcția de membru al delegației permanente județene în sus ;
- persoanele care au făcut parte din partidele și organizațiile naționaliste maghiare, germane, năruști etc. de la funcția de membrii ai comitetelor comunale.

În urma punerii în aplicare a acestui ordin, s-a ajuns în situația ca aproximativ 8.000 persoane să fi fost obiectul acțiunilor de urmărire ale organelor de securitate. Se menționează că pentru marea majoritate a acestor persoane, nu existau materiale din care să rezulte că desfășurau activitate împotriva securității statului.

Prin ordinul ministrului Afacerilor Interne nr. 1937 din 19 septembrie 1957, se dispune ca persoanele din categoriile care urmează, să nu fie puse în libertate decît cu avizul prealabil al Serviciului "G" ;

- preveniții a căror eliberare era dispusă de către instanțele judecătorești ;
- cei care beneficiau de prevederile Decretului 720/1956 (eliberare înainte de termen, pe baza vîlcilor de muncă fictivă) ;
- cei grațiați de către Președintele Marii Adunări Naționale ;
- ceilalți deținuți contrarevoluționari la expirarea termenului de pedeapsă.

Nu s-a și arătat singurii lagare care să reglementeze problema stabilirii domiciliului pentru persoanele care au fost condamnate și au executat pedeapsa și fără de instanța de judecată să fi prevăzut vre-o interdicție în acest sens, în multe cazuri, organele M.A.I. au dispus să nu se permită stabilirea în vechiul domiciliu a celor care au locuit înainte de condamnare în București sau în alte localități, centre aglomerate. Această dispoziție opera chiar și în cazul celor care aveau familii (soție, copii, părinți) în localitățile menționate.

Așa de exemplu pe nota raport a Serviciului "C" nr. RA/13/750471 din 9 mai 1961, adjunctul M.A.I. general locotenent Bogdan Vasile a pus următorul ordin rezolutiv : "Tov.col.Nedelcu. Noi am mai discutat înainte de a fi puși în libertate să se stabilească precis dacă să dăm sau nu buletin pentru București. Să se termine odată asemenea lucruri". În executarea dispoziției de mai jos, pe aceeași notă raport, col.Nedelcu a pus următoarea rezoluție : "În viitor pentru toți cei ce se eliberează din penitenciare, se vor face propuneri negative asupra stabilirii în București".

253

N O T A

CRACINUAS SILVIU este născut la 15 februarie 1916 în comuna Milușeni - Jibou Regiunea Cluj, fiul lui AUGUSTIN și ROZALIA de profesie avocat.

A făcut parte din organizația legionară și în 1939 a fost arestat și condamnat la 3 luni închisoare corecțională pentru difuzare de manifeste.

În 1943 are legături cu comandantul legionar COSTEA IOBIE.

CRACINUAS SILVIU a fost arestat de Direcția a II-a S.S.I. în 1948 anchetat de Direcția a II-a și apoi de Direcția I-a. A fost acceptat la propunerea Direcției a II-a de către Dir. a I-a. A fost trimis în Franța cu misiune informativă în februarie 1949. Acolo a reușit să intre în Comitetul de Conducere P.M.T. Reîntors în țară a făcut raport amănunțit despre împrejurările și oamenii din străinătate. Fiind suspect de nesinceritate a fost arestat și supus unei anchete dure. S-a menținut pe poziție că nu a trădat și că bănușelile împotriva lui sînt neîntemeiate. Nu există dovezi că a trădat în misiunea informativă încredințată dar de la 23 august 1944 pînă în 1948 a dus o activitate subversivă importantă.

Între timp a organizat în toamna anului 1947 o rețea informativă transmițînd prin LIVIU BOBOIEA (dispărut) material informativ interesînd apărarea și economia națională, serviciului de informații francez de la Vichy. A folosit în colectarea și transmiterea materialului informativ pe GHEORGHE MANU, ROMULUS BOILA, LARGA TIRNULIAN, GHEORGHE COMCA, FLORICA PARCĂȘU, DUMITRU CRIDA, ION COSOVĂNEANU. A transmis informații și serviciului de spionaj american și englez prin ION COSOVĂNEANU. A organizat o rețea de trecere frauduloasă a frontierei pedună în 1948 să treacă pe BORARIȘ CUMĂRĂȘII, ROMULUS BOILA, EIA BOILA, VIRGIL VEREAMĂ, GABRIEL MĂLÎNTEA și alții.

.. // ..

Tribunalul Militar Secția a II-a prin sentința nr. 756
din 27 iulie 1950 îl condamnă la 25 ani a.s. (în lipsă).

Din lot au mai făcut parte : COSTEA IOSIF, CHIÇA DUMITRU
DURIN STERE, VASILINSCU D. ION, LANGA TERTULIAN, COSMA GHEORGHE,
PANGASU FLORICA, SOILA ROMULUS, CERNILSCU CONSTANTIN, SOILA PTA,
RIBER MAX, CRISTEA ATENA și alții.

=====